PATVIRTINTA
Edukologijos mokslo krypties doktorantūros Studijų komiteto
2022 m. rugsėjo 2 d. posėdžio protokolu Nr. 1

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD008	5	VDU	Švietimo Akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Atvirasis mokslas: atvirieji duomenys, atviroji prieiga, atvirosios tyrėjų bendruomenės

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Open Science: Open Data, Open Access, Open Research Communities

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Kurti edukacines, organizacines, technologines ir socialines inovacijas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų	1. Kritiškai reflektuoti ir taikyti atvirojo mokslo dimensijas analizuojant ir priimant intelektinius sprendimus disertacijos tyrimuose.	Pravesta mokslinė diskusija, kurioje paaiškinti atvirojo mokslo elementai, jų samprata ir taikymo galimybės.

mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos ir sporto edukacijos srityse, prisiimant atsakomybę už šių inovacijų ilgalaikį poveikį besimokantiesiems, visuomenei ir aplinkai.	2. Diskutuoti, lyginti ir kritiškai reflektuoti atvirojo mokslo tyrimų taikymo scenarijus vertinant jų stiprybes ir silpnybes.	Atlikta mokslinių žurnalų, tyrėjų bendruomenių ir mokslinių duomenų bazių analizė remiantis atvirojo mokslo apibrėžties charakteristikomis.
2.Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jų įgyvendinimui suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suiteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas, ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo ir kitose bendruomenėse, skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės bei kultūrinės pažangos pokyčius.	3. Teikti rekomendacijas dėl atvirojo mokslo elementų tobulinimo, remiantis mokslo tyrimų įrodymais bei konkrečiu kontekstu ir situacija.	Parengta ir pristatyta pasirinkto atvirojo mokslo elemento vertinimo ataskaita ir pateiktos rekomendacijos jam tobulinti.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Pabaigę šį doktorantūros studijų dalyką doktorantai įvertins savo tyrimo potencialą atvirojo mokslo perspektyvoje ir pasirinks atvirojo mokslo elementus, tinkančius kiekvieno doktorantūros tyrimo projektui bei demonstruos gebėjimus kritiškai reflektuoti ir analizuoti atvirųjų duomenų, atvirosios prieigos, atvirosios tyrėjų bendruomenės poveikį disertacijos tyrimų kontekste.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

After completing this section you should have an idea of Open Science could mean to your own research project and why you may wish to embrace at least some elements of Open Science in your own research work and how to prepare for some of the challenges ahead.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Doktorantūros studijų dalyke doktorantai tobulins intelektinius įgūdžius kritiškai reflektuoti, diskutuoti, priimti sprendimus atvirojo mokslo potencialo ir panaudojimo disertacijos tyrimams klausimais. Studijos sudarys galimybes doktorantams derinti teorinio ir praktinio supratimo lygmenis jiems įgyjant patirties vertinti ES dokumentus apibrėžiančius reikalavimus atvirajam mokslui.

Dalyko tikslai

Dalyku siekiama:

- kritiškai reflektuoti ir taikyti atvirojo mokslo dimensijas analizuojant ir priimant intelektinius sprendimus disertaciniuose tyrimuose;
- diskutuoti, lyginti ir kritiškai reflektuoti atvirojo mokslo tyrimų taikomo scenarijus vertinant jų stiprybes ir silpnybes;
- teikti rekomendacijas dėl atvirojo mokslo elementų tobulinimo remiantis mokslo tyrimų įrodymais bei konkrečiu kontekstu ir situacija.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Kritiškai reflektuoti ir taikyti atvirojo mokslo dimensijas analizuojant ir priimant intelektinius sprendimus disertacijos tyrimuose.	- Atvirojo mokslo kilmė, siekiai ir modeliai. - Atvirojo mokslo kilmė poveikis ir potencialas. - Atvirojo mokslo iššūkiai. - Atvirojo tyrimo procesas. Atvirumo lygmenys ir potencialas individui ir bendruomenei.
2.Diskutuoti, lyginti ir kritiškai reflektuoti apie atvirojo mokslo tyrimų taikomo scenarijus vertinant jų stiprybes ir silpnybes.	- Atvirosios prieigos modeliai, priežastys, potencialas individui ir institucijai. - Atvirosios prieigos modelio įtaka individualiam disertacijos tyrimui ir atvirosioms tyrėjų bendruomenėms. - Atvirosios tyrėjų bendruomenės: duomenys, recenzijos, potencialas ir poveikis mokslininko brandai. - Etikos principų užtikrinimas atliekant tyrimus ir juos viešinant. Atvirumo keliami iššūkiai mokslininkui, žurnalui, institucijai atveriant duomenis, dalijantis ištekliais.
3.Teikti rekomendacijas dėl atvirojo mokslo elementų tobulinimo, remiantis mokslo tyrimų įrodymais bei konkrečiu kontekstu ir situacija.	- Atvirųjų tyrėjų bendruomenių bendradarbiavimo modeliai. - Atvira visuomenė ir atviras mokslas. Mokslo ir visuomenės poreikių darna ir potencialas.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, seminarai, diskusijos, darbas grupėse (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (mokslo žurnalų, mokslo straipsnių ir atvirų mokslo bendruomenių analizė).

Studijų pasiekimų vertinimas

Mokslinė diskusija, mokslinių žurnalų, tyrėjų bendruomenių ir mokslinių duomenų bazių analizės rezultatai, atvirojo mokslo elemento vertinimo ataskaita ir pateiktos rekomendacijos, kritinė refleksija.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:
1) Namų darbas – 30 %;
2) Dalyvavimas diskusijose forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą – 30%;
3) Egzaminas – 40%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Bezuidenhout, L., Quick, R., & Shanahan, H. (2020). *Ethics When You Least Expect It: A Modular Approach to Short Course Data Ethics Instruction*. Science & Engineering Ethics, 26(4), 2189–2213. https://doi.org/10.1007/s11948-020-00197-2
2.	Cox, A., Verbaan, E. (2018). *Exploring Research Data Management*. Facet Publishing.
3.	Fecher, B., Friesike, S. (2013). *Open Science: One Term, Five Schools of Thought. Opening Scienc*. DOI: 10.1007/978-3-319-00026-8_2
4.	Levitt, H. M., Creswell, W. J., Josselson, R., Bamberg, M., Frost, M. D., Suárez-Orozco, C. (2018). *Journal Article Reporting Standards for Qualitative Primary, Qualitative Meta-Analytic, and Mixed Methods Research in Psychology: The APA Publications and Communications Board Task Force Report*. American Psychologist, 73(1), 26-46.
5.	Lipton, V. (2020). *The Case for Open Scientific Data: Theory, Benefits, Costs and Opportunities. Monograph*. DOI: 10.5772/intechopen.91718 Prieiga internete https://www.intechopen.com/books/open-scientific-data-why-choosing-and-reusing-the-right-data-matters/the-case-for-open-scientific-data-theory-benefits-costs-and-opportunities
6.	Ross-Hellauer, T. (2017). What is open peer review? A systematic review. *F1000Research*, 6 (588).
7.	van Dijk, W., Schatschneider, C., & Hart, S. A. (2021). Open science in education sciences. *Journal of learning disabilities*, *54*(2), 139-152.
8.	Vicente-Saez, R., Gustafsson, R., & Van den Brande, L. (2020). The dawn of an open exploration era: Emergent principles and practices of open science and innovation of university research teams in a digital world. *Technological Forecasting and Social Change*, *156*, 120037.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	*LSE Impact Blog*: https://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Airina Volungevičienė	VDU	Prof. dr.	airina.volungeviciene@vdu.lt
2.	Ona Monkevičienė	VDU	Prof. dr.	ona.monkeviciene@vdu.lt
3.	Josep M.Duart	Atvirasis Katalonijos universitetas	Prof.dr.	jduart@uoc.edu
4.	Estela Daukšienė	VDU	Dr.	estela.dauksiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Institutas
EDUD015	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Atvirieji švietimo ištekliai

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Open Educational Resources

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalyko studijų metu ugdomi šie doktorantų gebėjimai: pagrįsti atvirųjų švietimo išteklių tyrimų pritaikomumą edukologijos mokslo krypties tyrimų plotmėje bei nustatyti atvirųjų švietimo išteklių įtaką pasirinktų edukologijos tyrimų įgyvendinimui ir inovacijų diegimui studijų organizavime.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The following skills of doctoral students are developed during the study of the subject: substantiated research of open educational resources is applied in the field of research in the field of educology and to determine the influence of open educational resources on the implementation of selected educational research and innovation studies.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Atvirieji švietimo ištekliai (AŠI) yra auganti ir inovatyvi švietimo ir mokymosi išteklių sritis, susijusi su didžiulėmis technologijų galimybėmis ir skvarba visuomenės gyvenime. Atvirų švietimo išteklių fenomenas atsirado ir plinta visuose švietimo sektoriuose. Naujasis tyrimo objektas vargu ar gali tilpti į vieną mokslinių tyrimų sritį ir turėti griežtą ryšį su ugdymo turinio projektavimo, atvirojo švietimo, tarpdisciplininių technologijos patobulinto mokymosi tyrimais ir technologijomis paremtų mokymosi paslaugų integravimu į švietimą. Šis objektas suddar galimybes švietimo tyrimus traktuoti kaip daugiadisciplinius ir daugiasluoksnius.

Dalyko tikslai

1. Suteikti žinių dalyvauti mokslinėse diskusijose su kitais tyrėjais atvirų švietimo išteklių kūrimo ir panaudojimo klausimais.
2. Pagrįsti atvirų švietimo išteklių tyrimų pritaikomumą Edukologijos tyrimų plotmėje.
3. Nustatyti atvirų švietimo išteklių įtaką edukologijos tyrimams.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Taikyti ir vysyti pažangias edukologijis ir tarpdisciplinių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant nauajs validžiais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo invoacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organzacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje.	1. Geba vesti mokslinę diskusiją su kitais tyrėjais atvirų švietimo išteklių kūrimo ir panaudojimo klausimais.	Atlikta literatūros analizė ir kritinis referavimas. Pvz. Parengtas dalyko modulio aprašo projektas, atitinkantis konkrečios pakopos studijų programos reikalavimus.
2.Demonstruoti intelektinį atvirumą, lyderystę, kūrybiškumą, socialinę atsakomybę sėkmingai plėtojant karjerą akademiniame – moksliniame, vadybiniame, politiniame ir verslo	2. Pagrindžia atvirų švietimo išteklių tyrimų pritaikomumą Edukologijos tyrimų plotmėje.	Paregta ir pristatyta pasirinktos tematikos tarpdisciplininės analizė.

kontekstuose, priimant lanksčius, kūrybiškus sprendimus gebant pateikti tyrimų rezultatus ir moksliniu kritiniu mąstymu grįstus objektyvius nešališkus argumentus, prisidedančius prie etiško, oraus, lygiaverčio dialogo ir polilogo.	3. Nustato atvirų švietimo išteklių įtaką pasirinktų edukologijos tyrimų įgyvendinimui.	Paregtas ir pristatytas pasirinktos tematikos tarpdisciplininės analizės įvertinimas.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Geba vesti mokslinę diskusiją su kitais tyrėjais atvirų švietimo išteklių kūrimo ir panaudojimo klausimais.	1. Atvirų švietimo išteklių diegimo švietime ir jų plėtros įtaka visuomenei bei Edukologijos tyrimų tarpdisciplinišKumui. 2. Pasirinktos mokslinės pozicijos autentiškumo svarba Edukologijos tyrimuose.
2.Pagrindžia atvirų švietimo išteklių tyrimų pritaikomumą Edukologijos tyrimų plotmėje.	3. Atvirų švietimo išteklių tyrimų objekto tarpdisciplinišKumas. 4. Atvirų švietimo išteklių tyrimų dermė ir pritaikomumas Edukologijos tyrimų plotmėje.
3.Nustato atvirų švietimo išteklių įtaką pasirinktų edukologijos tyrimų įgyvendinimui.	5. Atvirų švietimo išteklių tyrimų Edukologijoje svarba tarpdisciplinišKų tyrimų kontekste. 6. Atvirų švietimo išteklių darna su epistemiologinėmis teorijomis.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusijos, individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Literatūros studijavimas ir kritinis referavimas;
Parengtos pasirinkta tematika tarpdisciplininės analizės pristatymas;
Parengtos pasirinkta tematika tarpdisciplininės analizės įvertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Pvz. Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja:
1. Namų darbas (paregtos pasirinkta tematika tarpdisciplininės analizės pristatymas) - 50%
2. Egzaminas (paregtos pasirinkta tematika tarpdisciplininės analizės įvertinimas) -50%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr. Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda

1. Lane, A.B. (2008) Who puts the Education into Open Educational Content? In Richard N. Katz, ed., The Tower and the Cloud: Higher Education and Information Technology Revisited, EDUCAUSE, Boulder, Colorado. pp 158-168.
2. Hodgkinson-Williams, Ch., Gray, E. (2009). Attributes to openness. International Journal of Education and Development Using Information and Communication Technology (IJEDICT), 5(5), 101-116.
3. Hilton, J. Wiley, D. Stein, J., Johnson, A. (2010). "The four R's of openness and ALMS Analysis: Frameworks for Open Educational Resources." Open Learning: The Journal of Open and Distance Learning, 25(1), 37-44.
4. Abeywardena, I. S., Yoong Tham, Ch., & Raviraja, S. (2012). Conceptual Framework for Parametrically Measuring the Desirability of Open Educational Resources using D-Index. Retrieved from http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/1177/2142
5. DeVries, I. (2013). Evaluating Open Educational Resources: Lessons Learned. Social and Behavioral Sciences 83, 56 – 60.
6. Atenasa, J., & Havemann, L. (2014). Questions of quality in repositories of open educational resources: a literature review. Research in Learning Technology, 22. Retreived from: http://www.researchinlearningtechnology.net/index.php/rlt/article/view/20889
7. McGreal, R. (2010). Open Educational Resource Repositories: An Analysis. Retrieved from http://elexforum.hbmeu.ac.ae/Proceeding/PDF/Open%20Educational%20Resource.pdf
8. Gourley, B., & Lane, A. (2009). Re-invigorating openness at The Open University: the role of Open Educational Resources. Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning, 24(1). Retrieved from
9. Cronin, C. (2017) Openness and Praxis: Exploring the Use of Open Educational Practices in Higher Education // IRRODL, 18(5). Retrieved from: http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/3096

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**

1. Wiley, D. (2007). On the Sustainability of Open Educational Resource Initiatives in Higher Education. Paper commissioned by the OECD CERI. Retrieved from https://www1.oecd.org/edu/ceri/38645447.pdf
2. OPAL, (2011). *OEP, Guidelines for Open Educational Practices in organisations* (Vs 2011) http://www.oer-quality.org/wp-content/uploads/2011/03/OPAL-OEP-guidelines.pdf
3. Fitzgerald, B. (2005) Open Content Licencing (OCL) for Open Educational Resources. In Proceedings *OECD Expert Meeting on Open Educational Resources*, Malmö, Sweden
4. Iiyoshi, T. & Kumar, M. S. V. (2008). *Opening Up Education. The Collective Advancement of Education through Open Technology, Open Content, and Open Knowledge.* The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England. https://mitpress.mit.edu/books/opening-education
5. Volungevičienė, A. (2011). *Open Educational Resources in Lithuania: State-of-the- Art, Challenges and Prospects for Development.* Vytautas Magnus University Press, Kaunas, Lithuania. Retrieved form http://iite.unesco.org/pics/publications/en/files/3214687.pdf
6. Kirkwood, A. & Price, L. (2014). Technology-enhanced learning and teaching in higher education: what is 'enhanced 'and how do we know? A critical literature review. *Learning, Media and Technology*, *39*(1), 6–36. https://doi.org/10.1080/17439884.2013.770404
7. The Open University UK. (2012; 2019). *Creating Open educational resources. 3.1 Finding OERs [Open Course]*. OpenLearn. http://www.open.edu/openlearn/education/creating-open-educational-resources/content-section-4.1
8. The Open University UK. (2012; 2019). *Creating Open educational resources. 7 Tools for creating an OER [Open Course]*. OpenLearn. http://www.open.edu/openlearn/education/creating-open-educational-resources/content-section-7
9. de los Arcos, B., Farrow, R., Perryman, L.-A., Pitt, R. & Weller, M. (2014). *OER Evidence Report 2013-2014.Pathways to Openness: Building unverstanding of Open Education.* OER Research Hub. http://oerresearchhub.files.wordpress.com/2014/11/oerrh-evidence-report-2014.pdf

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Airina Volungevičienė	VDU	Prof. Dr.	airina.volungeviciene@vdu.lt
2.	Aušra Rutkienė	VDU	Doc. Dr.	ausra.rutkiene@vdu.lt
3.	Estela Daukšienė	VDU	Dr.	estela.dauksiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD012	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Etnografinio tyrimo metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Ethnographic Research Methodology

Studijų būdas	**Valandų skaičius**
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	13 val.
Komandinis darbas (seminarai)	20 val.
Individualus darbas	100 val. Iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 43 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; savarankiško darbo parengimas – 47 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Šis kursas supažindina su etnografinio tyrimo metodologija ir etnografiniais metodais. Socialinių mokslų doktorantai išmoksta tinkamai naudoti etnografinius metodus ir juos pritaikyti lauko tyrimuose. Klasikiniai etnografiniai metodai (pvz., stebėjimas dalyvaujant, interviu) bei šiuolaikiniai (pvz., autoetnografija, vizualiniai metodai) išmokstami remiantis pačių tyrėjų patirtimi, dalyvaujat lauko tyrimuose. Dalyko metu ypatingas dėmesys skiriamas etnografinių lauko tyrimų praktikai, taip pat kritinei mokslinių projektų ir etnografinių šaltinių analizei.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

This course introduces the peculiarities of ethnographic research methodology and ethnographic methods. PhD students of social sciences will learn to use an appropriate methods for their ethnographic research and how to apply them in practice. Great attention is paid to traditional methods (i.e. participant observation, interviews), as well as modern ethnographic approaches and methods (i.e. autoethnography, visual methods). During the lectures, attention will be given to the critical analysis and evaluation of relevant scientific projects and ethnographic sources.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Studijų dalykas yra aktualus socialinių mokslų srities edukologijos krypties doktorantams, siekiantiems atlikti tyrimus, pagrįstus etnografinio tyrimo metodais ir metodologija.

Dalyko tikslai

Parengti kvalifikuotus socialinių mokslų srities edukologijos krypties doktorantus, gebančius kritiškai mąstyti ir kūrybingai, teisėtai bei patikimai atlikti etnografinius tyrimus, paremtus etnografinio tyrimo metodologija.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius, atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu, prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos. (Žinių kompetencija). 2.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas, etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis; kuriant naujas, reikšmingais, teisėtais ir patikimais	1. Išmanyti ir plėtoti etnografinių tyrimų tematikos sritis, raidą, pagrindines koncepcijas ir problemas.	1. Suvokta ir išplėtota savo etnografinių tyrimų tematikos sritis, raida, pagrindinės problemos ir etnografinio tyrimo metodai; socialinė ir kultūrinė reikšmė, kritiškai pritaikytos įgytos etnografijos teorinės žinios ir etnografinio tyrimo metodologijos įgūdžiai atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu, prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.
	2. Išmanyti ir plėtoti etnografinių tyrimų metodus, socialinę ir kultūrinę reikšmę.	2. Suvokti ir išplėtoti etnografinių tyrimų metodai, socialinė ir kultūrinė reikšmė.
	3. Kritiškai pritaikyti įgytas teorines etnografijos žinias ir etnografinio tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu.	3. Kritiškai pritaikytos įgytos teorinės etnografijos žinios ir etnografinio tyrimo metodologijos įgūdžiai atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu.
	4. Savo atliekamais etnografiniais tyrimais prisidėti prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.	4. Prisidėta savo atliekamais etnografiniais tyrimais prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.

tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros sparčios skaitmenizacijos amžiuje. 3.Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko/ temos į kitą kuriant naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (Funkcinė/ veiklos kompetencija).	5. Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių (antropologijos etnologijos, lingvistikos, psichologijos) tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas. 6. Etiškai atlikti originalius etnografinius lauko tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis. 7. Prisidėti prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, pritaikant etnografinio tyrimo metodologiją sparčios skaitmenizacijos amžiuje.	5. Pritaikytos ir išvystytos pažangios edukologijos ir tarpdisciplininių (antropologijos, etnologijos, lingvistikos, psichologijos) tyrimų koncepcinės prieigos, principai ir metodologijos. 6. Etiškai atlikti originalius etnografinius lauko tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis. 7. Prisidėta prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, pritaikant etnografinio tyrimo metodologiją sparčios skaitmenizacijos amžiuje.

3.Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko/ temos į kitą kuriant naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (Funkcinė/ veiklos kompetencija).	8. Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant etnografinio tyrimo metodologiją ir kuriant naujas daugiadisciplinines žinias.	8. Išspręstos švietimo srities teorinės ir praktinės problemos, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant etnografinio tyrimo metodus ir metodologiją, kuriant naujas daugiadisciplinines žinias.
4. Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuojamus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame tyrimo lauke ir / ar temoje, fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją, kaip mokslo ir praktikos pusiausvyra besiremiančią discipliną. (Funkcinė / veiklos kompetencija).	9. Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuojamus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame etnografinio tyrimo lauke ir / ar temoje, fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją.	9. Kritiškai ir konstruktyviai įvertinti mokslo projektai ir mokslo produkcijoje iškomunikuoti tyrimų rezultatai edukologijos tyrimuose ir konkrečiame etnografinio tyrimo lauke ir / ar temoje, fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją.

5. Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant kokybinėmis, kiekybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines – skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu. (funkcinė/ veiklos kompetencija)	10. Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant kokybinėmis etnografinio tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudojant atvirus šaltinius.	10. Suprojektuoti ir įvykdyti originalūs edukologijos tyrimai, pagrįsti kokybinėmis etnografinio tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudojant atvirus šaltinius.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Išmanyti ir plėtoti etnografinių tyrimų tematikos sritis, raidą, pagrindines koncepcijas ir problemas.	1. Įvadas. Etnografinio tyrimo objektas, pagrindinės sąvokos: etnografija, socialinė antropologija, etnografinis lauko tyrimas.
2. Išmanyti ir plėtoti etnografinių tyrimų metodus, socialinę ir kultūrinę reikšmę.	2. Klasikiniai ir šiuolaikiniai etnografinio lauko tyrimo metodai. Pokalbis ir interviu, biografinis metodas

3.Kritiškai pritaikyti įgytas teorines etnografijos žinias ir etnografinio tyrimo metodologijos įgūdžius, atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu.	3.Etnografinis žvilgsnis. Stebėjimas dalyvaujant ir etnografijos praktika.
4. Savo atliekamais etnografiniais tyrimais prisidėti prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos	4. Mokslininko lauko tyrimų dienoraštis. Socialinių ir kultūrinių reiškinių aprašymas.
5. Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių (antropologijos etnologijos, lingvistikos, psichologijos) tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas.	5.Socialinių bei humanitarinių mokslų (antropologijos/ etnologijos, istorijos, lingvistikos, psichologijos) metodų skirtumai ir panašumai. Jų derinimas šių dienų socialiniuose tyrimuose.
6. Etiškai atlikti originalius etnografinius lauko tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis.	6. Santykis tarp tyrėjo ir pateikėjo.
7. Prisidėti prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros sparčios skaitmenizacijos amžiuje.	7. Etnografinio lauko tyrimo etika. Etnografinių lauko tyrimo duomenų šifravimas, grupavimas, apibendrinimas, skaitmeninimas ir parengimas rankraštynui/ archyvui.

8. Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant etnografinio tyrimo metodologiją ir kuriant naujas tarpdisciplinines žinias.	8. Tiriamojo darbo organizavimas. Etnografinio klausimyno sudarymas. Tyrimo rezultatų pristatymas.
9. Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuotus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame etnografinio tyrimo lauke ir/ar temoje, fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją.	9.Vizualinių duomenų naudojimas kokybiniuose tyrimuose.

10. Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant kokybinėmis etnografinio tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudojant atvirus šaltinius.	10. Etnografinio tyrimo projekto sukūrimas ir įgyvendinimas.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Pasakojimas, aiškinimas, konsultavimas, diskusijos, praktinių pavyzdžių nagrinėjimas, atvejo studijų analizė, literatūros ir šaltinių studijavimas ir analizavimas, savarankiškų ir komandos užduočių pristatymas žodine ar rašytine forma.

Studijų pasiekimų vertinimas

Diskusijos, atvejo studijos analizės vertinimas, užduočių pristatymo stebėjimas, savarankiško ar grupės darbo vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) Seminarai – 20 %;
2) Individualus darbas – 50 %;
3) Galutinis egzaminas– 30 %.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Amit, V. (2000). Introduction. Constructing the field. *Constructing the Field: Ethnographic Fieldwork in the Contemporary World.* London: Routledge, p. 1–18.
2.	Atkinson, P., Hamersley, M. (2007). *Ethnography: Principles in Practice*. London and New York. Routledge.
3.	Banks, M. (2018). *Using Visual Data in Qualitative Research.* Ed. By U. Flick. Los Angeles-London-New York.

4.	Bernard, R. H. (2002). *Research Methods in Anthropology: Qualitative and Quantitative Approaches.* Walnut Creek, Lanham, New York, Oxford: Alta Mira Press.
5.	Coffey, A. (1999). *The Ethnographic Self: Fieldwork and the Representation of Identity*. London: Sage.
6.	Willis, P., Trondman, M. (2000). Manifesto for ethnography. *Ethnography*. Vol. 1, No. 1, p. 5–16.
7.	Žydžiūnaitė, V., Sabaliauskas S. (2017). Kokybiniai tyrimai: principai ir metodai. Vilnius: Vaga.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Barker-Ruchti, N. & Purdy, L.G. (2021) Fostering sustain'abilities': Introducing sustainability thinking in an undergraduate sports coaching degree. Sports Coaching Review. Access via: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/21640629.2021.1899654
2.	Bell, J. (1993). *Doing Your Research Project: A Guide for First Time Researchers in Education and Social Science (2nd ed.).* Buckingham: Open University Press.
3.	Čepaitienė, A. (2013). Etnografija: objektas, metodai ir metodologija / Ethnography: object, methods and methodology. *Gyvenimo etnografija: vietos, struktūros ir laikas. Besikeičianti Lietuva XX amžiuje.* Vilnius: LII leidykla. P. 17-46.
4.	Kardelis, K. (2017). *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai (Edukologija ir kiti socialiniai mokslai).* Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras.
5.	Klumbytė, N. (2001). Etnografijos rašymo problemos: tradicinių ir postmodernių konvencijų kritika. *Lietuvos etnologija: socialinės antropologijos ir etnologijos studijos.* Nr. 1 (10): 261-274.
6.	Kaschuba, W. (2003). Dabarties istorizavimas? Praeities konstravimas ir dekonstravimas, *Lietuvos etnologija: socialinės antropologijos ir etnologijos studijos.* Nr. 3(12): 11-32.
7.	Molnar, G. & Purdy, L.G. (eds.). (2016). *Ethnographies in Sport and Exercise*. Abingdon: Routledge.
8.	Paukštytė-Šaknienė R., Šidiškienė, I. (2008). Naujų etnografinių lauko tyrimo būdų paieška: apklausa dviese. *Lietuvos etnologija: socialinės antropologijos ir etnologijos studijos.* Nr. 8 (17): 117-135.
9.	Purdy, L.G. & Jones, R. (2011). Changing personas and evolving identities: The contestation and re-negotiation of researcher roles in field work. *Sport, Education and Society, 18*(3), 292-310.
10.	Purdy, L. & Jones, R. (2011). Choppy waters: Elite rowers 'perceptions of coaching. *Sociology of Sport Journal*, *28*(3), 329-346.

11.	Purdy, L.G., Kohe, G. Z. & Paulauskas, R. (2021) Professional sports work in times of geo-political crises: Experiences of men's basketball in the Ukraine. Managing Sport and Leisure. DOI: 10.1080/23750472.2021.1908842. Free eprint: target=10.1080/23750472.2021.1908842
12.	Purdy, L., Potrac, P. & Jones, R. (2008). Power, consent and resistance: An autoethnography of competitive rowing. *Sport, Education and Society*, 13(3), 319-336.
13.	Račiūnaitė-Paužuolienė, R. (2013). Field research and ethnography: Traditional and modern ethnographic technique. Multi-sited ethnography and dimensions of global cultural flow. *Cultural Anthropology: Didactictical guidelines*. Kaunas: Vytautas Magnus University, p. 14-24. http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2013_metodine_priemone_Cultural_Anthropology.pdf
14.	Račiūnaitė-Paužuolienė, R. (2013). Visual anthropology and its applied aspect in anthropology research. *Cultural Anthropology: Didactictical guidelines*. Kaunas: Vytautas Magnus University, p. 124-133.
15.	Watson, C. (1999). *Being There. Fieldwork in Anthropology.* London: Pluto Press.

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Laura Purdy	VDU	dr.	purdyl@edgehill.ac.uk
2.	Rasa Račiūnaitė-Paužuolienė	VDU	doc. dr.	rasa.raciunaite-pauzuoliene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	**Apimtis kreditais**	**Institucija**	**Akademija**	**Institutas**
EDUD017	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimo institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Įgalinančioji sporto edukologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Empowering sports education

Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.

Komandinis darbas	-
Individualus darbas	108 val. Iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 20 val.; savarankiško darbo parengimas – 48 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas leis doktorantams suprasti įgalinančios sporto edukologijos esmę, įžvelgti ir kelti praktines ir mokslines šios srities problemas, doktorantas ugdysis kompetencijas, kaip taikant mokslinę prieigą didinti švietimo per sportą galimybes įgyvendinant darnaus vystymosi siekius. Paskaitų ir savarankiškos veiklos metu bus analizuojami sporto edukacinio įgalinimo teorijos ir praktiniai modeliai, kaip per fizinio ugdymo, sporto veiklą plėtoti vaikų ir jaunimo kompetencijas asmeniniam tobulėjimui, darniai sociokultūrinei raidai. Studijų metu taikomi diskusijos, atvejo analizės, situacijų modeliavimo metodai leis doktorantams geriau suvokti įgalinančios sporto aplinkos veiksmingumą telkiant jaunimą per sporto veiklas bendrystei nepriklausomai nuo lyties, kultūrinių ir etinių skirtumų bei užkertant kelią patyčioms, antisocialaus elgesio apraiškoms.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject will allow doctoral students to understand the essence of empowering sports education, to see and raise practical and scientific problems in this field. The doctoral student will develop competencies on how to increase the opportunities for education through sport by implementing scientific access to sustainable development. During the lectures and practical sessions, theories and practical models of sports educational empowerment will be analyzed, how to develop children's and youth competencies for personal development and sustainable socio-cultural development through physical education and sports activities. Discussion, casestudy, situation modeling methods used during the studies will allow doctoral students to better understand the effectiveness of an enabling sports environment in mobilizing young people through sports activities for community regard less of gender, cultural and ethical differences and preventing bullying and antisocial behavior.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Sportinės veiklos nauda vaikų ir jaunimo asmenybės vystymuisi bei brandai yra moksliškai pagrįsta, tačiau sporto edukologui yra aktualu suprasti naujausias mokslu grįstas vaikų ir jaunimo, kitų visuomenės narių įgalinimo sportinėje veikloje teorines koncepcijas, mokslinius pasiekimus bei gebėti juos taikyti praktiškai modeliuojant edukologijos krypties disertacinio tyrimo projektą bei kuriant vaikų ir jaunimo, bendruomenės įgalinimo sporte programas. Įgytos žinios ir gebėjimai padės teikiant rekomendacijas dėl vaikų ir tėvų, bendruomenės darnaus įsitraukimo į sportinę veiklą, dėl galimybių telkti paramą ir per sportą įtraukti bendruomenės narius į jaunimo asmeninį tobulėjimą, didinti socialinę įtrauktį siekiant darnaus visuomenės vystymosi.

Dalyko tikslai

Analizuojant sporto edukacinio įgalinimo teorijas ir praktinius modelius, padėti doktorantui suvokti sporto veiklos galimybes jaunimo asmeniniam tobulėjimui, bendruomenės socialinės įtraukties didinimui, darniam visuomenės vystymuisi bei gebėti, remiantis naujausiomis mokslo žiniomis, atpažinti ir kritiškai vertinti kylančias įgalinimo sporto veikloje problemas, numatyti moksliškai pagrįstus jų sprendimo būdus.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos. (žinių kompetencija)	1.Supras naujausias įgalinančios edukologijos teorijas	Vienos arba dviejų įgalinančios edukologijos teorijos(jų) pristatymas, jos (jų) taikymo moksliniuose tyrimuose pagrindimas
	2.Gebės sisteminti ir kritiškai vertinti moksliniais tyrimais grįstą įgalinančios sporto edukologijos informaciją bei supras tyrimo metodologines prieigas. .	Mokslinių straipsnių pagrindu parengtas pristatymas Atvejo pristatymas. Refleksija.
2.Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuojamus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame tyrimo lauke ir / ar temoje fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją, kaip mokslo ir praktikos pusiausvira besiremiančią discipliną. (funkcinė / veiklos kompetencija)	1.Gebės analizuoti ir interpretuoti vaikų ir jaunimo bei tėvų, bendruomenės įgalinimo sportinėje veikoje tyrimų problemas bei numatys, kaip taikant mokslinę prieigą didinti švietimo per sportą galimybes	
	2.Gebės interpretuoti sporto veiklos kontekste kylančias tarpusavio sąveikos problemas bei lyties, kultūrinių ar etinių skirtumų ugdant sporto kontekste problemas ir numatyti sprendimo būdus bei priemones patyčių prevencijai bei socialinei įtraukčiai per sportą didinti.	Mokslinė esė pasirinktos išsikeltos problemos interpretavimui ir jos sprendimų pagrindimui Situacijos modeliavimas. Refleksija

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Supras naujausias įgalinančios edukologijos teorijas	1.Įgalinančiosios edukologijos samprata. Įgalinanti sporto edukologija kaip mokslinio tyrimo objektas.

<table>
<tr><td>2.Gebės kritiškai vertinti moksliniais tyrimais grįstą įgalinančios sporto edukologijos informaciją bei supras tyrimo metodologines prieigas.</td><td>2.Įgalinančią vaikus ir jaunimą sportinėje veikloje aplinką aiškinančios teorijos.</td></tr>
<tr><td>3.Gebės analizuoti ir interpretuoti vaikų ir jaunimo, tėvų, bendruomenės įgalinimo sportinėje veikoje tyrimų problemas bei numatys, kaip taikant mokslinę prieigą didinti švietimo per sportą galimybes.</td><td rowspan="2">3. Tarpkultūrinis šiuolaikinio sporto kontekstas bei dalyvavimo sportinėje veikloje tarpkultūriniai skirtumai.
4. Įgalinanti ugdomoji sąveika sporto veiklos kontekste, jos reikšmė asmenybės ugdymui(si).
5. Vaikų ir jaunimo įgalinimo sportinėje veikloje tyrimų metodai ir jų taikymo metodologiniai ypatumai.
6. Vaikų, jaunimo, tėvų, bendruomenės įsitraukimas į sportinę veiklą. Įsitraukimo į sportinę veiklą tyrimo metodai.
7. Ugdomosios tarpusavio sąveikos sportinėje veikloje tyrimo metodai ir jų taikymo metodologiniai ypatumai.
8. Patyčios sporto kontekste, jų priežastys, patyčių prevencijos ir reagavimo į patyčias strategijos.
9. Sportininkų socialinis ir fizinis (ne)saugumas geopolitinių konfliktų metu bei skirtingais sportinės karjeros etapais ir baigus karjerą.
10. Galimybių asmeniniam ir socialiniam augimui sportu ir per sportą didinimas: mergaičių/moterų įtrauktis į sportą; socialinės atskirties mažinimas per sportą.
11. Sporto edukologo identitetas, lyderytė, profesionalumas kaip įgalinanimą per sportą didinantis veiksnys.</td></tr>
<tr><td>4.Gebės interpretuoti sporto veiklos kontekste kylančias tarpusavio sąveikos problemas bei lyties, kultūrinių ar etinių skirtumų ugdant sporto kontekste problemas ir numatyti sprendimo būdus bei priemones patyčių prevencijai bei socialinei įtraukčiai per sportą didinti.</td></tr>
</table>

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusija, atvejo analizė, situacijos modeliavimas, refleksija, individualus darbas (literatūros šaltinių analizė, pristatymo rengimas, mokslinės esė rengimas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Parengia pristatymą, kuriame analizuojamas ir pagrindžiamas vienos ar dviejų studijų dalyke nagrinėjamų įgalinančių edukologijos teorijų taikymas moksliniuose tyrimuose (1 užduotis).
Mokslinių straipsnių pagrindu parengia pristatymą įgalinimo sporto veikloje problemai atskleisti, tyrimo metodologinėms prieigoms pristatyti, išvadoms ir jų pritaikomumui atskleisti, naujoms mokslinėms problemoms formuluoti (2 užduotis).
Parengia mokslinę esė (8000-10000 ženklų) pasirinktos su įgalinimu, įsitraukimu, tarpusavio sąveika sporto kontekste išsikeltos problemos interpretavimui ir jos sprendimų pagrindimui (3 užduotis).

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja:
1-a užduotis – 20 %
2-a užduotis (pristatymas mokslinių straipsnių analizės pagrindu) – 40 %
3-a užduotis (mokslinė esė) – 30 %
Dalyvavimas diskusijose forumuose, paskaitų metu, reflektuojant skaitytą literatūrą - 10%

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Armour K. (2014). *Pedagogical cases in physical education and youth sport* / edited by. London; New York : Routledge.
2.	Appleton, P. R., Ntoumanis, N., Quested, E., Viladrich, C., & Duda, J. L. (2016). Initial validation of the coach-created Empowering and Disempowering Motivational Climate Questionnaire (EDMCQ-C). *Psychology of Sport and Exercise*, *22*, 53-65. https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2015.05.008
3.	Borland, J. F. , Kane, G. M., Burton, L.J. (2015). *Sport leadership in the 21st century*. Burlington (Mass.) : Jones & Bartlett Learning.
4.	Cassidy, T. , Robyn L., Jones, R.L., Potrac P. (2016). *Understanding sports coaching : the pedagogical, social and cultural foundations of coaching practice* . 3rd ed. London ; New York : Routledge.
5.	Correia, V., Carvalho, J., Araújo, D., Pereira, E., Davids, K. (2019). Principles of nonlinear pedagogy in sport practice. *Physical Education and Sport Pedagogy*, *24*, 117– 132. https://doi.org/10.1080/17408989.2018.1552673
6.	Dohsten, J., Barker-Ruchti, N., & Lindgren E-C. (2020) Caring as sustainable coaching in elite athletics: benefits and challenges, *Sports Coaching Review*, 9:1, 48-70. https://doi.org/10.1080/21640629.2018.1558896
7.	Duda, J. L., Treasure, D. C. (2015). The motivational climate, athlete motivation, and implications for the quality of sport engagement. In J. M. Williams and V. Krane (Eds.) *Applied sport psychology: Personal growth to peak performance.* New York: McGraw-Hill.
8.	Ennis, C. D. (Ed.). (2016). *Routledge handbook of physical education pedagogies*. Routledge.
9.	Fenton, S. A.M., Duda, J. L., Appleton, P. R., Barrett, T. G. (2017). Empowering youth sport environments: Implications for daily moderate-to-vigorous physical activity and adiposity. *Journal of Sport and Health Science*, 6, 423-433. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6189245/
10.	Gemar, A. (2018). Sport as culture: Social class, styles of cultural consumption and sports participation in Canada. *International Review for the Sociology of Sport*, d https://doi.org/10.1177/1012690218793855
11.	Holt, N. L. (2016). *Positive youth development through sport*. London ; New York : Routledge.
12.	Jowett, S. (2017). Coaching effectiveness: the coach–athlete relationship at its heart. *Current opinion in psychology*, *16*, 154-158. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.05.006
13.	Kavussanu, M., & Stanger, N. (2017). Moral behavior in sport. *Current opinion in psychology, 16*, 185-192. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.05.010
14.	Lisinskienė, A. (2016). *Tėvų ir paauglių ugdomoji sąveika sportinėje veikloje*. Daktaro disertacija. Kaunas: Lietuvos Sporto Universitetas.
13.	van de Pol, P. K. C., Kavussanu, M., & Claessens, B. (2020). Moral functioning across training and competition in sport. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18(2), 239-255. https://doi.org/10.1080/1612197X.2018.1511623

14.	Purdy, L.; Kohe, G.; Paulauskas, R. (2020). Examinations of Sports Workers' Welfare in Spaces of Geopolitical Conflict: 'The Country is Under Threat, but the Game Goes On. *Routledge Handbook of Athlete Welfare* / Ed. by M. Lang. Routledge. ISBN 9780367193256. 438 p.
15.	Purdy, L., Potrac, P., & Paulauskas, R. (2016). Nel Noddings, caring, moral learning and coaching. In L. Nelson, R. Groom, & P. Potrac (Eds.), *Learning in sport coaching* (pp. 215–226). New York, NY: Routledge.
16.	Watson D., Clocksin B. (2013). *Using Physical Activity and Sport to Teach Personal and social Responsibility*. Champaign (Ill.) : Human Kinetics.
17.	Whitehead, J., Telfer, H., & Lambert, J. (Eds.). (2013). *Values in youth sport and physical education*. Routledge.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Holt, N. L., Neely, K. C., Slater, L. G., Camiré, M., Côté, J., Fraser-Thomas, J., …, Tamminen, K. A. (2017). A grounded theory of positive youth development through sport based on results from a qualitative meta-study. *International Review of Sport and Exercise Psychology, 10*(1), 1–49. https://doi.org/10.1080/1750984X.2016.1180704
2.	Kavussanu, M., Stanger, N. & Boardley, I.D. (2013). The Prosocial and Antisocial Behavior in Sport Scale: Further evidence for construct validity and reliability. *Journal of Sports Sciences, 31*, 1208-1221. https://doi.org/10.1080/02640414.2013.775473
3.	Light, R. L. & Harvey, S. (2015): Positive Pedagogy for sport coaching, *Sport, Education and Society*, https://doi.org/10.1080/13573322.2015.1015977
4.	Lisinskienė, A., Lochbaum, M. (2020). Trenerio – sportininko – tėvų (T – S – T) pozityvūs ir negatyvūs tarpasmeninių santykių procesai (PNPTST): klausimyno lietuviškos versijos pristatymas. *Sporto mokslas*, 1 (97), 17-22. ISSN2424-3949_2020_N_1.PG_17-22.pdf
5.	Poteliūnienė, S., Griciūtė, A. (2020). Kaip patirta trenerio ir sportininko komunikacija veikia pradedančiųjų futbolo trenerių profesinę veiklą? *Sporto mokslas*, 2 (98), 5-18. https://doi.org/10.15823/sm.2020.98.1
6.	Purdy, L.; Kohe, G.; Paulauskas, R. (2019). Ageing in professional sport: A case of a professional male basketball player. In: *Athlete Learning in Elite Sport* (pp.113-125) / ed. by N.Barker-Ruchti. London. Routledge.; https://doi.org/10.4324/9781315111025
7.	Rocchi, M., Pelletier, L. (2018). How does coaches' reported interpersonal behavior align with athletes' perceptions? Consequences for female athletes' psychological needs in sport. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 7(2), 141-154. https://doi.org/10.1037/spy0000116
8.	Reimers F. M. (Ed) (2020). *Empowering Teachers to Build a Better World How Six Nations Support Teachers for 21st Century Education*. Springer Open, Springer Nature Singapore Pte Ltd https://doi.org/10.1007/978-981-15-2137-9

9.	Smith, N., Quested, E., Appleton P.R. & Duda, J.L. (2017): Observing the coach-created motivational environment across training and competition in youth sport, *Journal of Sports Sciences, 35(2),* 149-158. https://doi.org/10.1080/02640414.2016.1159714
10.	Strauss, A. L. (2017). Social psychology and human values. Routledge.
11.	Stanger, N., Backhouse, S. H., Jennings, A., & McKenna, J. (2018). Linking motivational climate with moral behavior in youth sport: The role of social support, perspective taking, and moral disengagement. *Sport, Exercise, and Performance Psychology, 7*(4), 392–407. https://doi.org/10.1037/spy0000122
12.	Šukys, S. (2010). Prosocialaus ir antisocialaus elgesio skalės bei jaunimo vertybių sportinėje veikloje klausimyno adaptavimas lietuviams. *Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas, 3(78*), 97-104. https://doi.org/10.33607/bjshs.v3i78.370

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Sniegina Poteliūnienė	VDU, ŠA	Prof.dr.	sniegina.poteliuniene@vdu.lt
2.	Rūtenis Paulauskas	VDU, ŠA	Prof. dr.	rutenis.paulauskas@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD001	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Kiekybinio tyrimo dizainas ir statistiniai sprendimai edukologijos mokslo darbuose

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Quantitative research design and statistical decisions in educational research works

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	15 val.

Individualus darbas	103 val. Iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 52 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje – 28 val.; namų darbo parengimas ir pristatymas – 23 val.;

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kursu siekiama, kad studentai suvoktų ir gebėtų taikyti šiuolaikinius kiekybinių tyrimų metodus, suvoktų šių metodų pagrįstumą klasikinių mokslinių tyrimų principais. Kurso metu bus gilinamas studentų supratimas apie santykį tarp populiacijų ir imčių, atrankos metodų ir statistines procedūras, kad būtų galima daryti išvadas populiacijai, remiantis imties tyrinėjimo rezultatais. Kurso metu studentai mokysis planuoti tyrimo dizainus / planus skirtingais tyrimo klausimais apie tipinius švietimo tyrimų duomenų rinkimo metodus, statistinius duomenų analizės metodus, reikalingus skirtingų tipų duomenims analizuoti.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The aim of the course is to enhance PhD students understanding how quantitative research methods are based on the principles of classical scientific method. The course deepens students understanding of the relationship between populations and samples, sampling methods, and statistical procedures to make inferences from samples to populations. During the course students learn to plan research designs for different research questions, typical data collection methods of educational research, and basic and advance statistics needed to analyze different types of data.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Doktorantūroje studentai rengiami būti mokslininkais, gebančiais atlikti aukšto lygio mokslinius tyrimus. Tinkamai suprasti ir suvokti tyrimų prasmę ir esmę galima tik išmanant tyrimo ir duomenų analizės principus. Kiekybiniai tyrimo metodai užimą didelę tyrimų dalį edukologijos mokslo darbuose, todėl būsimiems edukologijos mokslų daktarams svarbu išmanyti kiekybinių tyrimų metodų, kiekybinių tyrimų planavimo principus, gebėti analizuoti gautus duomenis ir juos interpretuoti šiuolaikiniame švietimo kontekste.

Dalyko tikslai

Supažindinti studentus ir išmokyti taikyti šiuolaikinius kiekybinių tyrimų metodus aptariant skirtingų kiekybinių tyrimų metodų ypatumus, tyrimo instrumentų konstravimą, jų tinkamumo (angl. *Validity*) ir patikimumo (angl. *Reliability*) užtikrinimą, duomenų rinkimą, jų analizės strategijos bei metodų parinkimą, gautų rezultatų interpretavimą teoriniame kontekste, tyrimo pristatymo moksliniuose darbuose.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas reikšmingais, teisėtais ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos	Suvokti klasikinius mokslinės metodologijos ir kritinio realizmo principus.	Aktyvus dalyvavimas diskusijoje, tinkamai suplanuotas tyrimo projektas, surinkti duomenys, atlikta žvalgomojo tyrimo duomenų analizė.
	Analizuoti ir lyginti įvairius kiekybinio tyrimo dizainus.	

mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje. (Žinių kompetencija). 2.Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kuriamas naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (Funkcinė / veiklos kompetencija). 3.Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines-skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu. (Funkcinė / veiklos kompetencija). 4.Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jų įgyvendinimui suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suinteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo ir kitose bendruomenėse skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės bei kultūrinės pažangos pokyčius. (Vaidmens kompetencija).	Pagrįsti pasirinktų kiekybinių tyrimo metodų svarbą rezultatams gauti ir interpretuoti. Įvertinti duomenų analizės strategijas bei procedūras. Taikyti įvairius statistinius tyrimo duomenų apdorojimo metodus. Interpretuoti tyrimo rezultatus bei jų taikymo sąlygas.	

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Suvokti klasikinius mokslinės metodologijos ir kritinio realizmo principus.	Klasikiniai mokslinės metodologijos ir kritinio realizmo principai, kaip šiuolaikinių kiekybinių tyrimų pagrindas. Mišri metodologija: kaip išvengti kiekybinių ir kokybinių tyrimų konfrontacijos?

2.Analizuoti ir lyginti įvairius kiekybinio tyrimo dizainus. 3.Pagrįsti pasirinktų kiekybinių tyrimo metodų svarbą rezultatams gauti ir interpretuoti. 4.Įvertinti duomenų analizės strategijas bei procedūras. 5.Taikyti įvairius statistinius tyrimo duomenų apdorojimo metodus. 6.Interpretuoti tyrimo rezultatus bei jų taikymo sąlygas.	Pagrindiniai kiekybinio tyrimo uždaviniai ir tyrimo klausimai: - aprašymas, sąsajos ir priežastingumas, - fenomenų populiacijoje apibūdinimas (pvz., dažniai, kitimą, vidurkiai), - ryšiai tarp reiškinių populiacijose (pvz., pogrupių skirtumai, koreliacijos), - priežastiniai ryšiai tarp reiškinių populiacijose (pvz., kontroliuojami eksperimentiniai priežastinių ryšių hipotezių tyrimai). Žvalgomieji ir patvirtinantieji tyrimai. Populiacijos, pavyzdžiai ir reikšmingumo tikrinimo principai: - problemos, kylančios atliekant tyrimus populiacijoje, - atrankos metodai (atsitiktinės atrankos formos, patogi atranka), - tikrinimas, ar imties išvadas galima apibendrinti visumai (populiacijai), kuriai ji priklauso, - parametrinė ir neparametrinė analizė. Tyrimo dizainas: - apklausos metodai, - longitudiniai tyrimai, - eksperimentiniai tyrimai. Duomenų rinkimo metodai atliekant švietimo tyrimus: - testai, klausimynai ir struktūrizuoti interviu, - stebėjimo metodai, - fiziologinės priemonės (pvz., „akių stebėjimas“). Pagrindinė statistinė analizė: - aprašomoji statistika, - kintamųjų agregavimas (pvz., faktorinė analizė, kintamųjų sumavimas, patikimumo matai), - statistiniai pogrupių vidurkių palyginimo metodai (pvz., T-testas, ANOVA), - koreliacija, - regresinė analizė, - eksperimentinius dizainų rezultatų analizė (pvz., ANCOVA ir kartotinių matavimų ANOVA). Išplėstinė statistinė analizė – pažangūs statistinės analizės metodai: - latentiniai kintamieji ir struktūrinių lygčių modeliavimas, - daugiapakopė statistinė analizė.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusijos, darbas grupėse, individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas, duomenų rinkimas ir analizė).

Studijų pasiekimų vertinimas

Probleminis mokymo metodas: projekto konstravimo stebėjimas ir aprobavimas, projekto dizaino analizė, žvalgomojo tyrimo rezultatų analizė.

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:
1) Projekto metodologinis pagrindimas, projekto dizaino parinkimas – 50 %;
Duomenų analizės metodų taikymas – 50 %.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:
1) Projekto metodologinis pagrindimas, projekto dizaino parinkimas – 50 %;
Duomenų analizės metodų taikymas – 50 %.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Vogt, W.P. (2016). *Quantitative Research Methods for Professionals in Education and Other Fields. SAGE* Publications Ltd.
2.	*Neuman, W. (*2014) *Social Research Methods Qualitative and Quantitative Approaches.* Pearson, Essex, UK.
3.	Kaplan, D. (2016). *The SAGE Handbook of Quantitative Methodology for the Social Science*. Prieinama internete
4.	Creswell, J. W. (2019). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research (6th ed.).* Upper Saddle River, NJ: Pearson.
5.	Rupšienė, L., Rutkienė, A. (2016). *Edukacinis eksperimentas*. Klaipėda: KU leidykla.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Check, J. & Schutt, R. (2012). Quantitative data analysis. In *Research methods in education* (pp. 274-297). SAGE Publications, Inc., https://www.doi.org/10.4135/9781544307725

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Erno Lehtinen	VDU	Prof.dr.	erno.lehtinen@vdu.lt
2.	Aušra Rutkienė	VDU	Doc. dr.	ausra.rutkiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD021	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Skaitmeniškai kompetetinga visuomenė, organizacija, individas.

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Digitally competent society, organization, individual

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Skaitmeninės technologijos įvairiais būdais integruojamos visuose švietimo sistemos lygmenyse. Studijų modulis remiasi esminiais politiniais dokumentais: Europos šalių skaitmeninio raštingumo supratimo ir kompetencijų tobulinimo sistema, skaitmeniškai kompetentingos švietimo organizacijos gairėmis, UNESCO **mokytojų** IKT kompetencijos sąranga, Europos pedagogų skaitmeninių kompetencijų sistema bei skaitmeninėmis individo kompetencijomis. Analizuojami tyrimai apie technologijomis grindžiamą mokymąsi ir šio mokymosi diegimą skirtingo tipo organizacijose, taip pat jo naudą organizacijai ir asmeniui.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

Digital technologies are being incorporated in exciting and promising ways at all levels of education. The study module background are political documents of EU: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe, Promoting Effective Digital-Age Learning - A European Framework for Digitally-Competent Educational Organisations; Digitally Competence Framework for Educators; Digital Competence Framework for Citizens; UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. Research findings will be analysed on implementation of technology enhanced learning in variety of types of organizations as well as benefit of integration process for individuals and for the organization.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Doktorantūros studijų dalyke doktorantai tobulins intelektinius įgūdžius kritiškai reflektuoti, diskutuoti, priimti sprendimus skaitmeninės kompetencijos klausimais. Studijos sudarys galimybes doktorantams derinti teorinio ir praktinio supratimo lygmenis jiems įgyjant patirties vertinti ES dokumentus apibrėžiančius reikalavimus skaitmeniškai kompetetingam piliečiui, mokytojui/dėstytojui, švietimo organizacijai ir visuomenei.

Dalyko tikslai

Plėtoti doktorantų kompetencijas tirti nuotolinio mokymosi galimybes, atliepiant įtinklintos skaitmeninės visuomenės poreikius ir plečiant švietimo organizacijos veiklas. Bus analizuojami ES politiniai dokumentai, nubrėžiantys skaitmeniškai kompetetingos visuomenės, organizacijos, piliečio gaires, veiklas ir iššūkius, analizuojami tyrimai svarbūs šiai krypčiai, technologijomis grindžiamo mokymosi nulemtos virtualios mokymo(-si) aplinkos ir organizacijoje dirbančių žmonių suvokiamas integravimo būtinumas, nauda ir prasmė individualiu ir organizaciniu požiūriais. Dalyku siekiama:

- kritiškai reflektuoti ir taikyti veiklos teorijas ir įveiklintas asmenines vertybes analizuojant ir priimant intelektinius sprendimus kontekstinės ir situatyvios lyderystės atvejais;
- diskutuoti, lyginti ir kritiškai reflektuoti lyderystės tyrimų metodologijas vertinant jų stiprybes ir silpnybes;
- teikti rekomendacijas dėl lyderystės tobulinimo, remiantis mokslo tyrimų įrodymais bei konkrečiu kontekstu ir situacija.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Kurti edukacines, organizacines, technologines ir socialines inovacijas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos ir sporto edukacijos srityse, prisiimant atsakomybę už šių inovacijų ilgalaikį poveikį besimokantiesiems, visuomenei ir aplinkai.	Diskutuoti ir pagrįsti skaitmeninės visuomenės požymius ir bruožus bei asmens skaitmenines kompetencijas bei bendrąsias kompetencijas.	Pravesta mokslinė diskusija, kurioje paaiškinti skaitmeninės individo kompetencijos, skaitmeninės visuomenės požymiai ir bruožai.
	Analizuoti ir priimti sprendimus taikyti apie skaitmeniškai kompetentingos organizacijos tobulinimo kryptis įvertinant kontekstą ir situaciją.	Atlikta švietimo organizacijos analizė remiantis skaitmeniškai kompetentingos švietimo organizacijos gairėmis
	Kritiškai reflektuoti švietimo organizacijų situaciją, mokytojų/ dėstytojų skaitmeninės kompetencijos tobulinimo kryptis įvertinant asmenines nuostatas ir vertybes;	Parengtas ir pristatytas švietimo organizacijos mokytojų/dėstytojų skaitmeninės kompetencijos tobulinimo planas, remiantis dig.com.edu gairėmis.

2.Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jų įgyvendinimui suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suiteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas, ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo ir kitose bendruomenėse, skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės bei kultūrinės pažangos pokyčius.	Teikti rekomendacijas dėl skaitmeninių kompetencijų tobulinimo, remiantis mokslo tyrimų įrodymais bei konkrečiu kontekstu ir situacija.	

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Diskutuoti ir pagrįsti skaitmeninės visuomenės požymius ir bruožus bei asmens skaitmenines kompetencijas bei bendrąsias kompetencijas verslumo, kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir mokymosi mokytis.	Skaitmeniškai kompetetingo piliečio skaitmeninė (informacijos ir duomenų raštingumo, skaitmeninio turinio kūrimo, bendravimo ir bendradarbiavimo, problemų sprendimo, saugumo) ir kitos bendrosios kompetencijos (raštingumo, kalbų, mokslo, technologijų, inžineriniai ir matematiniai, asmeninė, socialinė ir mokymosi pilietinė, verslumo, kultūrinio sąmoningumo ir raiškos).
	Ką reiškia būti raštingu? Raštingumo samprata. Tarptautinio suaugusiųjų kompetencijų tyrimo OECD PIAAC raštingumo apibrėžimas
	UNESCO rekomendacijos ir nuostatos dėl mokytojų skaitmeninio raštingumo
2.Analizuoti ir priimti sprendimus taikyti apie skaitmeniškai kompetentingos organizacijos tobulinimo kryptis įvertinant kontekstą ir situaciją.	Skaitmeniškai kompetetinga švietimo organizacija. Skirtingos skaitmeninių organizacijų, integruojančių technologijomis grindžiamą mokymąsi patirtys, Atliekamų mokslinių tyrimų analizė ir kokybės užtikrinimas.
	Technologijomis grindžiamo mokymosi integravimas į organizacijos veiklą; organizacijoje dirbančių žmonių suvokiamas integravimo būtinumas, nauda ir prasmė individualiu ir organizaciniu požiūriais.
3.Kritiškai reflektuoti švietimo organizacijų situaciją, mokytojų/ dėstytojų skaitmeninės kompetencijos tobulinimo kryptis įvertinant asmenines nuostatas ir vertybes.	Technologijomis grindžiamo mokymosi nulemtos virtualios mokymo (-si) aplinkos ir organizacijoje dirbančių žmonių suvokiamas integravimo būtinumas, nauda ir prasmė individualiu ir organizaciniu požiūriais.

4.Teikti rekomendacijas dėl skaitmeninių kompetencijų tobulinimo, remiantis mokslo tyrimų įrodymais bei konkrečiu kontekstu ir situacija.	Skaitmeniškai kompetetingas mokytojas. „DigCompEdu“ sistemos tikslas – identifikuoti ir aprašyti skaitmenines pedagogų kompetencijas. Pateikiamos į 6 sritis suskirstytos 22 pagrindinės kompetencijos. 1 sritis skirta platesnei profesinei aplinkai, t. y. pedagogų kompetencija naudoti skaitmenines technologijas profesiniuose santykiuose su kolegomis, mokiniais, tėvais ir kitomis suinteresuotomis šalimis, siekiant savo pačių profesinio tobulėjimo bei dėl bendrų organizacijos interesų. 2 sritis apima kompetencijas, kurių reikia efektyviai ir atsakingai naudoti skaitmeninius išteklius siekiant kurti ir dalytis mokymosi tikslais. 3 sritis apima mokymo ir mokymosi srities skaitmeninėms technologijoms tvarkyti bei organizuoti skirtas kompetencijas. 4 srities kompetencijos skirtos naudoti skaitmenines strategijas atliekant vertinimą. 5 sritis skirta į mokinį orientuotam mokymui ir mokymosi strategijoms skirtų skaitmeninių technologijų potencialui. 6 srityje nurodomos skaitmeniniam mokinių raštingumui gerinti reikalingos specialios pedagoginės kompetencijos.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusijos, darbas grupėse (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Atliktų užduočių analizė, kompetencijų tobulinimo plano pristatymo stebėjimas ir aprobavimas, pristatymo kriterinis reflektavimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Pvz. Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja: Namų darbas– 30 % Dalyvavimas diskusijose forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą -30% Egzaminas – 40%

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	DIGCOMP: Europos šalių skaitmeninio raštingumo supratimo ir jo tobulinimo sistema. 2013.
2.	Navas-Sabater, J., & Petrov,Oleg V. (2018).The EAEU 2025 digital agenda : prospects and recommendations - overview report (English). Washington, D.C. : World Bank Group. http://documents.worldbank.org/curated/en/850581522435806724/The-EAEU-2025-digital-agenda-prospects-and-recommendations-overview-report

3.	DigComp 2.0: The Digital Competence Framework for Citizens. 2016
4.	Skaitmeniškai kompetentingų švietimo organizacijų Europos sąranga. Promoting Effective Digital-Age Learning. A European Framework for Digitally-Competent Educational Organisations. 2015.
5.	DigComEdu: Digital Competence Framework for educators. (2017) http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC107466/pdf_digcomedu_a4_final.pdf
6.	Mansell R. (2014) Here Comes the Revolution — the European Digital Agenda. In: Donders K., Pauwels C., Loisen J. (eds) The Palgrave Handbook of European Media Policy. Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9781137032195_12
7.	UNESCO mokytojų IKT kompetencijos sąranga (ICT-CFT). UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. 2011, anglų kalba.
8.	Teresevičienė M., Volungevičienė A., Žydžiūnaitė, V., Kaminskienė, L., Rutkienė, A. Trepulė, E., Daukilas S., (2015). Technologijomis grindžiamas mokymas ir mokymasis organizacijoje (http://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:11548744/datastreams/MAIN/content
9.	Volungevičienė, A. ir kt. (2020). Higher education for digital and network society. Universidade Aberta DOI:10.34627/dr48-7w42 Repositório Aberto da Universidade Aberta. https://repositorioaberto.uab.pt/bitstream/10400.2/9806/3/EDeL_N.9.pdf

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Alam, K., Ediaw-Kwasie, M. et al. (2018). Assessing regional digital competence: Digital futures and strategic planning implications.
2.	DIGCOMP: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe. 2013
3.	Navas-Sabater,Juan; Petrov,Oleg V..2018.*The EAEU 2025 digital agenda : prospects and recommendations - overview report (English).* Washington, D.C. : World Bank Group. http://documents.worldbank.org/curated/en/850581522435806724/The-EAEU-2025-digital-agenda-prospects-and-recommendations-overview-report Teresevičienė M., Volungevičienė A., Žydžiūnaitė, V., Kaminskienė, L., Rutkienė, A. Trepulė, E., Daukilas S., (2015). Technologijomis grindžiamas mokymas ir mokymasis organizacijoje http://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:11548744/datastreams/MAIN/content UNESCO mokytojų IKT kompetencijos sąranga (ICT-CFT). UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. 2011, anglų kalba.

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Airina Volungevičienė	VDU	Prof. dr.	airina.volungeviciene@vdu.lt

2.	Elena Trepulė	VDU	Doc. dr.	elena.trepule@vdu.lt
3.	Josep M.Duart	Atvirasis Katalonijos universitetas	Prof.dr.	jduart@uoc.edu

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra
EDUD016	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Sportinio ugdymo technologijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Sports education technologies

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	30 val.
Komandinis darbas	20 val.
Individualus darbas	83 val. Iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 55 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 8 val.; dalyko/modulio struktūrinio didaktinio vieneto parengimas ir pristatymas – 10 val.; studijų dalyko/modulio aprašo projekto parengimas – 10 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas leis geriau pažinti naujausias sportininkų ugdymo technologijas, tarptautinius sportininkų rengimo struktūros modelius, didžiausių pasiekimų sportininkų parengtumo ypatumus ir tendencijas, netradicines sportininkų rengimo priemones, sportininkų parengtumą lemiančius genetinius veiksnius, jaunųjų sportininkų atrankos ir rengimo ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais, individualumą pabrėžiančius sportininkų ugdymo kriterijus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject will allow to get to know the latest technologies of athlete education, international models of athlete training structure, peculiarities and trends of the highest achievements in athlete training, non-traditional means of athlete training, genetic factors determining athlete performance, selection and training of young athletes at different ages.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šiuolaikiniam sporto ekspertui, švietimo projektų rengėjui ir vykdytojui, fizinio ugdymo ir sporto politikos kūrėjui, aktualus yra gebėjimas modeliuoti sportininkų rengimą, praktiškai taikyti naujausias informacines technologijas bei naujausias sportininkų parengtumą įvertinančias technologijas, nustatyti rengimo ir parengtumo modelių sąveiką, mokėjimas rengti kompleksinę sportininkų ugdymo vyksmo valdymo sistemą.

Dalyko tikslai

Pasiekti, kad doktorantai suvoktų sporto vyksmo teorines sampratas, išmanytų žmogaus treniruotumo nustatymo, vertinimo ir ugdomojo poveikio priemones, gebėtų holistiškai analizuoti sporto veiklos modelius, suprastų sportinio ugdymo kontrolę ir valdymą.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Demonstruos intelektinį atvirumą, lyderystę, kūrybiškumą, socialinę atsakomybę sėkmingai plėtojant karjerą akademiniame-moksliniame, vadybiniame, politiniame, verslo kontekstuose priimant lanksčius, kūrybiškus sprendimus gebant pateikti tyrimų rezultatais ir moksliniu kritiniu mąstymu grįstus objektyvius nešališkus argumentus, prisidedančius prie etiško, oraus, lygiaverčio dialogo ar polilogo. (plėtotės / vystymo kompetencija)	1. Gebės suprasti naujausias sportininkų rengimo technologijas, sportininkų treniravimo principus, turinio bei struktūrinius elementus.	Pravesta mokslinė diskusija, kurioje paaiškintos sporto technologijų raidos tendencijos, sportininkų rengimo galimybės kintančios visuomenės sąlygomis.
	2. Supras rengimo ir parengtumo sąveikos, uždaros valdymo kontrolės, ankstesnių veiksnių sąlygojančių tolesnį sportininkų rengimą teorines prielaidas bei interpretacijas.	Parengtas daugiametės sportininkų treniruotės modelis.
2.Spręs švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos kon- cepciniais ir empiriniais tyrimais jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kurians naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (funkcinė / veiklos kompetencija)	3. Gebės nustatyti ir įvertinti sportininkų parengtumo lygius, vertinti privalumus ir trūkumus, rasti sportinio tobulėjimo kryptis, sudarys individualias sportininkų rengimo programas, jas modeliuos bei perkels į reikiamą ugdymo lygmenį.	Pristatyta sportininkų parengtumo vertinimo programa.
	4. Gebės kūrybiškai spręsti mokslinės analizės reikalaujančią sportininkų rengimo valdymo problemą, pagrįsti sportininkų specifinio parengtumo įvertinančius kriterijus, rengimo ir parengtumo sąveikos ypatumus ir parengti sisteminį sportininkų treniravimo modelį.	Parengtas ir pristatytas didaktiškai pagrįsto ir dalykine bei metodine prasme aprūpinto studijų dalyko/modulio struktūrinio vieneto didaktinis projektas.

3.Tirs ir vertins kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplininiu, tarpdiscipliniiu, multidisciplininiu ir interdisciplininiu požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas. (funkcinė / veiklos kompetencija)	5. Gebės tirti, vertinti ir teikti naujausią įvairaus amžiaus sportininkų rengimo, ugdymo kontrolės ir valdymo informaciją, susieti ją su ir praktiniu diegimu bei tarpdisciplininiu praktiniu požiūriu.	Parengtas dalyko modulio aprašo projektas, atitinkantis konkrečios pakopos studijų programos reikalavimus.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1. Gebės suprasti naujausias sportininkų rengimo technologijas, sportininkų treniravimo principus, turinio bei struktūrinius elementus.	1. Šiuolaikinės sportininkų treniravimo teorijos. Teorijų ir prielaidų In terpretacija. Sportininkų varžybinės veiklos nustatymas ir įvertinimas, šiuolaikinių technologijų taikymo tarptautinė patirtis.
2. Supras rengimo ir parengtumo sąveikos, uždaros valdymo kontrolės, ankstesnių veiksnių sąlygojančių tolesnį sportininkų rengimą teorines prielaidas bei interpretacijas.	Sportininkų aklimatizacija gamtos ir geografinėms aplinkos sąlygoms. Sportininkų treniravimo technologijos priklausomai nuo cirkadinių ritmų, laiko juostų fenomeno. Sportininkų treniravimo hipoksijos sąlygomis technologijos. 4. Sportininkų detreniruotumo ir retreniruotumo problemos šiuolaikinė samprata ir treniravimo vyksmo valdymas. Sportininkų organizmą mobilizuojančių ir atsigavimo priemonių taikymo šiuolaikinės metodikos ir tarptautinė patirtis.
3.Gebės nustatyti ir įvertinti sportininkų parengtumo lygius, vertinti privalumus ir trūkumus, rasti sportinio tobulėjimo kryptis, sudarys individualias sportininkų rengimo programas, jas modeliuos bei perkels į reikiamą ugdymo lygmenį.	6. Sportininkų funkcinio pajėgumo nustatymo ir įvertinimo metodologija. 7. Genetinių veiksnių sąveika su sportininkų potencinėmis galiomis ir genetiškai sąlygotu atsaku į treniravimo programą. 8. Sportininkų daugiamečio treniravimo teorijų interpretacija. 9. Sportininkų atranka ir jos etapai. Atrankos šiuolaikinės technologijos.

4. Gebės kūrybiškai spręsti mokslinės analizės reikalaujančią sportininkų rengimo valdymo problemą, pagrįsti sportininkų specifinio parengtumo įvertinančius kriterijus, rengimo ir parengtumo sąveikos ypatumus ir parengti sisteminį sportininkų treniravimo modelį.	1 Jaunųjų sportininkų treniravimo šiuolaikinės teorijos: judėjimo įgūdžių ir judamųjų gebėjimų lavinimo koncepcija. 11 Judesių valdymo šiuolaikinės teorijos. 1 Individualus netradicinių priemonių taikymas rengiant sportininkus. 1 Fizinių krūvių intensyvumo nustatymo, įvertinimo metodikos ir taikymo technologijos: Karvonen, širdies rezervo, VO2max, TRIMP, EPOC, Borg skalės, energijos šaltinių sandaros metodai; Edwards, Stagno, Jensen intensyvumo zonos.
5. Gebės tirti, vertinti ir teikti naujausią įvairaus amžiaus sportininkų rengimo, ugdymo kontrolės ir valdymo informaciją, susieti ją su ir praktiniu diegimu bei tarpdisciplininiu praktiniu požiūriu.	1. Naujausios judamųjų gebėjimų lavinimo technologijos. 1 Sportininkų tikslinių programų rengimo, jų įgyvendinimo problemos kompleksiniai sprendimo būdai. Sportininkų treniravimo modeliavimas. Sisteminis sportininkų treniravimo valdymas.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusijos (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, veiklos stebėjimas, analizė).

Studijų pasiekimų vertinimas

Atliktų užduočių analizė, projekto pristatymo stebėjimas ir aprobavimas, projekto, programos analizė

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Pvz. Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja:
1-as namų darbas– 25 %
2-as namų darbas – 20%
Dalyvavimas diskusijose forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą -10%
Egzaminas – 40%

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Skernevičius, J. Milašius, K., Raslanas, A., Dadelienė, R. (2011) Sporto treniruotė: monografija, Vilnius. VPU.
2.	Paulauskas R., (2015) Krepšininkų rengimas : monografija. Vilnius : Lietuvos edukologijos universiteto leidykla.

3.	Skarbalius, A. (2012). Coaching Science. In (Eds. Čikotienė, V. Gulbinskiene) Sports Coaching (Basics). Kaunas: LAPE, pp. 1–113.
4.	Skurvydas A. (2020) Judesių mokslas, 1 dalis. Griaučių raumenys, valdymas, mokymas, reabilitacija. Vitae litera.
5.	Morrow, J. R., Mood, D. P., Disch, J. G., Kang, M. (2015). Measurement and Evaluation in Human Performance. Human Kinetics
6.	Joyce, D., Lewindon, D. (2014). High-Performance Training for Sports. Human Kinetics.
7.	Brumit., J. (2014). Core Assessment and Training. Human Kinetics.
8.	Baker, G. (2013). Talent Identification and Development in Sport. Routledge.
9.	Hausswirth, C., Mujika, I. (2013). Recovery for Performance in Sport. Human Kinetics.
10.	Houlihan, J. (2013). Handbook of Sports Development. Routledge.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Bushm, A., Silk, M., Andrews, D., Lauder, H. (2012). Sports Coaching Research. Routledge.
2.	Reiman, M., Manske, R. (2013). Functional Testing in Human Performance. Human Kinetics.
3.	Kidman, L., Hanrahan, S. J. (2012). The Coaching Process. A Practical Guide to Becoming an Effective Sports Coach. Routledge.
4.	McGarry, T., O'Donoghue, P., Sampaio, J. (2012). Handbook of Sports Performance Analysis. Routledge.
5.	Stafford, I. (2012). Coaching Children in Sport. Routledge.
6.	Rowland, T. (2011). The Athlete‘s Clock: How Biology and Time Affect Sport Performance. Human Kinetics.
7.	Carling, C., Reilly, T., Williams, A. M. (2009). Performance Assessment for Field Sports. London: Routledge.
8.	Armour, K., Macdonald, D. (2012). Research Methods in Physical Education and Youth Sport. Routledge.
9.	Bompa, T. O., Haff, G. G. (2009). Periodization-5th Edition Theory and Methodology of Training. Human Kinetics.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institu-cija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Rūtenis Paulauskas	VDU	Prof.dr.	rutenis.paulauskas@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD019	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Suaugusiųjų mokymosi strategijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Strategies of adult learning

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Šio studijų dalyko tikslas analizuoti ir taikyti įvairias andragogikos teorijas, išryškinant pagrindinius skirtumus tarp pedagogikos ir andragogikos. Pateikiami įvairūs požiūriai į suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi suaugusiojo ir vėlesniame amžiuje, andragogikos praktiką. Bus gilinamasi į mokymąsi visą gyvenimą grindžiančių teorijų turinį, jų praktinį pritaikomumą, įvairovę, kompleksiškumą, bei suaugusiųjų besimokančiųjų individualų augimą. Studijų dalyko turinys apims klausimus, susijusius su europinio lygmens suaugusiųjų švietimo probleminiu lauku, tarptautinių organizacijų bendradarbiavimo dėka vykdomos švietimo globalizacijos procesus, švietimo politikos pokyčius.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The aim of this course is to analyse and apply different andragogical theories, highlighting differences between pedagogy and andragogy. The course content is focused on the different practices and attitudes towards adult education and learning in adulthood and in later age. Learners will analyse various adult education conceptions and their complexity in lifelong learning. The problematic field of education will be deepened on the European level as well as political changes in lifelong learning that are based on cooperation of international organisations and globalisation of education.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Studijų dalykas aktualus doktorantūroje studijuojančių kompetencijų plėtotei, kompetencijų pritaikymui suaugusiųjų švietimo procesų pokyčių iniciavimui. Dalyko studijavimas sukuria prielaidas užtikrinti suaugusiųjų besimokančiųjų saviraiškos ir/ar asmeninio ugdymosi poreikių tenkinimui, reikšmingai prisidedant prie socialinės, pilietinės pažangos.

Dalyko tikslai

Dalyko turinio studijavimas sudaro prielaidas įgyti ir plėtoti konceptualų požiūrį į suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi, vertinti įvairius su suaugusiųjų švietimu susijusius veiksnius, numatyti andragoginių principų taikymo tikslus ir perspektyvas. parinkti ir taikyti tinkamas suaugusiųjų mokymosi strategijas, projektuoti suaugusiųjų mokymosi programos turinį.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplininiu, tarpdisciplininiu, multidisciplininiu ir interdisciplininiu požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas. (funkcinė / veiklos kompetencija)	Analizuojant andragogikos srityje vykdomus tyrimus bei suaugusiųjų švietimo politikos ES ir Lietuvos dokumentus, išryškinti andragogikos mokslo raidos pagrindinius aspektus ir tendencijas.	Diskusijų metu pateikiamų argumentų vertinimas; Dokumentų analizės turinio vertinimas; Pedagogikos ir andragogikos konceptų specifikavimo argumentavimo vertinimas.
	Įvertinti suaugusiųjų mokymosi ypatumus ir patirtis, akcentuojant skirtingus mokymosi poreikius ir kylančius iššūkius.	Simuliacinių situacijų analizės metu pateikiamų aiškių ir argumentuotų įžvalgų vertinimas; Suaugusiųjų mokymosi poreikių identifikavimo pagrindimo vertinimas.
	Išanalizuoti suaugusiųjų mokymosi galimybes ir patirtis, remiantis suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi apibrėžiančiomis koncepcijomis.	Probleminių situacijų, gretinančių suaugusiųjų mokymosi galimybes bei patirtis, sprendimų argumentavimo vertinimas.

2.Kurti edukacines, organizacines, technologines ir socialines inovacijas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos ir sporto edukacijos srityse, prisiimant atsakomybę už šių inovacijų ilgalaikį poveikį besimokantiesiems, visuomenei ir aplinkai.	Taikyti inovatyvius didaktinius sprendimus ir strategijas projektuojant šiuolaikiškas mokymosi programas.	Grupės darbo, parenkant suaugusiųjų mokymosi strategijas ir komponuojant inovatyvius mokymosi metodus, vertinimas.
	Suprojektuoti inovatyvaus turinio mokymosi programą skirtą suaugusiesiems, įvertinant amžiaus tarpsnį bei socialinę grupę.	Inovatyvaus turinio mokymosi programos, skirtos konkrečios suaugusiųjų mokymosi grupės poreikiams realizuoti, didaktinių parametrų dermės ir turinio vertinimas.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Analizuojant andragogikos srityje vykdomus tyrimus bei suaugusiųjų švietimo politikos ES ir Lietuvos dokumentus, išryškinti andragogikos mokslo raidos pagrindinius aspektus ir tendencijas.	Andragogikos mokslo kilmė ir objektas. Andragogikos procesinis mokymosi modelis. Pedagogikos ir andragogikos skirtumai. Švietimas visą gyvenimą, mokymasis visą gyvenimą ir Valstybė. Suaugusiųjų švietimo politikos formavimas. Pagrindiniai ES ir Lietuvos dokumentai, lydinčios programos. Socialinių aspektų įtaka suaugusiųjų švietime. Suaugusiųjų raštingumas. PIAAC tyrimai.
Įvertinti suaugusiųjų mokymosi ypatumus ir patirtis, akcentuojant skirtingus mokymosi poreikius ir kylančius iššūkius.	Besimokančiojo savarankiškumas. Patirtis bei žinios. Pasirengimas mokymuisi. Mokymosi proceso problemos ir jų sprendimai. Suaugusiųjų mokymasis vėlyvesniame amžiuje. Mokymasis tarp kartų.
Išanalizuoti suaugusiųjų mokymosi galimybes, poreikius, remiantis suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi apibrėžiančiomis koncepcijomis.	Suaugusiųjų skaitmeninio mokymosi poreikiai ir galimybės. Neuromokslo principai organizuojant suaugusiųjų mokymąsi.
Taikyti inovatyvius metodologinius, didaktinius sprendimus ir strategijas projektuojant šiuolaikiškas mokymosi programas	Cyril Houle suaugusiųjų mokymosi motyvacijos teorija. Malcolm Knowles andragogikos teorija. Paulo Freire ir Jack Mezirow transformuojančio mokymosi teorijos. Suaugusiųjų mokymosi strategijos.
Suprojektuoti inovatyvaus turinio mokymosi programą, skirtą suaugusiesiems, įvertinant amžiaus tarpsnį bei socialinę grupę.	Šiuolaikinio mokomojo turinio kūrimo principai. Mokomosios programos struktūra ir parametrai.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Dėstymo metodai: aiškinimas, demonstravimas, iliustravimas, probleminių klausimų pateikimas, vaizdo medžiagos analizavimas, diskusijų vedimas, simuliacijos, moderavimas, konsultavimas.
Studijavimo metodai: literatūros ir dokumentų studijavimas ir analizė, atvejų (probleminių situacijų) analizė, debatai, diskusijos, darbas grupėse.

Studijų pasiekimų vertinimas

Savarankiškas individualus darbas – atvejo analizė ir pristatymas.
Grupės darbas – simuliacijos (probleminės situacijos) analizė, analizės turinio pristatymas grupėse.
Egzamino užduotis – inovatyvaus turinio mokymosi programos suaugusiems projektavimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja:
Namų darbas (grupės) – 25%;
Tarpinis atsiskaitymas (individualus) – 25 %
Egzaminas – 50%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Griffin, C. (2019). Curriculum theory in adult and lifelong education. London, New York: Routledge, Taylor&Francis Group.
2.	Chametzky, B. (2014). Andragogy and Engagement in Online Learning: Tenets and Solutions *// Creative Education,* Vol.5 No.10.
3.	Taylor, K., Marienau, C. (2016). Facilitating Learning with the Adult Brain in Mind: A Conceptual and Practical Guide. Jossey-Bass.
4.	McGrath, V. (2009). Reviewing the Evidence on How Adult Students Learn: An Examination of Knowles' Model of Andragogy// *Adult Learner: The Irish Journal of Adult and Community Education*, 99-110.
5.	Knowles M., S. (2007). Suaugęs besimokantysis: klasikinis požiūris į suaugusiųjų švietimą. Vilnius: Danielius.
6.	Meriam, B., S., Caffarella, R., S., Baumgartner, L., M. (2006). Learning in Adulthood: A Comprehensive Guide. John Wiley & Sons, Inc.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Belanger, P. (2011). Theories in adult learning and education. Opladen: Farminton Hills.

2.	Paetzild, H. (2011). Learning and teaching in adult education: contemporary thories. Opladen: Farming Hills.
3.	Teresevicienė M. Gedvilienė G., Zuzevičiūtė M. (2006). Andragogika. Kaunas: VDU.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Elena Trepulė	VDU	Doc. Dr.	elena.trepule@vdu.lt
2.	Ilona Tandzegolskienė	VDU	Doc. Dr.	ilona.tandzegolskiene@vdu.lt
3.	Eglė Stasiūnaitienė	VDU	Doc. Dr.	egle.stasiunaitiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	**Apimtis kreditais**	**Institucija**	**Fakultetas**	**Katedra**
EDUD018	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Šiuolaikinės ankstyvojo ugdymo teorijos, modeliai ir tyrimų kryptys

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Contemporary theories, models and research in early childhood education

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Šio doktorantūros dalyko studijos suteiks doktorantams konceptualią ankstyvojo ugdymo teorijų, modelių ir tyrimų krypčių sampratą ir įgalins juos modeliuoti vaiko raidą skatinančius vaiko ugdymo(si) procesus. Studijuojantys interpretuos pagrindines šiuolaikines ankstyvojo ugdymo teorines kryptis ir jų tyrimams aktualias idėjas, gebės kritiškai reflektuoti perspektyviausius praktikos modelius ir modeliuos skirtingų tyrimo dizainų, atitinkančių vaiko raidos ir mokymosi sisteminius pagrindus, galimybes.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study of this doctoral subject will provide PhD students with a conceptual understanding of early childhood education theories, models and research areas, and will enable them to model the processes stimulating child development. Students will be to able to interpret the main contemporary theoretical trends in early childhood education and the ideas relevant to their research, critically reflect on the most promising models of practice, and model the possibilities of different research designs that are consistent with the systemic foundations of child development and learning.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Pirmieji vaiko gyvenimo metai yra labai svarbūs raidos ir ugdymo(si) požiūriu, nes šiuo laikotarpiu formuojasi bazinės vaiko sąmonės struktūros, kurios yra visos vaiko tolimesnės gerovės, raidos ir mokymosi pagrindas. Dėl šio išskirtinio amžiaus tarpsnio ypatumo (lyginant su kitais žmogaus raidos tarpsniais) ankstyvosios vaikystės raidos ir ugdymo(si) sampratas grindžiantys tyrimai pasižymi tam tikra specifika, yra nuolat atsinaujinantys, todėl būsimam edukologijos mokslo daktarui yra labai aktuali pasaulyje vyraujančių ankstyvojo ugdymo teorinių idėjų, tyrimo krypčių ir praktikų analizė ir rekonceptualizavimas.

Dalyko tikslai

1. Konceptualiai supras ir vertins pagrindines šiuolaikines ankstyvojo ugdymo teorines idėjas ir tyrimų krytis.
2. Gebės kritiškai vertinti vaiko raidą skatinančius inovatyvius ugdymo procesus ir sumodeliuoti jų tyrimo dizainą.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai

1. Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos. (žinių kompetencija)	Konceptualizuos pagrindines šiuolaikines ankstyvojo ugdymo teorines kryptis ir tyrimams aktualias idėjas	Pasirengimas ir dalyvavimas mokslinėse mokslinėse diskusijose: turinio atskleidimas, argumentuotos įžvalgos, lyginamasis ir kritiškas vertinimas, mokslinė kalba
3. Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplininiu, tarpdisciplininiu, multidisciplininiu ir interdisciplininiu požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas. (funkcinė / veiklos kompetencija)	Gebės įžvelgti ir kritiškai reflektuoti skirtingų tyrimo dizainų modeliavimo galimybes, atitinkančias vaiko raidos ir mokymosi sisteminius pagrindus, ir sumodeliuos savo konkretaus tyrimo projektą Gebės modeliuoti ir vertinti vaiko raidą skatinančius vaiko ugdymo(si) procesus, reflektuodamas ugdymo procesų dalyvių sąveiką	Parengtas tyrimo projektas: teoriškai pagrįstas ir inovatyvus, tikslingai pasirinkta ir aiški metodologija Progresyvių praktikos modelių konceptualizavimas: analizės, kritinio vertinimo ir pristatymo kokybė

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Konceptualizuos pagrindines šiuolaikines ankstyvojo ugdymo teorines kryptis ir tyrimams aktualias idėjas	Sisteminio požiūrio į pasaulio kaitos ir vaiko raidos procesus analizė. Žmogaus raidos kaip kūrybinės sampratos išplėtimas Svarbiausios teorinės idėjų kryptys ankstyvajame amžiuje Vaiko raidą skatinančio ugdymo, vaikystės kultūros ir neuromokslų tyrimų integracija

Gebės įžvelgti ir kritiškai reflektuoti skirtingų tyrimo dizainų modeliavimo galimybes, atitinkančias vaiko raidos ir mokymosi sisteminius pagrindus, ir sumodeliuos savo konkretaus tyrimo projektą	Esminės vaiko raidos sritys Žaidimas kaip vaikystės kultūros raiškos, savivaldžio, savireguliatyvaus mokymosi ir asmenybės ugdymosi pamatas Vaiko kalbos kaip sudėtingiausios mąstymo formos iššūkiai tyrimams
Gebės modeliuoti ir vertinti vaiko raidą skatinančius vaiko ugdymo(si) procesus, reflektuodamas ugdymo procesų dalyvių sąveiką	Progresyvių praktikos modelių konceptualizacija: ugdymosi erdvių (vietos ir globalaus, realaus ir virtualaus, vidaus ir lauko), ugdymosi turinio (antropoceno, STEAM, informatinio mąstymo), ugdymosi metodų ir vertinimo aktualijos ir problematika Ankstyvojo ugdymo turinio teorinių pagrindų modeliavimas ir vertinimas

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusijos, darbas grupėse (teorinių idėjų ir tyrimo krypčių konceptualizavimas), individualus darbas (ankstyvojo ugdymo teorinių idėjų, tyrimų irpatirčių studijavimas, kritinė analizė ir refleksija, savo tyrimo projekto modeliavimas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Dalyvavimas mokslinėse diskusijose, tyrimo projektas ir progresyvių praktikos modelių konceptualizavimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja dalyvavimą mokslinėse diskusijose – 25%, progresyvių praktikos modelių konceptualizavimą – 25% ir tyrimo projekto modeliavimą – 50%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Branscombe, M. V. (2019). Teaching Through Embodied Learning. London: Routledge.
2.	Brėdikytė, M. (2011). The zones of proximal development in children's play, Univesity of Oulu.

3.	Bruce, T., Hakkarainen, P., Brėdikytė, M. (Eds.). (2017). The Routledge International Handbook of Early Childhood Play. New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
4.	Edwards, C., Gandini, L., Forman, G. (Eds.) (2012). The Hundred Languages of Children. (3rd ed.). Santa Barbara, CA: Prager Press.
5.	Fleer, M., van Oers, B. (Eds.) (2018). International Handbook of Early Childhood Education. Dordrecht: Springer, Vol. 1-2.
6.	Hakkarainen, P., Brėdikytė, M. Brandišauskienė, A. Sujetaitė-Volungevičienė, G. (2015). Ikimokyklinio amžiaus vaiko raida: žaidimas ir savireguliacija. Kaunas: Vitae Litera.
7.	Pramling, N., Pramling Samuelsson, I. (Eds.). (2011). Educational Encounters: Nordic Studies in Early Childhood Didactics. Gothenburg: Springer.
8.	Ridgway, A., Quinones, G., Li, L. (2020). (Eds.) Peer Play and Development in Early Childhood-International Research Narratives. Dordrecht: Springer.
9.	Robson, S., Quinn, S. F. (Eds.) (2015). The Routledge International Handbook of Young Children's Thinking and Understanding. Milton Park, Abingdon, Oxon, New York, NY: Routledge.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Jusienė, R. (2015). Mažų vaikų savireguliacija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
2.	Roopnarine, J. L., Johnson, J. E., Flannery Quinn, S., Patte, M. (2018) Handbook of International Perspectives on Early Childhood Education. New York: Routledge.
3.	Shonkoff, J. S., Phillips D., A. (Eds) (2000). From neurons to neibohoods From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development. Internetinė prieiga http://aapdc.org/wp-content/uploads/2014/01/From-Neurons-to-Neighborhoods-The-Science-of-Early-Childhood-Development.pdf
4.	Sommer, D., Pramling Samuelsson, I., Hundeide, K. (2010). Child Perspectives and Children‘s Perspectives in Theory and Practice. New York: Springer.

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Agnė Brandišauskienė	VDU	dr.	agne.brandisauskiene@vdu.lt

2.	Milda Brėdikytė	VDU	doc. dr.	milda.bredikyte@vdu.lt
3.	Ona Monkevičienė	VDU	prof. dr.	ona.monkeviciene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra
EDUD004	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Šiuolaikinės didaktikos konceptualios prieigos pradiniame /pagrindiniame / viduriniame ugdyme

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Conceptual approaches to contemporary didactics in primary / secondary education

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Šios doktorantūros studijos įgalins doktorantus kritiškai vertinti ir plėtoti šiuolaikinės didaktikos prieigas, jomis grindžiant pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo kaitos tyrimus. Studijuojantys interpretuos ugdymo idėjas švietimo reformų teorijų kontekste, aktyviai dalyvaus debatuose, atskleisdami šiuolaikinių didaktikų idėjų turinį, pateikdami argumentuotas savo mokslines įžvalgas. Taip pat dalyko studijos sudarys galimybę doktorantams sumodeliuoti inovatyvaus ugdymo proceso fragmentą savo disertacinio tyrimo tematikos kontekste.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

These doctoral studies will enable PhD students to critically evaluate and develop contemporary didactic approaches to use them in the research on changes in primary/secondary education. Students will interpret educational ideas in the context of theories of educational reform, actively participate in debates, exposing the content of contemporary didactic ideas, and presenting their own well-reasoned scholarly insights. The course will also enable PhD students to model a fragment of an innovative educational process in the context of their dissertation research topics.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šiuolaikinės didaktikos prieigų pradiniame/pagrindiniame/viduriniame ugdyme konceptualizavimas yra itin reikšmingas edukologijos mokslo srities tyrėjui, modeliuojančiam inovatyvius ugdymo praktikos transformavimo tyrimus. Labai svarbu teorine analize ir tyrimais grįsti nacionalinio ugdymo turinio atnaujinimo ir reformų kryptis bei procesus. Kita vertus, globalizacijos iššūkiai formuoja poreikį dalyvauti ir suprasti Europos ir pasaulio ugdymo turinio kaitą. Edukologijos mokslo plėtros kontekstuose būtinas dialogiškas tarptautinių mokslininkų grupių komunikavimas, tyrimų ir jų rezultatų atvėrimas mokymo ir mokymosi kultūros keitimui, nuolatiniam atsinaujinimui.
Studijų dalykas padės doktorantūros studentui, tyrinėjančiam ugdymo praktiką, praplėsti ir įgyti naujų kompetencijų ugdymo didaktikos srityje, suprasti ir išmanyti ugdymo antropologinį požiūrį ir jo reikšmę kuriant šiuolaikinę mokymo(si) prieigą kiekvienam ugdytiniui.

Dalyko tikslai

1. Išmanyti ir plėtoti šiuolaikinės didaktikos prieigas, jomis grįsti pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo kaitos tyrimus.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1. Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos. (žinių kompetencija)	Aukštos kokybės mokslo tyrimais gebės grįsti pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo kaitą nacionaliniame ir globaliame kontekste	Dalyvavimas nacionalinio lygio renginiuose švietimo politikos klausimais: ugdymo idėjų interpretavimas švietimo reformų teorijų kontekste

2. Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplininiu, tarpdiscipliniiu, multidiscipliniiniu ir interdiscipliniiniu požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas. (funkcinė / veiklos kompetencija)	Analizuodamas ir sistemindamas konceptualias šiuolaikinės didaktikos prieigas gebės pateikti inovatyvias įžvalgas ugdymo kaitai	Organizavimas ir dalyvavimas debatuose: turinio atskleidimas, argumentuotos įžvalgos, mokslinė kalbinė raiška
	Gebės tyrinėti, modeliuoti, vertinti šiuolaikinį pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo procesą	Sumodeliuoto inovatyvaus ugdymo proceso fragmento teorinis pagrindimas savo disertacinio tyrimo tematikos kontekste: argumentais ir moksliniais šaltiniais grįstos įžvalgos, galimų tyrimo parametrų įžvalgos

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Analizuodamas ir sistemindamas konceptualias šiuolaikinės didaktikos prieigas gebės pateikti inovatyvias įžvalgas ugdymo kaitai	Antropologinis požiūris kaip šiuolaikinio ugdymo didaktikos konceptualus pagrindas Ugdymo teorijos ir modeliai, transformuojantys požiūrį į mokymo(si) praktiką pradiniame/pagrindiniame/viduriniame ugdyme Šiuolaikinės mokymo(si) teorijos, aktualizuojančios aktyvų, savivaldį, tyrinėjimais ir problemų sprendimais grindžiamą mokymąsi
Gebės tyrinėti, modeliuoti, vertinti šiuolaikinį pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo procesą	Integruota, tarpdisciplininė, multidisciplininė mokinių žinojimo kūrimo prieiga pradiniame/pagrindiniame/viduriniame ugdyme Realios, virtualios ir papildytosios realybės ugdymo aplinkos, inovatyvūs šaltiniai ir priemonės, paremiantys mokymąsi pradiniame/pagrindiniame/viduriniame ugdyme Autentiško ir bendro žinojimo kūrimo modeliavimas daugiakalbėje, daugiakultūrėje, skirtingų poreikių mokyklos aplinkoje Veiklos klasėje konceptualioji sąranga pradiniame/pagrindiniame/ viduriniame ugdyme

Aukštos kokybės mokslo tyrimais gebės grįsti pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo kaitą nacionaliniame ir globaliame kontekste	Švietimo reformų reinterpretavimas nacionaliniame ir globaliame pradinio/pagrindinio/vidurinio ugdymo kontekste

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaita-diskusija, savarankiškos studijos, informacijos paieška įvairiuose šaltiniuose (e-bazėse), galimų tyrimo problemų įžvalga ir teorinis sprendimų modeliavimas, darbas grupėse, individualios ir/ar grupinės konsultacijos, debatai aktualia ugdymo kaitai tema, sumodeliuoto inovatyvaus ugdymo proceso fragmento teorinis pagrindimas disertacinio tyrimo tematikos kontekste, šio darbo pristatymas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Dalyvavimas nacionalinio lygio renginiuose švietimo politikos klausimais, debatų organizavimas ir dalyvavimas juose, sumodeliuoto inovatyvaus ugdymo proceso fragmento teorinis pagrindimas savo disertacinio tyrimo tematikos kontekste (rašto darbas).
Atsakymų į klausimus kokybė, dalyvavimo diskusijose kokybė.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja rašto darbą (50 procentų įverčio), debatus (30 procentų įverčio), dalyvavimą nacionaliniuose renginiuose ir interpretavimas ugdymo problemų interpretavimą (20 procentų įverčio).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Bruzgelevičienė, R. (2014). *Ugdymo paradigmų iššūkiai didaktikai: kolektyvinė monografija* / Lietuvos edukologijos universitetas. Ugdymo mokslų fakultetas. Edukacinių tyrimų institutas; [sudarė ir parengė Ramutė Bruzgelevičienė]; [redakcinė kolegija: Ona Monkevičienė (pirmininkė) ... [et al.]. Vilnius: Lietuvos edukologijos universiteto leidykla.
2.	Nagrockaitė, Š. (2015). *Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos ugdymo turinio samprata: diskurso analizė*. Daktaro disertacija. Vilnius: Vilniaus universitetas.
3.	Jakavonytė-Staškuvienė, D. (2017). The policy of integrated languages didactics in Lithuania. Problemy wczesnej edukacji = Issues in early education. Warszawa: Polskie Towarzystwo Pedagogiczne. Rok 12, Nr. 2 (37), pp. 111-122.

4.	Jakavonytė-Staškuvienė, D. (2016). Theoretical and empirical foundation for integration of language education in classes of other disciplines. *CBU international conference on innovation in science and education: March 23-25, 2016, Prague, Chech Republic*. Vol. 4. Praha: Central Bohemia University, p. 544-552. DOI: 10.12955/cbup.v4.811
5.	Gohard-Radenkovic, A., Jakavonytė-Staškuvienė, D., Skakova, A. (2015). L'éducation plurilingue et les « approches plurielles » au service de quoi et au profit de qui? Histoire d'un désenchantement. *De l'idéologie monolingue à la doxa plurilingue: regards pluridisciplinaires* / Hervé Adami et Virginie André (eds).Bern; Berlin; Bruxelles; Frankfurt am Main; New York; Oxford; Wien: Peter Lang, pp. 171-218.
6.	Fullan, M. (2021). *The right drivers for whole system success.* Victoria: Centre for Strategic Education.
7.	Fullan, M. (2019). *Nuance: Why some leaders succeed and others fail. Thousand Oaks*. Canada: Corwin.
8.	Uljens M., Ylimaki R. M. (2017). *Bridging Educational Leadership, Curriculum Theory and Didaktik*. Springer International Publishing.
9.	Mendes, P.C., Leandro, C., R., Campos, F., Fachada, M., Santos, A. P., Gomes, R. (2021). Extended School Time: Impact on Learning and Teaching. *European Journal of Educational Research*, 10(1), 353-365
10.	Cook-Harvey, C. M.; Flook, L.; Efland, E.; Darling-Hammond, L. (2020). *Teaching for Powerful Learning: Lessons from Gateway Public Schools*. Learning Policy Institute.
11.	Yildirim, H. I. (2020). The Effect of Using Out-of-School Learning Environments in Science Teaching on Motivation for Learning Science. *Participatory Educational Research* 7(1), 143-161.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Dorier, J.-L., Leutenegger, F., & Schneuwly, B. (2013). *Didactique en construction, constructions des didactiques.* ***Université de Genève.***
2.	Ortes-Torrea, D. (2016). *Pédagogie et didactique pour enseigner dans la voie professionnelle*.
3.	Becchetti-Bizot, C., Houzel, G., &Taddei, F. (2017). *Vers une société apprenante*. Paris: Centre de Recherches Interdisciplinaires.
4.	Niemi, H., Toom, A., & Kallioniemi, A. (2012). Miracle of Education: The Principles and Practices of Teaching and Learning in Finnish Schools. Sense Publishers.

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Agnė Brandišauskienė	VDU	dr.	agne.brandisauskiene@vdu.lt
2.	Daiva Jakavonytė-Staškuvienė	VDU	Doc. dr.	daiva.jakavonyte-staskuviene@vdu.lt
3.	Ona Monkevičienė	VDU	Prof. dr.	ona.monkeviciene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD002	5	VDU	Švietimo	Edukologijos tyrimų

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Kokybinio ir mišriojo tyrimo metodologijos dizainai edukologijos mokslo darbuose

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Qualitative and Mixed Design Research Methodologies in Education

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško garbo parónimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas skirtas kokybinių ir mišriųjų dizainų tyrimų metodologijų giluminiam pažinimui ir gebėjimų modeliuoti kokybinius ir mišriuosius tyrimų projektus vystymui. Studijų metu praktikuojamos autonomiškos ir hibridinės / integralios kokybinių tyrimų metodologijos bei mišriosios tyrimų metodologijos. Doktorantai parenka, lygina, derina metodologijas bei konstruoja kūrybinius tyrimų projektus; išmoksta organizuoti ir įgyvendinti kokybinio ir mišriojo tyrimo projektą. Studijavimo metu įgyjamos tyrimų metodologijos kompetencijos, sudarančios doktorantams prielaidas prisijungti prie tyrėjų ir mokslininkų tyrimų komandų konstruojant, organizuojant ir įgyvendinant kokybinius ar mišriuosius tyrimus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject is designed for in-depth knowledge of qualitative and mixed design research methodologies and the development of skills to model qualitative and mixed research projects. Autonomous and hybrid / integral qualitative research methodologies and mixed research methodologies are practiced during the studies. Doctoral students select, compare, combine methodologies and construct creative research projects; learn to organize and implement a qualitative and mixed research project. During the study, competencies of research methodology are acquired, which create preconditions for doctoral students to join the research teams of researchers and scientists in the construction, organization and implementation of qualitative or mixed research.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šis studijų dalykas yra privalomas edukologijos mokslo krypties doktorantams. Kokybiniai tyrimai yra labai svarbūs atliekant edukologinius tyrimus, nes jie sprendžia „kaip?“ ir „kodėl?“ tyrimo klausimus ir leidžia geriau suprasti patirtį, reiškinius ir kontekstą. Atliekant kokybinius tyrimus galima užduoti klausimus, kurių negalima lengvai suskaičiuoti skaičiais siekiant suprasti žmogaus patirtį. Kokybiniai tyrimai įgalina suvokti tikrovę, apibūdinti ir paaiškinti socialinį pasaulį bei sukurti aiškinamuosius modelius ir teorijas. Tai yra pagrindinė priemonė, kuria remiantis socialiniai mokslai gali būti sukonstruoti arba iš naujo patikrinti. Mišrieji metodai yra ypač naudingi suprantant kiekybinių rezultatų ir kokybinių išvadų prieštaravimus. Atspindi dalyvių požiūrį. Naudojant mišriuosius metodus, tyrimo dalyviai gali pasisakyti ir užtikrinti, kad tyrimo rezultatai būtų pagrįsti dalyvių patirtimi. Skatina mokslininkų sąveiką.

Dalyko tikslai

Dalyko studijos apie kokybinių tyrimų metodologijas doktorantams padės iš esmės suprasti konkrečią organizaciją ar įvykį, o ne aprašyti didelę populiacijos imtį atskleidžiant dalyvių grupės struktūrą, tvarką ir modelius. Mišrių metodų tyrimų metodologijų studijos vystys doktorantų intelektinius įgūdžius apie kokybinių ir kiekybinių metodologijų derinimą viename tyrime siekiant suprasti tyrimo problemą.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai

1.Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.	Gebės derinti skirtingas tapačios kokybinės tyrimo metodologijos versijas konkrečioje tyrimo tematikoje.	Geba derinti skirtingas tapačios kokybinės tyrimo metodologijos versijas konkrečioje tyrimo tematikoje.
	Gebės sukonstruoti kokybinio tyrimo dizaino parametrus derančios prie konkrečios tyrimo tematika.	Geba sukonstruoti kokybinio tyrimo dizaino parametrus (filosofinę koncepciją, tyrimo imtį, duomenų rinkimo ir analizės metodus, tyrimo instrumentą(us), tyrimo etikos principus) derančius prie su konkrečios tyrimo tematikos.
	Gebės sukonstruoti mišriojo tyrimo dizaino parametrus derančius prie konkrečios tyrimo tematikos.	Geba sukonstruoti mišriojo tyrimo dizaino parametrus (filosofinę koncepciją, tyrimo imtį, duomenų rinkimo ir analizės metodus, tyrimo instrumentą / us, tyrimo etikos principus) derančius prie konkrečios tyrimo tematikos.
2.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncep cines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas reikšmingais, teisėtais ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje.	Gebės parinkti kokybinių tyrimų metodologiją, derančią prie su konkrečia tyrimo tematikos koncepcijos.	Geba parinkti kokybinių tyrimų metodologiją, derančią prie konkrečios tyrimo tematikos koncepcijos.
	Gebės sukonstruoti mišriųjų tyrimų metodologiją, derančią prie konkrečios tyrimo tematikos koncepcijos.	Geba sukonstruoti mišriųjų tyrimų metodologiją, derančią prie konkrečios tyrimo tematikos koncepcijos.

3.Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo meto-dologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines- skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu.	Gebėti konstruoti kokybinio ir mišriojo tyrimo dizainus bei pasirengti pagal juos įgyvendinti tyrimus klasikinėje ir postkokybinėje paradigmoje.	Geba konstruoti kokybinio ir mišriojo tyrimo dizainus bei pasirengti pagal juos įgyvendinti tyrimus klasikinėje ir postkokybinėje paradigmoje.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Gebės derinti skirtingas tapačios kokybinės tyrimo metodologijos versijas konkrečioje tyrimo tematikoje.	Skirtingos kokybinių metodologijų (fenomenologinės hermeneutikos, grindžiamosios teorijos, diskurso analizės, biografinio tyrimo, etnografinio tyrimo) versijos ir jų integravimas edukologijos mokslo tyrimuose.
	Skirtingos kokybinių tyrimų technikos (kokybinė turinio analizė, naratyvo analizė, tematinė analizė) ir jų derinimas su skirtingomis kokybinio tyrimo metodologijomis.
Gebės sukonstruoti kokybinio tyrimo dizaino parametrus, derančius prie konkrečios tyrimo tematikos.	Tyrimo imties, duomenų rinkimo ir analizės metodų, tyrimo instrumentų konstravimas ir kaita formuojant kokybinio tyrimo dizainą ir įgyvendinant kokybinį tyrimą.
Gebės sukonstruoti mišriojo tyrimo dizaino parametrus dermėje su konkrečia tyrimo tematika.	Tyrimo imties, duomenų rinkimo ir analizės metodų, tyrimo instrumentų konstravimas ir kaita formuojant mišraus tyrimo dizainą ir įgyvendinant mišrų tyrimą.
	Mišraus tyrimo dizaino konstravimas derinant filosofines paradigmas, metodologijas ir priimant sprendimus dėl prioritetinės metodologijos.
Gebės parinkti kokybinių tyrimų metodologiją, derančią prie konkrečios tyrimo tematikos koncepcijos.	Kokybinių tyrimų metodologijų versijų pritraikomumas monodisciplinliuose ir multidisciplinliuose edukologijos mokslo tyrimuose.

Gebės sukonstruoti mišriųjų tyrimų metodologiją, derančią prie konkrečios tyrimo tematikos koncepcijos.	Mišrių tyrimų metodologijų versijų pritraikomumas monodisciplinliuose ir multidisciplinliuose edukologijos mokslo tyrimuose.
Gebėti konstruoti kokybinio ir mišraus tyrimo dizainus bei pasirengti pagal juos įgyvendinti tyrimus klasikinėje ir postkokybinėje paradigmoje.	Kontekstinės ir filosofinės dimensijos atliekant kokybinius ir mišriuosius tyrimus klasikinės ir postkokybinės tyrimo paradigmos kontekste.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Euristinė paskaita ir idėjų konstravimas, debatai, kolektyvinis mokymasis (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Probleminė diskusija, kūrybinių projektų pristatymas (savarankiška užduotis) studijuojančiųjų grupėje. Kriterinis egzamino užduoties vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) Savarankiškas darbas – 50 %;
2) Dalyvavimas diskusijose, forumuose reflektuojant skaitytą literatūrą – 10%;
3) Egzaminas – 40%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Braidotti, R. (2013). *The posthuman.* Malden, MA: The Polity Press.
2.	Creswell, J. W. & Poth, Ch. N. (2017). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*. London: SAGE.
3.	Creswell, J. W. & Plano Clark, V. L. (2017). *Designing and Conducting Mixed Methods Research.* London: SAGE.
4.	Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldana, J. (2019). *Qualitative Data Analysis: A Methods Sourcebook.* London: SAGE.
5.	Saldana, J. (2021). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: SAGE.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**

1.	Aspers, P., & Corte, U. (2019). What is Qualitative in Qualitative Research. *Qualitative Sociology* 42(2), 139-160. Prieiga internetu: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6494783/
2.	Grange, L. L. (2018). What is (post)qualitative research? *South African Journal of Higher Education*, 32(5), 1-14. Prieiga internetu: https://core.ac.uk/download/pdf/188223156.pdf
3.	Yin, R. K. (2017). *Case Study Research and Applications: Design and Methods.* London: SAGE Publications.
4.	Hammarberg, K., Kirkman, M., de Lacey, S. (2016). Qualitative research methods: when to use them and how to judge them. *Human Reproduction*, 31(3),498–501. Prieiga internetu: https://academic.oup.com/humrep/article/31/3/498/2384737

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Vilma Žydžiūnaitė	VDU	Prof. habil. dr.	vilma.zydziunaite@vdu.lt
2.	Antony Bryant	Ledds Beckett University	Prof. dr.	A.Bryant@leedsbeckett.ac.uk

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	**Apimtis kreditais**	**Institucija**	**Fakultetas**	**Katedra**
EDUD013	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Grindžiamosios teorijos metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Grounded Theory Research Methodology

Studijų būdas	**Valandų skaičius**
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.

Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško garbo parónimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas skirtas giluminiam specifinės - Grindžiamosios teorijos metodologijos - studijavimui. Studijavimo metu doktorantai gilinsis į skirtingas autorines šios metodologijos versijas, jas lygins tarpusavyje, mokysis derinti įgyvendindami hibridinės metodologijos tipą, atstovaujančią postkokybinių tyrimų paradigmą. Kurs autonomiškos vienos versijos ir hibridinės Grindžiamosios teorijos metodologijos pagrindu tyrimo projektus ir juos pristatys, vystydami tyrimų metodologijos ir akademinės komunikacijos kompetencijas.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject is intended for in-depth study of a specific Grounded Theory methodology. During the study, doctoral students will go deep into into different versions of this methodology, compare them with each other, learn to combine by implementing a type of hybrid methodology representing a post-qualitative research paradigm. Also they will develop and present research projects based on autonomous single-version and hybrid Grounded Theory methodologies, developing research methodology and academic communication competencies.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šis studijų dalykas yra pasirenkamasis edukologijos mokslo krypties doktorantams. Grindžiamoji teorija turi didelę reikšmę socialiniuose ir edukologijos tyrimuose, nes pateikia aiškias, nuoseklias gaires kokybiniams tyrimams atlikti, siūlo konkrečias analizės tyrimo fazių valdymo strategijas. Šios metodologinės procedūros ir žingsniai suteikia būdų supaprastinti ir integruoti duomenų rinkimą bei analizę.

Dalyko tikslai

Dalyko studijos apie grindžiamosios teorijos metodologiją doktorantams išmokti struktūruotos ir lanksčios metodologijos, kuri yra tinkama, kai apie reiškinį žinoma nedaug; doktorantai gebės parengti ar sukonstruoti aiškinamąją teoriją, kuri atskleistų procesą, būdingą reikšmingai tyrimo sričiai (tematikai).

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai

1.Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.	Gebės rinkti, analizuoti, sisteminti, interpretuoti, apibendrinti kokybinius duomenis pagal Grindžiamosios teorijos metodologijos reikalavimus.	Geba rinkti, analizuoti, sisteminti, interpretuoti, apibendrinti kokybinius duomenis pagal Grindžiamosios teorijos metodologijos reikalavimus.
	Gebės priimti sprendimus dėl Grindžiamosios teorijos derinimo su kitomis kokybinio tyrimo metodologijomis ir technikomis, mišraus tyrimo metodologijomis bei suformuoti hibridinį tyrimo dizainą	Geba priimti sprendimus dėl Grindžiamosios teorijos derinimo su kitomis kokybinio tyrimo metodologijomis, mišraus tyrimo metodologijomis ir technikomis bei suformuoti hibridinį tyrimo dizainą
	Gebės sukonstruoti Grindžiamosios teorijos tyrimo dizaino parametrus dermėje su konkrečia tyrimo tematika.	Gebės sukonstruoti Grindžiamosios teorijos tyrimo dizaino parametrus dermėje su konkrečia tyrimo tematika.
2.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepci nes prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas validžiais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje	Gebės derinti skirtingų grindžiamosios teorijos metodologijos versijų komponentus `	Geba derinti skirtingų grindžiamosios teorijos metodologijos versijų komponentus

3.Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines - skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu.	Gebėti konstruoti grindžiamosios teorijos tyrimo dizainus, remiantis skirtingomis versijomis	Geba konstruoti grindžiamosios teorijos tyrimo dizainus, remiantis skirtingomis versijomis

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Gebės rinkti, analizuoti, sisteminti, interpretuoti, apibendrinti kokybinius duomenis pagal Grindžiamosios teorijos metodologijos reikalavimus.	Grindžiamosios teorijos metodologijos versijų įvairovė
	Grindžiamosios teorijos parametrų projektavimo ir įgyvendinimo specifika: imties atranka, duomenų rinkimas ir analizė, tyrimo instrumentų formavimas.
Gebės priimti sprendimus dėl Grindžiamosios teorijos derinimo su kitomis kokybinio tyrimo metodologijomis ir technikomis, mišraus tyrimo metodologijomis bei suformuoti hibridinį tyrimo dizainą	Grindžiamosios teorijos derinimas su kitomis kokybinio tyrimo metodologijomis (biografiniu tyrimu, etnografiniu tyrimu) ir kokybinio tyrimo technikomis (naratyviniu tyrimu, tematine analize, kokybine turinio analize)
	Grindžiamosios teorijos derinimas su mišraus tyrimo metodologijomis - veiklos tyrimu, atvejo studija.
Gebės sukonstruoti Grindžiamosios teorijos tyrimo dizaino parametrus dermėje su konkrečia tyrimo tematika.	Grindžiamosios teorijos parametrų skirtumai ir panašumai skirtingose versijose.
Gebės derinti skirtingų grindžiamosios teorijos metodologijos versijų komponentus	Grindžiamosios teorijos metodologijos duomenų analizės ir rezultatų pristatymo specifika pagal versijas.

Gebėti konstruoti grindžiamosios teorijos tyrimo dizainus, remiantis skirtingomis versijomis	Hibridinės / integruotos Grindžiamosios teorijos metodologijos, derinant kelių versijų komponentus, projekto formavimas ir įgyvendinimas.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Euristinė paskaita ir idėjų konstravimas, debatai, kolektyvinis mokymasis (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas)

Studijų pasiekimų vertinimas

Probleminė diskusija, kūrybinių projektų pristatymas (savarankiška užduotis) studijuojančiųjų grupėje. Kriterinis egzamino užduoties vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja: savarankišką darbą– 50 %; dalyvavimą diskusijose, forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą -10%; egzaminą – 40%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Bryant, A. (2019). The Varieties of Grounded Theory. London: SAGE Swifts.
2.	Bryant, A., & Charmaz, K. (2010). The SAGE Handbook of Grounded Theory. London: SAGE.
3.	Charmaz, K. (2014). Constructing Grounded Theory. London: SAGE.
4.	Corbin, J., & Strauss, A. (2015). Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory. London: SAGE Publications Inc.
5.	Holton, J. A., & Walsh, I. (2016). Classic Grounded Theory: Applications With Qualitative and Quantitative Data. London: SAGE Publications Inc.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Da Silva Barretto, M., Garcia-Vivar, C., & Marcon, S. S. (2018). Methodological quality of Grounded Theory research with families living with chronic illness. Internetional Journal of Africa Nursing Sciences, 8, 14-22. Prieiga internetu: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214139117300999
2.	Charmaz, K., & Thornberg, R. (2020). The pursuit of quality in grounded theory. Qualitative Research in Psychology. Prieiga internetu: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14780887.2020.1780357

3.	De Smet, M. M., Meganck, R., Van Nieuwenhove, K., Truliens, F. L., & Desmet, M. (2019). No Change? A Grounded Theory Analysis of Depressed Patients' Perspectives on Non-improvement in Psychotherapy. Frontiers Psychology, 10, Article 588. Prieiga internetu: https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.00588/full
4.	Tie, Y. Ch., Birks, M., & Francis, K. (2019). Grounded theory research: A design framework for novice researchers. SAGE Open Medicine, 7, 1-24. Prieiga internetu: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6318722/
5.	Timonen, V., Foley, G., & Conlon, C. (2018). Challenges When Using Grounded Theory: A Pragmatic Introduction to Doing GT Research. International Journal of Qualitative Methods, 17(1), 1-10. Prieiga internetu: https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1609406918758086

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Antony Bryant	Leeds Beckett University, JK	Prof.dr.	A.Bryant@leedsbeckett.ac.uk
2.	Vilma Žydžiūnaitė	VDU	Prof. Habil. dr.	vilma.zydziunaite@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO/APRAŠAS

Kodas	**Apimtis kreditais**	**Institucija**	**Fakultetas**	**Katedra**
EDUD014	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Fenomenologinės hermeneutikos tyrimo metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Phenomenological hermeneutic Research Methodology

Studijų būdas	**Valandų skaičius**
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.

Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško garbo parónimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas skirtas giluminiam specifinės - fenomenologinės hermeneutikos metodologijos - studijavimui. Studijavimo metu doktorantai gilinsis į fenomenologijos filosofijos dermę su taikomąja tyrimų metodologijos paradigma edukologijoje, vystys ir plėtos fenomenologinės hermeneutikos analizės ir interpretavimo intelektinius įgūdžius, konstruos fenomenologinio tyrimo projektus pagal edukologijos fenomenų specifiką.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject is intended for in-depth study of a specific - phenomenological hermeneutic methodology. During the studying, doctoral students will harmonize the philosophy of phenomenology with the applied paradigm of research methodology in education, will develop and expand intellectual analytical and interpretation skills of phenomenological hermeneutics, will construct phenomenological research projects according to the specific of educational phenomena.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šis studijų dalykas yra pasirenkamasis edukologijos mokslo krypties doktorantams. Hermeneutinės fenomenologjos tyrimų tikslas yra atskleisti ir apmąstyti išgyventą asmens, grupės, bendruomenės patirtį. Fenomenologija padeda suprasti žmonių išgyventos patirties prasmę. Fenomenologinis tyrimas tiria tai, ką žmonės patyrė, ir sutelkia dėmesį į savo reiškinio patirtį. Hermeneutinė fenomenologija yra tyrimo metodas, naudojamas atliekant kokybinius tyrimus švietimo, edukologijos ir humanitarinių mokslų srityje. Hermeneutika orientuota į istorines ir santykines prasmesbei yra orientuota į visuotines ir absoliučias esmes.

Dalyko tikslai

Dalyko studijos apie fenomenologinės hermeneutikos metodologiją doktorantams išmokti metodologijos, kuri yra tiakoma, kai siekiama suformuoti reiškinio (fenomeno) struktūrą per autentiškas asmens, bendruomenės, grupės patirtis; doktorantai gebės formuoti ir įgyvendinti tyrimo projektus, kuriuose efektyviai pritaikoma fenomenologinės hermeneutikos metodologija bei dirbti su kokybiniais duomenimis, pateikiant validžias ataskaitas, turinčias edukologijos mokslui pridėtinę vertę.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai

Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.	Gebės diskutuoti apie fenomenologijos discipliną, susiejant fenomeną ir fenomenologiją, analizuoti fenomenologijos istoriją pristatant fenomenologijos įvairovę.	Geba diskutuoti apie fenomenologijos discipliną, susiejant fenomeną ir fenomenologiją, analizuoti fenomenologijos istoriją pristatant fenomenologijos įvairovę.
	Gebės suformuoti vykdomo fenomenologinės hermeneutikos tyrimo ontologinį, epistemologinį, loginį ir etinį pagrindimą.	Geba suformuoti vykdomo fenomenologinės hermeneutikos tyrimo ontologinį, epistemologinį, loginį ir etinį pagrindimą.
Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas validžiais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje	Gebės priimti sprendimus dėl fenomenologinės hermeneutikos taikymo tiriant konkrečius edukologijos fenomenus / reiškinius ir / ar suformuoti integruotą / hibridinį tyrimo dizainą.	Geba priimti sprendimus dėl fenomenologinės hermeneutikos taikymo tiriant konkrečius edukologijos fenomenus / reiškinius ir / ar suformuoti integruotą / hibridinį tyrimo dizainą.
Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kurians naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (funkcinė / veiklos kompetencija)	Gebės suformuoti tyrimo dalyvių imtį ir interviu koncepciją fenomenologinės hermeneutikos tyrimui.	Geba suformuoti tyrimo dalyvių imtį ir interviu koncepciją fenomenologinės hermeneutikos tyrimui.
	Gebės rinkti, analizuoti ir interpretuoti kokybinius duomenis fenomenologinės hermeneutikos metodologijoje.	Geba rinkti, analizuoti ir interpretuoti kokybinius duomenis fenomenologinės hermeneutikos metodologijoje.

Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines - skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu.	Gebės parengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus, pristatant fenomenologinės hermeneutikos tyrimo rezultatus.	Geba parengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus, pristatant fenomenologinės hermeneutikos tyrimo rezultatus.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Gebės diskutuoti apie fenomenologijos discipliną, susiejant fenomeną ir fenomenologiją, analizuoti fenomenologijos istoriją pristatant fenomenologijos įvairovę.	Fenomenologijos disciplina. Nuo fenomeno link fenomenologijos. Fenomenologijos istorija ir įvairovė.
Gebės suformuoti vykdomo fenomenologinės hermeneutikos tyrimo ontologinį, epistemologinį, loginį ir etinį pagrindimą.	Fenomenologija ir ontologija, epistemologija, logika bei etika. Fenomenologija ir minties filosofija. Fenomenologija šiuolaikinės sąmonės teorijoje.
.Gebės priimti sprendimus dėl fenomenologinės hermeneutikos taikymo tiriant konkrečius edukologijos fenomenus / reiškinius ir / ar suformuoti integruotą / hibridinį tyrimo dizainą.	Fenomenologinės hermeneutikos metodologija: versijų įvairovė ir sąsajos su mokslo disciplinomis.
	Edukologijos mokslui ir praktikai aktualios fenomenologinės hermeneutikos metodologijos versijos.
Gebės suformuoti tyrimo dalyvių imtį ir interviu koncepciją fenomenologinės hermeneutikos tyrimui.	Tyrimo dalyvių atranka ir interviu koncepcija fenomenologinės hermeneutikos metodologijoje.
Gebės rinkti, analizuoti ir interpretuoti kokybinius duomenis fenomenologinės hermeneutikos metodologijoje.	Kokybinių duomenų rinkimas, analizė ir interpretacija fenomenologinės hermeneutikos metodologijoje.

Gebės parengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus, pristatant fenomenologinės hermeneutikos tyrimo rezultatus.	Tyrimo ataskaitų formatai, pristatant fenomenologinės hermeneutikos tyrimo rezultatus. Tyrimo etikos aktualumas fenomenologinės hermeneutikos tyrimuose švietimo kontekste.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Euristinė paskaita ir idėjų konstravimas, debatai, kolektyvinis mokymasis (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas)

Studijų pasiekimų vertinimas

Probleminė diskusija, kūrybinių projektų pristatymas (savarankiška užduotis) studijuojančiųjų grupėje. Kriterinis egzamino užduoties vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja: savarankišką darbą– 50 %; dalyvavimą diskusijose, forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą -10%; egzaminą – 40%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Brentano, F. (1995). *Psychology from an Empirical Standpoint*, Trans. Antos C. Rancurello, D. B. Terrell, and Linda L. McAlister, London and New York: Routledge. From the German original of 1874.
2.	Dahlberg, K., Dahlberg, H., Drew, N., & Nyström, M. (2008). Reflective Lifeworld Research. Los Angeler, USA: Professional Publishing House.
3.	Dall'Alba, G. (Ed). (2010). Exploring Education through Phenomenology. Wiley Online Library. DOI:10.1002/9781444322828. Prieiga internetu: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781444322828
4.	Friesen, N., Henriksson, C., & Saevi, T. (2012). Hermeneutic Phenomenology in Education: Method and Practice. Netherlands, Rotterdam: Sense Publishers.
5.	Heidegger, M. (1962). Being and Time, Trans. by John Macquarrie and Edward Robinson. New York: Harper & Row. From the German original of 1927.
6.	Husserl, E. (2001). The Shorter Logical Investigations. London and New York: Routledge.
7.	Husserl, E. (1963). Ideas: A General Introduction to Pure Phenomenology. Trans. W. R. Boyce Gibson. New York: Collier Books. From the German original of 1913, originally titled Ideas pertaining to a Pure Phenomenology and to a Phenomenological Philosophy, First Book. Newly translated with the full title by Fred Kersten. Dordrecht and Boston: Kluwer Academic Publishers, 1983. Known as Ideas I.

8.	Husserl, E. (1989). Ideas pertaining to a Pure Phenomenology and to a Phenomenological Philosophy, Second Book. Trans. Richard Rojcewicz and André Schuwer. Dordrecht and Boston: Kluwer Academic Publishers. From the German original unpublished manuscript of 1912, revised 1915, 1928. Known as Ideas II.
9.	Merleau-Ponty, M. (2012). Phenomenology of Perception, Trans. Donald A. Landes. London and New York: Routledge. Prior translation, 1996, Phenomenology of Perception, Trans. Colin Smith. London and New York: Routledge. From the French original of 1945.
10.	Sartre, J.-P. (1956). Being and Nothingness. Trans. Hazel Barnes. New York: Washington Square Press. From the French original of 1943.
11.	Van Manen, M. (2014). Phenomenology of Practice: Meaning-Giving Methods in Phenomenological Research and Writing. New York: Taylor & Francis.
12.	Van Manen, M. (2016). Researching lived experience. New York: Routledge.
13.	Van Manen, M., & Van Manen, M. (2020). Classic Writings for a Phenomenology of Practice. New York: Taylor & Francis.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Bayne, T., & Montague, M. (eds.). (2011). Cognitive Phenomenology. Oxford and New York: Oxford University Press.
2.	Chalmers, D. (ed.). (2002). Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings. Oxford and New York: Oxford University Press.
3.	Cigdemoglu, C., Ozge, H., & Akay, A. H. (2011). A phenomenological study of instructors' experiences on an open source learning management system. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 28, 790-795. Prieiga internetu: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042811025833
4.	Creely, E., Southcott, J., Carabott, K., & Lyons, D. (2021). Phenomenological Inquiry in Education: Theories, Practices, Provocations and Directions. New York: Routledge.
5.	Dreyfus, H., & Hall, H. (eds.). (1982). Husserl, Intentionality and Cognitive Science. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
6.	Kriegel, U., & Williford, K. (eds.). (2006). Self-Representational Approaches to Consciousness. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
7.	Fuster Guillen, D. E. (2019). Qualitative research: hermeneutical phenomenological method. Monographic: Advances on qualitative research in education, 7(1), 201-229. Prieiga internetu: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1212514.pdf
8.	Giles, D., Smythe, E., & Spence, D. (2012). Exploring relationships in education: a phenomenological inquiry. Australian Journal of Adult Learning, 52(2), 214-236. Prieiga internetu: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1000159.pdf

9.	Hall, E., Chai, W., & Albrecht, J. A. (2016). A Qualitative Phenomenological Exploration of Teachers' Experience With Nutrition Education. American Journal of Health Education, 47(3), 136-148. Prieiga internetu: https://doi.org/10.1080/19325037.2016.1157532
10.	Laverty, S. M. (2003). Hermeneutic phenomenology and phenomenology: a comparison of historical and methodological considerations. International Journal of Qualitative Methods, 2(3), 21-35. Prieiga internetu: https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/160940690300200303
11.	Petitot, J., Varela, F. J., Pachoud, B., & Roy, J.-M., (eds.). (1999). Naturalizing Phenomenology: Issues in Contemporary Phenmenology and Cognitive Science. Stanford, California: Stanford University Press (in collaboration with Cambridge University Press, Cambridge and New York).

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Vilma Žydžiūnaitė	VDU	Prof. Habil. dr.	vilma.zydziunaite@vdu.lt
2.	Sigitas Daukilas	VDU	Prof. dr.	sigitas.daukilas@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra
EDUD024	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Mokslo straipsnio, pranešimo ir ataskaitų rengimo metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Methodology for preparing a scientific article, presentation and reports

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.

Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško garbo parónimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas skirtas įgyti intelektinius įgūdžius rengti įvairių tipų ir formatų ataskaitas - straipsnius, pranešimus, tyrimo projektų ataskaitas, disertaciją, akademinę refleksiją, recenziją, atsiliepimą, formuoti mokslo aakdeminio teksto kokybės vertinimo kriterijus ir objektyviai vertinti įvairų tipų ir formatų tyrimo ataskaitų kokybę konceptualiuoju, empiriniu, etiniu požiūriais.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject is designed to acquire intellectual skills to prepare reports of various types and formats - articles, reports, research project reports, dissertation, academic reflection, review, feedback, to form criteria for evaluating the quality of a scientific academic text and to objectively assess the quality of various types and formats of research reports, conceptually, empirically, and ethically.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šis studijų dalykas yra pasirenkamasis edukologijos mokslo krypties doktorantams.

Dalyko tikslai

Dalyko studijos apie fenomenologinės hermeneutikos metodologiją doktorantams išmokti metodologijos, kuri yra tiakoma, kai siekiama suformuoti reiškinio (fenomeno) struktūrą per autentiškas asmens, bendruomenės, grupės patirtis; doktorantai gebės formuoti ir įgyvendinti tyrimo projektus, kuriuose efektyviai pritaikoma fenomenologinės hermeneutikos metodologija bei dirbti su kokybiniais duomenimis, pateikiant validžias ataskaitas, turinčias edukologijos mokslui pridėtinę vertę.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai

1.Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines - skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu.	Gebės parengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus.	Gebės parengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus.
2.Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jų įgyvendinimui suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suiteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas, ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo ir kitose ben- druomenėse, skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės bei kultūrinės pažangos pokyčius.	Gebės rengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus dirbdami individualiai, grupėje ar komandoje.	Geba rengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus dirbdami individualiai, grupėje ar komandoje.
	Gebės prisiimti lyderystės atsakomybę inicijuojant įvarių formatų tyrimų ataskaitų rengimą įvairioms auditorijoms	Geba prisiimti lyderystės atsakomybę inicijuojant įvarių formatų tyrimų ataskaitų rengimą įvairioms auditorijoms

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Gebės parengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus.	Tyrimo ataskaitų formatų įvairovė.
	Pirminių ir antrinių šaltinių rengimas.
	Kokybinių, kiekybinių ir mišrių tyrimų rezultatų pagrindu parengti akademiniai tekstai
Gebės rengti įvairius tyrimo ataskaitų formatus dirbdami individualiai, grupėje ar komandoje.	Akademinio teksto stilius. Akademinio teksto parametrai.
	Akademinio teksto struktūravimas pagal specifinį ataskaitos formatą.
	Disertacijos rengimas: struktūra, stilius, parametrai, kokybė.
Gebės prisiimti lyderystės atsakomybę inicijuojant įvarių formatų tyrimų ataskaitų rengimą įvairioms auditorijoms	Konceptualusis, kokybinis ir kiekybinis mokslo straipsnis.
	Akademinio teksto transformavimas plačiajai visuomenei

	Mokslinės ataskaitos kokybės vertinimas įvairiuose formatuose

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Euristinė paskaita ir idėjų konstravimas, debatai, kolektyvinis mokymasis (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas)

Studijų pasiekimų vertinimas

Probleminė diskusija, kūrybinių projektų pristatymas (savarankiška užduotis) studijuojančiųjų grupėje. Kriterinis egzamino užduoties vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinis pažymys (100 proc.) integruoja:
Savarankiškas darbas– 50 %
Dalyvavimas diskusijose, forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą -10%
Egzaminas – 40%

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Durkin, D. B. (2021). Writing Strategies for the Education Dissertation. New York: Routledge.
2.	Lykke, N. (Ed.). (2016). Writing Academic Texts Differently: Intersectional Feminist Methodologies and the Playful Art of Writing. New York: Routledge.
3.	Mack, Ch. (2018). How to Write a Good Scientific Paper. Vol. PM286. Prieiga internetu: https://spie.org/Publications/Book/2317706?SSO=1 ; https://www.spiedigitallibrary.org/ebooks/PM/How-to-Write-a-Good-Scientific-Paper/Chapter1/How-to-Write-a-Good-Scientific-Paper-Full-Book/10.1117/3.2317707.sup?SSO=1

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Belcher, B. M., Rasmussen, K. E., Kemshaw, M. R., & Zornes, D. A. (2016). Defining and assessing research quality in a transdisciplinary context. Research Evaluation, 25(1), January 2016, Pages 1–17. Prieiga internetu: https://doi.org/10.1093/reseval/rvv025
2.	Meltzoff, J. (2007). Critical Thinking About Research. Washington, DC: American Psychological Association.
3.	Oshima, A. (2006). Writing Academic English, Fourth Edition (The Longman Academic Writing Series, Level 4). London, UK: Pearson Longman.

4.	Sword, H. (2012). Stylish Academic Writing. Harvard, USA: Harvard University Press.

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Vilma Žydžiūnaitė	VDU	Prof. Habil. dr.	vilma.zydziunaite@vdu.lt
2.	Erno Lehtinen	Turku universitetas, Suomija /Vytauto Didžiojo universitetas	Prof. dr.	erno.lehtinenutu.fi ; erno.lehtinen@vdu.lt
3.	Antony Bryant	Leeds Beckett University, Jungtinė Karalystė / Vytauto Didžiojo universitetas	Prof. dr.	A.Bryant@leedsbeckett.ac.uk ; antony.bryant@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD007	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Švietimo antropologijos tyrimų paradigmos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Research Paradigms in Anthropology of Education

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kurso tikslas yra padėti studentams analizuoti ir kritiškai vertinti švietimo fenomenus, pasitelkiant antropologijos perspektyvas, teorijas ir empirinių tyrimų rezultatus, leidžiančius atrasti ir priimti socialiai teisingus, nediskriminuojančius sprendimus, atliepiant įvairias kompleksines švietimo problemas.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The aim of the course is to help students to analize and critically evaluate educational phenomena using anthropological perspectives, theories, methods, and empirical findings which help to search and advance anti-oppressive and socially equitable solutions to various complex educational problems.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šis kursas remiasi antropologiniu požiūriu, kuris padeda atrasti švietimo, mokyklos, visuomenės ir kultūros sąsajas. Švietimo antropologija padeda edukologijos krypties mokslininkams tyrinėti švietimo problemas, nes žvelgiant iš kultūrinės perspektyvos, mokymasis suaktyvina žmogaus galimybes ir formuoja jas, pagal žmogaus aplinką ar „kultūrą“.

Švietimo antropologija, kaip antropologijos mokslo subdisciplina, studijuojama neatsiejamai nuo socialinės ir kultūrinės antropologijos pagrindų, t.y. įsisavinant holizmą, tarpkultūrinį palyginamumą (*intercultural comparison*), tarpkultūrinį supratimą (*intercultural understanding*), emic perspektyvą (reiškinius matant iš dalyvio perspektyvos), dalyvaujančio stebėjimo (*participant observation*) lauko tyrimų metodologiją.

Dalyko tikslai

Baigę kursą studentai gebės:

1. Kritiškai vertinti antropologijos teorijas, padedančias atskleisti švietimo ir socialinio sąmoningumo ryšius, švietimo, kaip istorinio proceso, raidos ypatumus, analizuojant besimokančiųjų įvairovę, tarpkultūrinius procesus, globalizacijos poveikį švietimo sistemoms, diskriminacines apraiškas ugdyme.
2. Taikyti kultūros sampratą ir pagrindines socialinės analizės kategorijas (lyties, socialinės klasės, etniškumo/ rasės, kt.) švietimo ir ugdymo procesams analizuoti
3. Atpažinti socialinių ir kultūrinių grupių ir identitetų formavimo(si) savitumus, daugumos kultūros dominavimo ir mažumų pavaldumo, grupių nelygybės santykius.
4. Taikyti etnografinę prieigą ir etnografinį tyrimą švietimo procesams, organizacijoms, bendruomenėms ir įvairioms ugdymo(si) aplinkoms analizuoti ir tirti.
5. Projektuoti savo veiklos modelius, atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę skirtinguose ugdymo kontekstuose.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	**Dalyko rezultatai**	**Pasiekimų įvertinimo kriterijai**

Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas validžiais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje. (žinių kompetencija)	Taikyti antropologijos teorijas, padedančias atskleisti švietimo ir socialinio sąmoningumo ryšius, švietimo, kaip istorinio proceso, raidos ypatumus, analizuojant besimokančiųjų įvairovę, tarpkultūrinius procesus, globalizacijos poveikį švietimo sistemoms, diskriminacines apraiškas ugdyme.	Atlikta ir pristatyta kritinė švietimo antropologijos lauke vykdomų tyrimų analizė
Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplininiu, tarpdisciplinіiu, multidisciplininiu ir interdisciplininiu požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas.	Taikyti kultūros sampratą ir pagrindines socialinės analizės kategorijas (lyties, socialinės klasės, etniškumo/ rasės, kt.) švietimo ir ugdymo procesams analizuoti	Parengtas ir pristatytas kvazi-etnografinio tyrimo planas
	Atpažinti socialinių ir kultūrinių grupių ir identitetų formavimo(si) savitumus, daugumos kultūros dominavimo ir mažumų pavaldumo, grupių nelygybės santykius.	Identifikuota ir pagrįsta tiriamųjų grupė
	Taikyti etnografinę prieigą ir etnografinį tyrimą švietimo procesams, organizacijoms, bendruomenėms ir įvairioms ugdymo(si) aplinkoms analizuoti ir tirti.	Atliktas ir pristatytas kvazi-etnografinis tyrimas

Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kurians naujas mono- ir daugiadisciplines žinias.	Projektuoti savo veiklos modelius, atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę skirtinguose ugdymo kontekstuose	Atvejo analizės pasirinkimas, vertinimas pagal aptartus kriterijus ir savo veiklos modeliavimas

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Kritiškai vertinti antropologijos teorijas, padedančias atskleisti švietimo ir socialinio sąmoningumo ryšius, švietimo, kaip istorinio proceso, raidos ypatumus, analizuojant besimokančiųjų įvairovę, tarpkultūrinius procesus, globalizacijos poveikį švietimo sistemoms, diskriminacines apraiškas ugdyme.	Švietimo antropologijos kilmė, jos vieta antropologijoje. Kultūros ir asmenybės psichologinė kryptis, inkultūracija ir akultūracija. Postmodernioji, kritinė antropologija. Globalizacijos studijos.
Taikyti kultūros sampratą ir pagrindines socialinės analizės kategorijas (lyties, socialinės klasės, etniškumo/ rasės, kt.) švietimo ir ugdymo procesams analizuoti	Kultūra, etniškumas, kalba, identitetas mokykloje ir švietimo procesuose. Etniškumas, etninis identitetas ir etninė kaita šiuolaikinėje multikultūrinėje edukacinio pliuralizmo visuomenėje. Formaliame švietime klasė kaip '*melting pot* '(tirpstantis skirtingų kultūrų mokinių katilas); Kultūros ir socio-ekonominės klasės, lyties kategorijų sąveika. Neomarksistinė kapitalizmo kultūros švietime kritika, feministinė, postruktūralistinė ir postkolonijinė švietimo ir ugdymo kultūros(-ų) kritika Socialinė nelygybė ir edukacinės politikos. Rasė, kasta, socialinė lytis ir švietimas (pvz. apartheido Pietų Afrikoje , Indijoje bei radikalaus islamo kraštuose). Nacionalinis švietimas (pilietinis ugdymas) ir transnacionalizmas (kultūrinė pilietybė). Globalizacija-migracija ir diasporų bei pabėgėlių švietimas.
Atpažinti socialinių ir kultūrinių grupių ir identitetų formavimo(si) savitumus, daugumos kultūros dominavimo ir mažumų pavaldumo, grupių nelygybės santykius.	Kultūriniai skirtumai, daugumos ir mažumos statusas švietime ir ugdyme Jaunimo kultūra, medijų kultūra(-os) Mokymosi kultūros samprata

Taikyti etnografinę prieigą ir etnografinį tyrimą švietimo procesams, organizacijoms, bendruomenėms ir įvairioms ugdymo(si) aplinkoms analizuoti ir tirti.	Antropologinės prieigos tyrinėjant švietimo problemas Etnografinio tyrimo kilmė. Kritinės etnografijos ontologija ir epistemologija Emic ir Etic, Insider ir Outsider perspektyvos Lauko tyrimas, stebėjimas dalyvaujant (participatory observation)
Projektuoti savo veiklos modelius, atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę skirtinguose ugdymo kontekstuose.	Masinis švietimas, transformacinis švietimas, hibridiškumas švietime, dominavimas ir segregacija, raštingumas, daugiakalbystė, mokytojų rengimas, migracija ir švietimas, specialieji poreikiai ir kt.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, darbas grupėse, kritinės diskusijos, etnografinis tyrimas, problemų sprendimas, modeliavimas; atvejo analizė; individualus darbas: literatūros studijavimas, kritinė refleksija, projektavimas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Švietimo antropologijos tyrimų kritinės analizės parengimas ir pristatymas, kvazi-etnografinio tyrimo įgyvendinimas pristatymas, atvejo analizės parengimas ir pristatymas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Praktinės užduotys (etnografinis tyrimas)– 30%, individualus, savarankiškas darbas (tyrimų kritinė analizė)– 20%, egzaminas (veiklos modelio atvejo analizė)– 50%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Delamont, S. Jacob, E., & Jordan, C. (Eds.). (1993). Minority education: Anthropological perspectives. Norwood, NJ: Ablex
2.	Delamont S. (2014) Key themes in the ethnography of education. Los Angeles : SAGE
3.	Blum, S. (2019). Why Don't Anthropologists Care about Learning (or Education or School)? An Immodest Proposal for an Integrative Anthropology of Learning Whose Time Has Finally Come. American Anthropologist, 121. https://doi.org/10.1111/aman.13268
4.	Levinson, A. U., & Pollock., M. (Eds.) (2011). A companion to the anthropology of education – (Blackwell companions to anthropology 18). Blackwell Publishing Ltd
5.	Stratford, R. (2019). Educational philosophy, ecology and the Anthropocene. Educational Philosophy and Theory, 51(2), 149–152. https://doi.org/10.1080/00131857.2017.1403803
6.	Pelissier, C. (1991). The Anthropology of Teaching and Learning. Annual Review of Anthropology, 20, 75–95.

7.	Niesz, T. (2019). Social Movement Knowledge and Anthropology of Education. Anthropology & Education Quarterly, 50, 223–234. https://doi.org/10.1111/aeq.12286
8.	Henze, R. (2020). Anthropology of Education. In R. Henze, Oxford Research Encyclopedia of Anthropology. Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190854584.013.10
9.	Hamann, E. T. (2003). Imagining the Future of the Anthropology of Education If We Take Laura Nader Seriously. Anthropology & Education Quarterly, 34(4), 438–449.
10.	Varenne, H. (2008a). Culture, Education, Anthropology. Anthropology & Education Quarterly, 39(4), 356–368.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Shimizu, H. (2011). Cognitive Anthropology and Education: Foundational Models of Self and Cultural Models of Teaching and Learning in Japan and the United States. In A Companion to Cognitive Anthropology (pp. 430–449). https://doi.org/10.1002/9781444394931.ch23
2.	Jacob, E., & Jordan, C. (Eds.). (1993). Minority education: Anthropological perspectives. Norwood, NJ: Ablex
3.	Mead M. (1928). Coming of Age in Somoa. New York: Morrow.

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Lina Kaminskienė	VDU	Prof. dr.	lina.kaminskiene@vdu.lt
2.	Natalija Mažeikienė	VDU	Prof. dr.	natalija.mazeikiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	**Apimtis kreditais**	**Institucija**	**Akademija**	**Institutas**
EDUD003	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Įtraukties švietimo procesuose teorinės ir metodologinės dimensijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Theoretical and Methodological Dimensions of Inclusion in Education

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Grupės diskusijos	10 val.
Individualus darbas	108 val. Iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai MOODLE aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; 1-o savarankiško darbo parengimas – 20 val.; 2-o savarankiško darbo parengimas – 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas skirtas įtraukties švietimo procesuose teorinių ir metodologinių prieigų analizei aptarti. Studijų metu analizuojama įtraukties švietimo procesuose paradigmų integralios sąsajos ir metodologijų modeliavimo teorinės prieigos. Nagrinėjamos įtraukties dimensijos skirtingų tautinių, kultūrinių ir socialinių aplinkų kontekstuose. Studentai analizuoja, grindžia ir kuria atviros, kiekvieno asmens dalyvavimui palankios ugdymo aplinkos modelius, atlieka mokslo darbų įtraukties švietimo procesuose analizę, rengiasi kurti naujas įtraukties švietimo procesuose žinias.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The object of studies includes the analysis of theoretical and methodological approaches in inclusion in education. During the studies, integral interconnections of paradigms in inclusion in education as well as theoretical approaches to methodology modelling are analyzed. The course offers a look into various dimensions of inclusion in the contexts of different national, cultural, and social environment. The students analyze, justify, and build models of an open educational environment favourable to every person's participation, they perform the analysis of scientific studies in the field of inclusion in education, and prepare to generate new knowledge in the field of inclusion in education.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Šio dalyko studijos aktualios mokslo plėtrai siekiant Europos ir Lietuvos tikslų kurti socialinės atskirties mažinimui, asmens individualumo pripažinimui ir jo galių sklaidai palankioje švietimo aplinkoje ir bendruomenėse. Dalykas aktualus siekiant studijų programos visapusiškumo ir socialinių mokslų lauko aprėpties.

Dalyko tikslai

Dalyko tikslas – padėti doktorantams pasirengti teorinių ir metodologinių prieigų analizės procesui, bendrinti ir kurti naujas žinias nediskriminuojančio, lygiomis galimybėmis grindžiamo švietimo lauke.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai

1.Išmanys ir plėtos savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikys įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos. (Žinių kompetencija).	Doktorantai gebės įtraukties švietimo procesuose tyrimus interpretuoti tarpdisciplini-nėmis mokslo sričių / krypčių prieigomis.	I. užduotis pasirinktinai: a) Esė „Įtraukties vertybės darnaus visuomenės vystymo-si perspektyvoje“. b) Stebėto mokslinio renginio idėjų reinterpretavimas įtrauk-ties švietime koncepcijų kontekste.
2.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspekty-vas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas tinkamais, teisėtais ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje. (Žinių kompetencija).	Gebės analizuoti įtraukties švietimo procesuose reiškinius ir kurti naujas žinias, šiuolaikinių ugdymo teorijų kontekstuose.	

3.Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuojamus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame tyrimo lauke ir / ar temoje fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją, kaip mokslo ir praktikos pusiausvira besiremiančią discipliną. (Funkcinė / veiklos kompetencija)	Gebės kūrybiškai spręsti mokslinės analizės reika-laujančią įtraukaus švietimo problemą; raštu ir žodžiu komunikuoti mokslinę mintį, gebės dirbti komandoje svarstant ir priimant racionalų sprendimą.	II užduotis. Atlikta antrinė mokslinių šaltinių analizė įtraukties švietimo procesuose problematiką aktualizuoti.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Doktorantai gebės įtraukties švietimo procesuose tyrimus interpretuoti tarpdisciplininėmis mokslo sričių / krypčių prieigomis	1. Įtraukties švietimo procesuose filosofinis ir metodologinis požiūriai. 1. Įtraukties švietimo procesuose paradigmos daugiamatiškumo, kontekstualumo ir kryptingumo teoriniai ir metodologiniai aspektai. 2. Įtrauktis ir lygios galimybės švietimo procesuose: teorinių, politinių ir sisteminių pokyčių sinergija. Įtraukiojo ugdymo tyrimai ir jų etika. 3. Įtraukties aplinkų dimensijos konceptualizavimas pagal sociologinių sistemų teoriją.
Gebės analizuoti įtraukties švietime reiškinius ir kurti naujas žinias, šiuolaikinių ugdymo teorijų kontekstuose.	2. Įtraukties švietimo procesuose fenomenas ugdymo teorijų ir kultūrų kontekstuose. 2.1. Įtraukties švietimo procesuose dimensija L. Vygotskio Sociokultūrinės teorijos kontekste. Universalaus dizaino mokymuisi skirta metodologinė prieiga. 2.2. Ugdymo tikrovės dekonstrukcijos įtraukiojo švietimo ir socialinio konstruktyvizmo teorijos kontekste. Kitoniškumo perkonstravimas ir įvairovės pripažinimas. 2.3. Įtraukiojo ugdymo analizavimas bendradarbiaujant: konceptualios tarprofesinio komandinio darbo sąsajos vertinimo ir atstovavimo lauke.
	3. Įtraukties švietimo procesuose iššūkiai ir mokslu grįstos sprendimų kryptys. 3.1. Įtraukiojo ugdymo kultūros, politikos ir praktikos kūrimas taikant transformuojančias, emancipuojančias ir mokyklos kaitą skatinančias strategijas. 3.2. Įgalinančio *pastoliavimo* ugdymosi barjerų įveikai ir visaverčio dalyvavimo prielaidų modeliavimas. 3.3. Pagrindiniai įtraukiosios pedagogikos principai ir pastabos apie mokytojų apsisprendimus ir profesinę gerovę.

Gebės kūrybiškai spręsti mokslinės analizės reikalaujančią įtraukaus švietimo problemą; raštu ir žodžiu komunikuoti mokslinę mintį, gebės dirbti komandoje svarstant ir priimant racionalų sprendimą.	4. Įtraukties problemų edukacinėje perspektyvoje formulavimas meta analizės pagrindu (savarankiškas darbas). 4.1. Įtraukties problemų identifikavimo ir kontekstualizavimo prieigos. 4.2. Mokslinio įtraukties reiškinių traktavimo objektyvumas, įžvalgų racionalumas ir pritaikomumas.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Euristinė paskaita ir idėjų konstravimas, debatai, kolektyvinis mokymasis (problemų sprendimas, projektavimas, modeliavimas), individualus darbas (literatūros studijavimas, projektavimas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Probleminė diskusija studijuojančiųjų grupėje I užduoties pagrindu. Apibendrintų II užduoties rezultatų pristatymas studijuojančiųjų grupėje. Kriterinis egzamino užduoties vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) 1-as savarankiškas darbas– 25 %;
2) 2-as savarankiškas darbas – 25%;
3) Dalyvavimas diskusijose, forumuose, reflektuojant skaitytą literatūrą – 10%;
4) Egzaminas – 40%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Al-Shammari Z., Faulkner P. E., Forlin Ch. (2019). Theories-based Inclusive Education Practices. In: *Education Quarterly Reviews*, Vol.2, No.2, 408-414.
2.	Armstrong F., Tsokova D. (Ed.) (2019). *Action Research for Inclusive Education: Participation and Democracy in Teaching and Learning.* Published by Routledge. ISBN 9781138485709.
3.	Galkienė, A. et al. (2017). *Inclusion in socio-educational frames: inclusive school cases in four European countries.* Vilnius: Edukologija. https://www.vdu.lt/cris/bitstream/20.500.12259/98800/1/ISBN9786094710995.pdf
4.	Graham L. (2019). *Inclusive Education for the 21st Century: Theory, policy and practice*. Published by Routledge. ISBN 9781760527099.
5.	Grum, D. K. (2012). *Concept of inclusion on the section of Vygotskian socio-cultural theory and neuropsychology.* Solsko Polje, 23(1/2), 111-124. https://www.pei.si/ISSN/1581_6044/1-2-2012/1581_6044_1-2-2012.pdf#page=111

6.	Hinger, S., & Schweitzer, R. (Eds.). (2020). *Politics of (dis) integration*. Springer Open https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F978-3-030-25089-8.pdf.
7.	Yacek D. (2021). *The Transformative Classroom: Philosophical Foundations and Practical Applications*. Published by Routledge. ISBN 9781032005959.
8.	Köpfer A., Powell J. J. W., Leverkusen R. Z. Barbara (Ed.) (2020). *Handbuch Inklusion international: Globale, nationale und lokale Perspektiven auf Inklusive.* Budrich Publishers Bildung ISBN 9783847424468.
9.	Magnússon, G., Göransson, K., & Lindqvist, G. (2019). Contextualizing inclusive education in educational policy: the case of Sweden. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 5(2), 67-77. https://doi.org/10.1080/20020317.2019.1586512.
10.	Meyer, A., Rose, D. H., & Gordon, D. T. (2014). *Universal design for learning: Theory and practice.* CAST Professional Publishing.
11.	Miltenienė L., Kaffemanienė I., Melienė R., Kairienė D., Geležinienė R., Tomėnienė L. (2020). *Specialusis ugdymas ir jo transformacijos įtraukiojo švietimo kontekste.* Šiauliai: Šiaulių universitetas 2020.
12.	Salend, S.J., & Garrick Duhaney, L.M. (2011). Chapter 1. Historical and philosophical changes in the education of students with exceptionalities, Rotatori, A.F., Obiakor, F.E. & Bakken, J.P. (Eds.) *History of Special Education (Advances in Special Education, Vol. 21)*, Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 1-20. https://10.1108/S0270-4013(2011)0000021004.
13.	Salojärvi, J. M. (2020). *Human Rights Redefining Legal Thought*. Springer International Publishing https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-3-030-29533-2.pdf.
14.	Sanger, C. S. (2020). *Diversity and Inclusion in Global Higher Education*. Palgrave Macmillan, Singapore. https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/23168/1006985.pdf?sequence=1.
15.	Schuelka M. J., Johnstone Ch. J., Thomas G., Artiles A. J. (Ed). (2019) *The SAGE Handbook of Inclusion and Diversity in Education*. London: SAGE Publications. ISBN 781526435552.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Heck, S., Fitzgerald, H., Solenes, O., Magnanini, A. & Black, K. (2020). Cultural Factors Currently Affecting Inclusive Practice – Europe. In S. Heck & M.E. Block (Eds.) *Inclusive Physical Education Around the World*. Routledge https://doi.org/10.4324/9780429026294
2.	Hornby, G. (2016). *Inclusive Special Education.* Springer-Verlag New York.
3.	Rose, D. H., & Strangman, N. (2007). Universal design for learning: Meeting the challenge of individual learning differences through a neurocognitive perspective. *Universal Access in the Information Society*, 5(4), 381-391. https://doi.org/10.1007/s10209-006-0062-8

4.	Smagorinsky, P. (2012). Every individual has his own insanity: Applying Vygotsky's work on defectology to the question of mental health as an issue of inclusion. *Learning, Culture and Social Interaction*, 1(2), 67-77. https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2012.01.001

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Alvyra Galkienė	VDU	Prof. dr.	alvyra.galkiene@vdu.lt
2.	Lina Miltenienė	VDU	Doc. dr.	lina.miltenienė@vdu.lt
3.	Suvi Lakkala	Laplandijos universitetas, Suomija	Doc. dr.	suvi.lakkala@ulapland.fi

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	**Apimtis kreditais**	**Institucija**	**Akademija**	**Institutas**
EDUD005	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Švietimo vadyba ir kokybės valdymo teorijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Management of Education and Quality Management Theories

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalyko studijos sudaro prielaidas plėtoti doktorantūros studentų kompetencijas identifikuoti švietimo vadybos ir kokybės valdymo procesus, holistiškai analizuoti ir vertinti šių procesų svarbą ir pridėtinę vertę užtikrinant švietimo sistemos dedamųjų kontekste. Studijuojančiųjų kompetencijų plėtra užtikrinama švietimo vadybos ir kokybės valdymo efektyvių ir inovatyvių sprendimų taikomosios vertės užtikrinimo ir įgyvendinimo metu.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject provides preconditions for developing the competencies of doctoral students needed to identify the processes of education management and quality management, to holistically analyze and evaluate the importance and added value of these processes in the context of the components of the education system. The development of students' competencies is ensured through ensuring and implementing the applied value of effective and innovative solutions in education management and quality management.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Dalyko *Švietimo vadyba ir kokybės valdymo teorijos* poreikį ir aktualumą lemia būtinybė edukologijos mokslininkams kritiškai ir konceptualiai vertinti bei tyrinėti švietimo vadybos ir kokybės valdymo fenomenus, reflektuojant ir įvertinant esamas patirtis. Tai įgalins vykdyti holistinius švietimo vadybos ir kokybės tyrimus bei jų pagrindu kurti efektyvius ir inovatyvius sprendimus.

Dalyko tikslai

Dalykas suteiks žinių ir gebėjimų, reikalingų kritiškam ir holistiniam švietimo vadybos ir kokybės valdymo fenomenų tyrimui bei duomenimis grindžiamų sprendimų kūrimui.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	**Dalyko rezultatai**	**Pasiekimų įvertinimo kriterijai**
1.Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplinių, tarpdisciplinių, multidisciplinių ir interdisciplinių požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo,	Kritiškai reflektuoti švietimo vadybos sampratą ir jos interpretacijas.	Geba holistiškai ir kritiškai vertinti švietimo vadybos ir švietimo kokybės valdymo sampratas ir procesus.
	Holistiškai įvertinti bendrojo gėrio perspektyvos implikacijas švietimo organizacijų vadybai.	Kritiškai reflektuoja švietimo vadybos ir kokybės valdymo procesų ir jų rezultatų atitiktį bendrojo gėrio keliamiems reikalavimams.
	Sistemiškai vertinti švietimo organizacijų misijos ir strategijų kaitos perspektyvas.	Kritiškai ir sistemiškai vertina švietimo organizacijų misiją ir strategijas, įvertinant jų rengimą, įgyvendinimą ir ateities perspektyvas.

aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas.	Kritiškai vertinti švietimo organizacijų žmogiškųjų išteklių vadybos ir plėtros procesus.	Holistiškai vertina švietimo organizacijų žmonių išteklių vadybos ir plėtros procesus.
	Holistiškai vertinti švietimo kokybės vadybos metodologines prieigas, instrumentus ir jų taikymo perspektyvas.	Kritiškai vertina ir tyrinėja švietimo kokybės vadybos procesus ir instrumentus.
2. Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kurians naujas mono- ir daugiadisciplines žinias.	Projektuoti inovatyvius švietimo organizacijų misiją ir strategiją atitinkančius vadybos ir kokybės valdymo sprendimus.	Rengia inovatyvių švietimo vadybos ir kokybės valdymo sprendimų projektus.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Kritiškai reflektuoti švietimo vadybos sampratą ir jos interpretacijas.	1. Švietimo vadybos fenomeno istorinė raida ir jos implikacijos šiuolaikinei švietimo vadybos sampratai.
2.Holistiškai įvertinti bendrojo gėrio perspektyvos implikacijas švietimo organizacijų vadybai.	2. Švietimo vadybos ypatumai žvelgiant iš viešojo sektoriaus ir bendrojo / viešojo gėrio perspektyvos. 3. Verslo vadybos ir naujosios viešosios vadybos principų taikymo švietimo vadyboje kritika.

3.Sistemiškai vertinti švietimo organizacijų misijos ir strategijų kaitos perspektyvas.	4. Švietimo organizacijos misijos ir strategijų kaitos tyrimai.
4.Kritiškai vertinti švietimo organizacijų žmogiškųjų išteklių vadybos ir plėtros procesus.	5. Švietimo organizacijų žmogiškųjų išteklių vadybos ir plėtros kaitos perspektyvos. 6. Švietimo organizacijų socialinis dialogas ir jo ypatumai. Dalininkų įtraukimas į švietimo organizacijų vadybos procesus: sprendimai ir kritika.
5.Holistiškai vertinti švietimo kokybės vadybos metodologines prieigas, instrumentus ir jų taikymo perspektyvas.	7. Švietimo kokybės teorijų raida ir jos implikacijos šiuolaikinėms švietimo kokybės sampratoms. 8. Švietimo kokybės tyrimų metodologiniai aspektai. 9. Švietimo kokybės vadybos teorijų kritika. 10. Švietimo inovacijų valdymo iššūkiai, problemos ir perspektyvos.
6.Kurti inovatyvius švietimo organizacijų misiją ir strategiją atitinkančius vadybos ir kokybės valdymo sprendimus.	

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Studijų metodai: paskaitos, seminarai, savarankiškas mokslinės literatūros studijavimas, diskusijos.

Studijų pasiekimų vertinimas

Atsiskaitoma kaupiamojo balo principu (kriterinis, sumuojamasis vertinimas). Rengiama švietimo vadybos, arba švietimo kokybės valdymo atvejo analizė, jos pagrindu rengiamas pranešimas ir diskusija.
Vertinimu siekiama atskleisti, ar doktorantai:

1. Geba holistiškai ir kritiškai vertinti švietimo vadybos ir švietimo kokybės valdymo sampratas ir procesus.
2. Kritiškai reflektuoja švietimo vadybos ir kokybės valdymo procesų ir jų rezultatų atitiktį bendrojo gėrio keliamiems reikalavimams.
3. Holistiškai vertina švietimo organizacijų žmonių išteklių vadybos ir plėtros procesus.
4. Geba kritiškai vertinti ir tyrinėti švietimo kokybės vadybos procesus ir instrumentus.
5. Geba ieškoti inovatyvių švietimo vadybos ir kokybės valdymo sprendimų.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) Parengta švietimo vadybos, arba švietimo kokybės valdymo atvejo analizė – 60%;
2) Analizės pagrindu parengtas pranešimas ir diskusija – 40 %.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Hargreaves, A. (ed). (2010). *Second international handbook of educational change*. Springer.
2.	Redding, G., Drew, A., Crump, S. (eds.). (2019). *The Oxford Handbook of Higher Education Systems and University Management*. Oxdord University Press.
3.	Warhurst, C., Mayhew, K., Finegold, D., Nuchanan, J. (eds.). (2017). *The Oxford Handbook of Skills and Training*. Oxford University Press.
4.	*Quality Assurance in Education*. Emerald Insight. https://www.emerald.com/insight/publication/issn/0968-4883
5.	Kounis, L. (2018).*Quality Management Systems a Selective Presentation of Case-studies Showcasing Its Evolution, IntechOpen*. https://www.intechopen.com/books/quality-management-systems-a-selective-presentation-of-case-studies-showcasing-its-evolution

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Fabricant M.,Fine M. (2016).*Changing Politics of Education*.Routledge, London, New York,
2.	Youdel D. (2011). *School Trouble– Identity, Power and Politics in Education*. Routledge, London, New York.

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Vidmantas Tūtlys	VDU	Prof. dr.	vidmantas.tutlys@vdu.lt

2.	Rasa Nedzinskaitė-Mačiūnienė	VDU	Doc. dr.	rasa.nedzinskaite-maciuniene-@vdu.lt
3.	Eglė Stasiūnaitienė	VDU	Doc. dr.	egle.stasiunaitiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Katedra
EDUD006	5	VDU	Švietimo	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Švietimo filosofija, socialinė ir politinė kritika

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Education Philosophy, Social and Political Critique

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas skirtas plėtoti ir gilinti doktorantų ugdymo filosofijos, politinės ir socialinės kritikos teorijų žinias, ugdyti gebėjimą nagrinėti ir aiškinti švietimo ir ugdymo reiškinius vadovaujantis skirtingomis filosofinėmis prieigomis, lyginant ir kritiškai vertinant politines ir socialines teorijas. Įgytos žinios taikomos pagrindžiant disertacijos tyrimo vyraujančią paradigmą, ontologinę, epistemologinę ir metodologinę vienoves. Analizuodami ugdymo filosofijos tekstus, dalyvaudami seminaruose ir diskusijose, studentai ugdysis gebėjimą pristatyti argumentais grįstą požiūrį moksliniuose švietimo diskursuose nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, tiek akademinėje bendruomenėje, tiek už jos ribų.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject is designed to develop and deepen doctoral students ’knowledge of philosophy of education, theories of political and social critique; to develop their ability to analyze and interpret the phenomena of education according to different philosophical approaches, comparing and critically evaluating political and social theories. The acquired knowledge is applied in justifying the prevailing paradigm, ontological, epistemological and methodological unity of the research project. By analyzing educational philosophy texts, participating in seminars and discussions, students will develop the ability to present an argument-based approach to scientific discourses nationally and internationally, both within and beyond the academic community.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Studijų dalykas apie švietimo filosofijos, socialinės ir politinės kritikos teorijas yra vienas iš svarbiausių edukologijos krypties doktorantūros dalykų, kadangi suteikia platesnį požiūrį į dabarties švietimo problemas atskleidžiant kaip švietimas siekia sukurti adekvatų atsaką į pagrindinius šių dienų iššūkius – naują po-humanistinė žmogaus sampratą ir postmodernios visuomenės raidą bei poreikį tai konceptualizuoti, augančią globalizaciją, šiuolaikinio techno-kapitalizmo raišką, nelygybę ir demokratijos stoką, intensyvią technologijų skverbtį, ryškėjančios neigiamos antropoceno ir kapitaloceno pasekmes ir didėjančią žalą gamtai bei aplinkai, kt. Dalyku siekiama padėti doktorantams apmąstyti ir integruoti šias refleksijas apie dabartinius visuomenės ir žmonijos pokyčius bei iššūkius disertacijos tyrime. Dalykas siekia pristatyti šiuolaikinių ugdymo mokslų tarpdisciplinę prigimtį – aptariamos pažinimo kryptys, integruojamos įvairių mokslo sričių – filosofijos, sociologijos, politikos, kultūros studijų ir antropologijos, kt. sąvokos ir teorijos, pristatoma paradigmų įvairovė. Dalyku siekiama siekia padėti pristatyti ontologinį disertacijos pagrindimą (tai – ugdymo ir socialinę realybę aiškinančios teorijos), susieti su tyrėjo epistemologinėmis (pažinimo) nuostatomis ir teoriškai pagrįsti tyrimo metodologiją.

Dalyko tikslai

- Gebėti taikyti pagrindines ugdymo filosofijos, politinės ir socialinės kritikos teorijas ir sąvokas švietimo ir ugdymo reiškiniams aiškinti, gebėti jas lyginti ir kritiškai vertinti;
- Gebėti pagrįsti ir aiškinti rengiamos disertacijos lauką ir objektą, tyrimo epistemologiją filosofinių krypčių ir sąvokų kontekste;
- Gebėti apibūdinti ir apibrėžti socialinių mokslų ir ugdymo tyrimų paradigmų įvairovę bei tarpdisciplinišKumą, pagrįsti disertacinio tyrimo vyraujančios paradigmos pasirinkimą.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę	Pagrįsti ir aiškinti rengiamos disertacijos lauką ir objektą, tyrimo epistemologiją filosofinių krypčių ir sąvokų kontekste.	Konceptualiai pagrįstas ir paaiškintas rengiamos disertacijos laukas ir objektas, atskleista tyrimo epistemiologija filosofinių krypčių ir sąvokų kontekste.

reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.	Apibūdinti ir apibrėžti socialinių mokslų ir ugdymo tyrimų paradigmų įvairovę bei tarpdisciplinišKumą, pagrįsti disertacinio tyrimo vyraujančios paradigmos pasirinkimą.	Išsamiai ir sistemingai apžvelgta socialinių mokslų ir ugdymo tyrimų paradigmų įvairovė ir ja remiantis nuosekliai pagrįstas disertacijos tyrimo vyraujančios paradigmos pasirinkimas.
Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas reikšmingais, teisėtas ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje.	Taikyti pagrindines ugdymo filosofijos, politinės ir socialinės kritikos teorijas ir sąvokas švietimo ir ugdymo reiškiniams aiškinti, gebėti jas lyginti ir kritiškai vertinti.	Švietimo ir ugdymo reiškiniai aiškinami lyginant ir kritiškai vertinant ugdymo filosofijos, politinės ir socialinės kritikos teorijas ir koncepcijas.
	Reflektuoti ir kritiškai vertinti ugdymo reiškinius ir jų kaitą žvelgiant iš įvairių filosofinių prieigų, politinių ir socialinių teorijų perspektyvos.	Ugdymo reiškiniai ir jų kaita reflektuojami ir kritiškai vertinami žvelgiant iš įvairių filosofinių prieigų, politinių ir socialinių teorijų perspektyvos.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Pagrįsti ir aiškinti rengiamos disertacijos lauką ir objektą, tyrimo epistemologiją filosofinių krypčių ir sąvokų kontekste.	1. Pragmatizmas ir ugdymas (Pierce‘as, James‘as, Dewey). 2. Kritinė teorija ir kritinė pedagogika (Frankfurto mokykla (Fromm‘as, Adorno, Marcuse‘as, Habermas, Honneth‘as, kt.), „Amerikos mokykla“ (Apple‘as, Gintis and Bowles, Giroux, McLaren‘as, Kincheloe‘as). 3. Freire‘o „Engiamųjų pedagogika“. Transformacinė teorija ugdyme (Mezirow). 4. Postmodernizmas, poststruktūralizmas ir ugdymas. Galia ir kontrolė, žinojimas ir diskursas: švietimo ir ugdymo praktika ir ugdymo tyrimai (Foucault‘as), postkolonializmo teorija (Said‘as). Postmodernios visuomenės

Apibūdinti ir apibrėžti socialinių mokslų ir ugdymo tyrimų paradigmų įvairovę bei tarpdisciplinišKumą, pagrįsti disertacinio tyrimo vyraujančios paradigmos pasirinkimą. Taikyti pagrindines ugdymo filosofijos, politinės ir socialinės kritikos teorijas ir sąvokas švietimo ir ugdymo reiškiniams aiškinti, gebėti jas lyginti ir kritiškai vertinti. Reflektuoti ir kritiškai vertinti ugdymo reiškinius ir jų kaitą, žvelgiant iš įvairių filosofinių prieigų, politinių ir socialinių teorijų perspektyvos.	iššūkiai (Baudrillardʻas, Deleuzeʻas ir Guattariʻis). Postmodernus ugdymas (Usherʻis, Edwardsʻas). Postmodernus būvis (Lyotardʻas), Postmodernizmo kritika (Burbules). 5. Politinė ugdymo filosofija: ugdymas ir nelygybė, Žmogiškojo kapitalo teorija (Gilliesʻas, Schultzʻas, Beckerʻas), meritokratija (Youngʻas). Teisingumas, galimybės, (ne)lygybė ir ugdymas (Rawlsʻas, Nussbaumʻas, Piketty, Milanovichʻius). 6. Socialinės nelygybės reprodukcijos švietimo procesuose kritika, habitus, kapitalo rūšys. Paslėptojo ugdymo (angl. *Hidden curriculum*) kritika. Kultūrinio, socialinio ir finansinio kapitalo sąryšis ugdymo ir švietimo procesuose (Bourdieu ir Passeron, Bourdieu ir Wacquantʻis). 7. Neoliberalizmo švietimo procesuose kritika. 3 kapitalizmo pasauliai (Esping-Andersenʻas) ir švietimas: gerovės režimai ir švietimas, dekomodifikacija, stratifikacija. 8. Feminizmas ir feministinė pedagogika (Noddings). Po-antopocentrinis and posthumanistinis ugdymas: kritinis posthumanizmas, antropoceno ir kapitaloceno iššūkiai. 9. Hermeneutinis posūkis edukologijoje. Hermeneutika ir ugdymas (Gallagher"is), hermeneutinės fenomenologijos reikšmė ugdyme. 10. Egzistencialistinis ir fenomenologinis ugdymas (Dentonʻas). Ugdymo kaip praktikos fenomenologija (Max van Mannenʻas), socialinė fenomenologija (hermeneutinė ir fenomenologinė perspektyva ugdymo tyrimuose) ir socialinis tikrovės konstravimas (Schutzʻas, Bergerʻis ir Luckmannʻas). 11. Tyrimo paradigmos: (post)pozityvistinė, kritinė, konstruktyvizmo (Gubaʻas, Lincolnʻas).

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Studijų metodai: paskaitos, seminarai, savarankiškas mokslinės literatūros studijavimas, diskusijos.

Studijų pasiekimų vertinimas

Rašto darbe (esė) pristatoma pasirinkta filosofinė kryptis, politinės ir socialinės kritikos teorijos ir autorius(iai), apibrėžiamas šio autoriaus(ių) ir krypties savitumas, disertacijos tyrimo objektas / tema analizuojamas pasirinktų teorijų kontekste, pateikiamas kritinis vertinimas ir palyginimas su kitomis kryptimis ir teorijomis.

Egzamino ir seminarų-diskusijų metu demonstruojamas šiuolaikinių švietimo ir ugdymo iššūkių, pasirinkto disertacijos tyrimo lauko ir problemos supratimas vadovaujantis pagrindinėmis filosofinėmis, politinės ir socialinės kritikos teorijomis, pagrindžiama ontologinė, epistemologinė ir metodologinė disertacinio tyrimo vienovė nurodant į pasirinktą paradigmą.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) Rašto darbas – 30 %;
2) Dalyvavimas seminaruose ir diskusijose – 20 %;
3) Egzaminas – 50 %.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Apple M. W. (2017). *Cultural and Economic Reproduction in Education: Essays on Class, Ideology and the State.* Routledge.
2.	Brown, P., Lauder, H., Cheung Yi S. (2020). *The Death of Human Capital.? It´s Failed Promise and How to Renew It in an Age of Disruption*. Oxford: Oxford University Press
3.	Bourdieu, P. & Passeron, J.-C. (1990). *Reproduction in Education, Society and Culture*. London and Beverly Hills Sage Publications.
4.	Dewey J. (2013). *Demokratija ir ugdymas*. Klaipėda: Baltic printing house.
5.	Duoblienė L. (2007). *Šiuolaikinė ugdymo filosofija: refleksijos ir dialogo link*. Tyto alba.
6.	Duoblienė (2011). *Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos*. Vilnius: VU leidykla.
7.	Duoblienė L. (2018). *Pohumanistinis ugdymas. Dekoduoti*. Monografija. Vilnius: VU leidykla.
8.	Freire P. (2000). *Kritinės sąmonės ugdymas*. Tyto albo.
9.	Foucault M. (1998). *Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas.* Vilnius: Baltos rankos
10.	Foucault M. (1998). *Diskurso tvarka*. Vilnius: Baltos rankos.
11.	Giroux, H. A. (2011). *On Critical Pedagogy (Critical Pedagogy Today).* Bloomsbury.
12.	Lyotard J.-F. (1993). *Postmodernus būvis: šiuolaikinį žinojimą aptariant.* Atviros Lietuvos knyga: ALK. Vilnius: Baltos lankos.
13.	Mannen van M. (2014). *Phenomenology of Practice*. California: Walnut Greek.
14.	Mandler, P. (2020) *The Crisis of the Meritocracy . Britain's Transition to Mass Education since the Second World War*. Oxford: Oxford University Press
15.	Noddings N. (1998). *Philosophy of Education*. Stanford University Press.
16.	Nussbaum, M. (2013). *Creating Capabilities. The Human Development Approach*. Belknap Press.
17.	Young, M. J (2008). *Bringing Knowledge Back In: From Social Constructivism to Social Realism in the Sociology of Education*. Routledge: Taylor and Francis
18.	Usher R. & Edwards R. (2002) *Postmodernism and Education: Different Voices, Different Worlds*. London and New York: Routledge

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Peters, M., A. (ed.). (2018). *Encyclopedia of Educational Philosophy and Theory*. Springer.
2.	Piketty, T. (2020) *Capital and Ideology*. Harward University Press

3.	Sandel M. J. (2020) *The Tyranny of Merit. What's Become of the Common Good?* London: Allen Lane.

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Natalija Mažeikienė	VDU	Prof. dr.	natalija.mazeikiene@vdu.lt
2.	Vidmantas Tūtlys	VDU	Prof. dr.	vidmantas.tutlys@vdu.lt
3.	Rita Mičiulienė	VDU	Doc. dr.	rita.miciuliene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD009	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Personalizuoto mokymosi pedagogika ir pozityvioji psichologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Pedagogy of Personalised Learning and Positive Psychology

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas grindžiamas į besimokantįjį orientuotų pedagoginių ir psichologinių teorijų, jų sąsajų ir dermės analize. Doktorantai plėtos į besimokantįjį orientuotas mokymosi personalizavimo teorines žinias, tyriminius ir praktinius gebėjimus, kurie padės analizuoti ir spręsti švietimo ir ugdymo problemines situacijas, vertinti skirtingas mokymo(si) diferencijavimo, individualizavimo ir personalizavimo strategijas, grindžiamas mokymosi ir pozityviosios psichologijos teorijų nuostatomis; projektuoti ir vertinti personalizavimo galimybes skaitmeninėje ir kitose aplinkose; kurti ir kritiškai vertinti personalizuoto mokymosi scenarijus; organizuoti ir atlikti personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų galimybių tyrimą, jį grindžiant pasirinkta pozityviosios psichologijos teorine prieiga bei mišriąja tyrimo metodologija.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The course is grounded on the learner oriented educational and psychological theories and the analysis of their interconnectedness and coherence. Doctoral students will develop and deepen their knowledge about learner oriented theories; will develop research and practical skills which will help to analyse and solve problems in the field of education, teaching and learning, to evaluate different learning differentiation, individualisation and personalisation strategies, based on the paradigm of the positive psychology; to design and evaluate personalisation possibilities in digital and other learning environments; to create and critically evaluate learning scenarios; to organise and perform research in possibilities of learning and assessment strategies, referring to the theory of positive psychology and mixed methods research methodology.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Švietimo sistemos pokyčiai siejami su į besimokantįjį orientuotos personalizuoto mokymosi paradigmos aktualizavimu. Personalizuotas mokymasis, grįstas besimokančiojo, jo poreikių bei interesų pažinimu ir jo apsisprendimu, leidžia tenkinti paties besimokančiojo, mokytojo ir visuomenės poreikius, pripažįstant, kad kiekvieno pedagogo ir besimokančiojo kelias yra asmeniškas, autonomiškas, unikalus. Šiuolaikinės mokymosi paradigmos kontekste akcentuojama besimokančiojo vaidmens svarba, atsakomybė už savo pasirinktą mokymosi veiklą ir turinį, vidinė motyvacija siekiant mokymosi tikslų. Personalizuoto mokymosi kontekste besimokantysis iš pasyvaus vartotojo tampa aktyviu savo mokymosi scenarijaus kūrėju; akcentuojami besikeičiantys mokytojo ir besimokančiojo vaidmenys, išryškinama besimokančiojo veikmės (angl. *Agency*) svarba. Personalizuoto mokymosi pedagogika, analizuojama švietimo transformacijų kontekste, personalizuotą mokymąsi atskleidžia kaip multidimensinį reiškinį. Šiame kontekste konstruojami ir pagrindžiami ryšiai tarp personalizuoto mokymosi ir pozityviosios psichologijos, akcentuojančios besimokančiojo galias ir elgesį, leidžiantį kurti gyvenimo ir mokymosi prasmę ir tikslus, konstruoti, ko-konstruoti, rekonstruoti sėkmingo mokymosi praktiką. Gebėjimas savarankiškai reflektuoti, projektuoti ir įgyvendinti savo mokymosi tikslus yra būtina sąlyga asmens gebėjimui veiksmingai funkcionuoti šiandienėje darbo rinkoje. Mokymosi personalizavimui įgyvendinti taikomos įvairios mokymosi strategijos, kurios grindžiamos šiuolaikinėmis tarpdisciplininėmis mokymosi teorijomis.

Dalyko tikslai

Baigę dalyko studijas doktorantai gebės:

- Taikyti į besimokantįjį orientuotas teorines nuostatas ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, analizuojant ir sprendžiant švietimo ir ugdymo problemines situacijas.
- Vertinti skirtingas mokymo(si) diferencijavimo, individualizavimo ir personalizavimo strategijas šiuolaikinių mokymo(si) teorijų požiūriu.
- Kurti ir vertinti personalizuoto mokymosi strategijas ir mokymosi scenarijus taikant pozityviosios psichologijos teorines nuostatas.
- Projektuoti personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų bei personalizavimo galimybių skaitmeninėje ir kitose aplinkose tyrimą.
- Organizuoti, atlikti ir pristatyti personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų bei personalizavimo galimybių įvairiose aplinkose tyrimą.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas reikšmingais, teisėtasi ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje. (Žinių kompetencija).	Taikyti į besimokantįjį orientuotas teorines nuostatas ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, analizuojant ir sprendžiant švietimo ir ugdymo problemines situacijas, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis, kuriant personalizuoto mokymosi ir pozityviosios psichologijos teori-nėmis nuostatomis grįstus ugdymo modelius.	Vesta *focus* (doktorantų) grupė apie į besimokantįjį orientuotų teorinių nuostatų taikymo galimybes, sprendžiant aktualias švietimo ir ugdymo problemines situacijas.

2.Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplinių, tarpdisciplinių, multidisciplinių ir interdisciplinių požiūriais aktualias ikimokyklinio, prieš-mokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas. (Funkcinė / veiklos kompetencija).	Vertinti skirtingas mokymosi diferencijavimo, individualizavimo ir personalizavimo strategijas šiuolaikinių mokymosi teorijų požiūriu.	Pristatyta kritinė refleksija apie mokymosi diferencijavimo, individualizavimo ir personalizavimo skirtumus, šių strategijų taikymo kontekstus bei dermę su mokymosi teorinėmis nuostatomis.
3.Spręsti švietimo srities teorines ir praktines problemas, grindžiant jas edukologijos koncepciniais ir empiriniais tyrimais, jiems tinkamai parenkant tyrimo metodologijas arba jas perkeliant iš vieno tyrimo lauko / temos į kitą kuriant naujas mono- ir daugiadisciplines žinias. (*Funkcinė / veiklos kompetencija).*	Kurti ir kritiškai vertinti personalizuoto mokymosi strategijas ir mokymosi scenarijus, taikant pozityviosios psichologijos teorines nuostatas ir atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę ir skirtingą besimokančiųjų amžiaus tarpsnį.	Parengtas ir apgintas pilotinis mokymosi personalizavimo scenarijus pasirinktai tikslinei grupei.

4.Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines, technologines-skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu (Funkcinė / veiklos kompetencija).	Projektuoti personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų bei personalizavimo galimybių skaitmeninėje ir kitose aplinkose tyrimą, jį grindžiant pasirinkta pozityviosios psichologijos teorine prieiga bei mišriąja tyrimo metodologija.	Parengtas ir pristatytas personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų tyrimo dizainas.
5.Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jų įgyvendinimui suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suinteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas, ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo ir kitose bendruomenėse, skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės bei kultūrinės pažangos pokyčius. (Vaidmens kompetencija).	Organizuoti ir atlikti suprojektuotą personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų bei personalizavimo galimybių skaitmeninėje ir kitose aplinkose tyrimą, jį grindžiant pasirinkta pozityviosios psichologijos teorine prieiga bei mišriąja tyrimo metodologija, pasirenkant tyrimo tikslinę grupę, ir pristatyti tyrimo rezultatus pasirinktai bendruomenei.	Pristatyta personalizuoto moky-mosi ir vertinimo strategijų tyrimo pagrindu parengta prezentacija pasirinktai tikslinei grupei.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)

Taikyti į besimokantįjį orientuotas teorines nuostatas ir tarpdisciplinių tyrimų koncepcines prieigas, atliekant edukologijos mokslo tyrimus, analizuojant ir sprendžiant švietimo ir ugdymo problemines situacijas, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis, kuriant personalizuoto mokymosi ir pozityviosios psichologijos teorinėmis nuostatomis grįstus ugdymo modelius.	- Personalizuoto mokymosi pedagogika kaip multidimensinis konstruktas. - Personalizuoto mokymosi pedagogikos sąsajų su pozityviosios psichologijos teorijomis identifikavimas, analizė ir interpretavimas švietimo ir ugdymo kontekste (emocinės teorinės prieigos: subjektyvi gerovė; savigarbos socialinis konstravimas; emociniai streso įveikos modeliai; atsparumas; kognityvinės teorinės prieigos*:* asmeninė kontrolė ir adaptyvusis funkcionavimas; savi-veiksmingumas; problemų sprendimai ir psichologinis prisitaikymas; apsisprendimas; gyvenimo prasmė; tarpasmeninių santykių teorinės prieigos*:* santykių sąsajos: grįžtamasis atsargumo vaidmuo ir artimų jausmų kokybė; empatija ir altruizmas. pozityvios institucijos: pozityvi mokykla; pozityvios institucijos, teisinė bazė ir politika; įveikos specifinės teorinės prieigos: mediacija ir pozityvioji psichologija). - Personalizuoto mokymosi ir pozityviosios psichologijos teorinėmis nuostatomis grįsti ugdymo modeliai.
Vertinti skirtingas mokymo(si) diferencijavimo, individualizavimo ir personalizavimo strategijas šiuolaikinių mokymosi teorijų požiūriu.	- Mokymosi diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas šiuolaikinių mokymosi teorijų požiūriu: biheviorizmas; kognityvizmas; konstruktyvizmas; konektyvizmas. - Į mokytoją ir į besimokantįjį orientuotas mokymas. - Mokymosi strategijų samprata ir klasifikacija. Kognityvinės, metakognityvinės, išteklių valdymo, socialinės ir emocinės strategijos. - Personalizuoto mokymosi taikymas skirtingais amžiaus tarpsniais ir atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę.
Kurti ir kritiškai vertinti personalizuoto mokymosi strategijas ir mokymosi scenarijus, taikant pozityviosios psichologijos teorines nuostatas ir atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę ir skirtingą besimokančiųjų amžiaus tarpsnį.	- Personalizuoto mokymosi scenarijai. Strategijos projektavimas. - Personalizuoto mokymosi ir pozityviosios psichologijos teorinių nuostatų dermė, kuriant mokymosi scenarijus, parenkant ir taikant mokymosi strategiją. - Mokytojo ir besimokančiojo vaidmenys ir *veikmė*, taikant personalizuoto mokymosi koncepciją švietimo ir ugdymo praktikoje. - Mokymosi strategijos poveikio matavimas.

Projektuoti personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų bei personalizavimo galimybių skaitmeninėje ir kitose aplinkose tyrimą, jį grindžiant pasirinkta pozityviosios psichologijos teorine prieiga bei mišriąja tyrimo metodologija.	- Personalizuoto mokymosi instrumentai ir aplinkos. - Personalizavimas skaitmeninėje aplinkoje. Technologijos ir adaptyvios personalizuoto mokymosi sistemos. - Personalizuoto mokymosi vertinimas, kaip mokymosi būdas. - Personalizuoto mokymosi ir pozityviosios psichologijos prieigų ryšių konstravimas, ko-konstravimas, re-konstravimas kaip sėkmingo mokymosi praktiką.
Organizuoti ir atlikti suprojektuotą personalizuoto mokymosi ir vertinimo strategijų bei personalizavimo galimybių įvairiose aplinkose tyrimą, jį grindžiant pasirinkta pozityviosios psichologijos teorine prieiga bei mišria tyrimo metodologija, pasirenkant tyrimo tikslinę grupę, ir pristatyti tyrimo rezultatus pasirinktai bendruomenei.	- Personalizuoto mokymosi raiškos, mokymosi strategijų ir scenarijų poveikio tyrimo metodai; eksperimento dizainas, duomenų analizės metodai ir modeliai. - Atvejo analizė; autonaratyvas; naratyvas; savirefleksija kaip personalizuoto mokymosi įsivertinimas.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Paskaitos, diskusijos, darbas grupėse: problemų sprendimas, modeliavimas; *focus* grupė; tarpusavio vertinimas (angl. P*eer review*); atvejo analizė; individualus darbas: literatūros studijavimas, kritinė refleksija, projektavimas;

Studijų pasiekimų vertinimas

Atliktų užduočių analizė, pilotinio projekto pristatymo stebėjimas ir aprobavimas, pilotinio projekto analizė; tyrimo dizaino tarpusavio vertinimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) 1 užduotis – 25 %;
2) 2 užduotis – 25%;
3) Dalyvavimas diskusijose forumuose; kritinė literatūros studijų refleksija – 10%;
4) Egzaminas – 40%.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Alisauskiene, S., Guðjónsdóttir, H., Kristinsdóttir, J. V., Connolly, T., O'Mahony, C., Lee, L., Milteniene, L., Meliene, R., Kaminskiene, L., Rutkiene, A., Venslovaite, V., Kontrimiene, S., Kazlauskiene, A., & Wozniczka A., K. (2020). *Personalised Learning within Teacher Education: A Framework and Guidelines.* Progress Reflection No. 37 On Current and Critical Issues in Curriculum. UNECSO International Bureau of Education. IBE/2020/WP/CD/37
2.	Obeid, R., Schwartz, A., Shane-Simpson, C., & Brooks, P. J. (Eds.). (2017). How We Teach Now: The GSTA Guide to Student-Centered Teaching. *Retrieved from the Society for the Teaching of Psychology* web site: http://teachpsych.org/ebooks/
3.	*Rethinking classroom assessment with purpose in mind: assessment for learning, assessment as learning, assessment of learning* (2006). https://www.edu.gov.mb.ca/k12/assess/wncp/full_doc.pdf
4.	Ikumi Courcier (2007) *Teachers' Perceptions of Personalised Learning, Evaluation & Research in Education,* 20:2, 59-80, https://doi.org/10.2167/eri405.0
5.	Halverson R., Al Barnicle, Hackett S., Rawat T., Rutledge J., Kallio J., Mould C., Mertes J. (2015). P*ersonalization in Practice: Observations from the Field WCER Working Paper No. 2015-8:* https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED577057.pdf
6.	Bartolomé et al. *International Journal of Educational Technology in Higher Education* (2018): https://educationaltechnologyjournal.springeropen.com/track/pdf/10.1186/s41239-018-0095-0
7.	Redding, S. (in press). Competencies and personalized learning. In M. Murphy, S. Redding, & J. Twyman (Eds.), *Handbook on personalized learning for states, districts,and schools*. Retrieved from www.centeril.org
8.	Kazlauskienė A., Gaučaitė R. (2018). *Mokinio individualios pažangos vertinimas*. Švietimo aprūpinimo centras, Vilnius.
9.	Nisbet, J., & Shucksmith, J. (2017). *Learning Strategies.* London: Routledge Education Books. https://www.taylorfrancis.com/books/9781351743754
10.	McLoughlin, C.E. (2013). The pedagogy of personalised learning: exemplars, MOOCS and related learning theories. In J. Herrington, A. Couros & V. Irvine (Eds.), *Proceedings of EdMedia 2013--World Conference on Educational Media and Technology* (pp. 266-270). Victoria, Canada: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE). Retrieved May 26, 2021 from https://www.learntechlib.org/primary/p/111968/.

11.	Shane J., Lopez, Snyder C. R. (Eds.), (2009). *Oxford Hadbook of Positive Psychology*. Oxford University Press. Coping Through Emotional Approach: Emerging Evidence for the Utility of Processing and Expressing Emotions in Responding to Stressors - Oxford Handbooks
12.	Seligman, M. E., & Csikszentmihalyi, M. (2014). *Positive psychology: An introduction* (pp. 279-298). Springer Netherlands.
13.	Seligman, M. E. (2004). *Authentic happiness: Using the new positive psychology to realize your potential for lasting fulfillment*. Simon and Schuster.
14.	Martin E. P. Seligman, Randal M. Ernstb, Jane Gillhamc, Karen Reivicha and Mark Linkins (2009). Positive education: positive psychology and classroom interventions. *Oxford Review of Education.* Vol. 35, No. 3, June 2009, pp. 293–311: positiveeducationarticle2009.pdf (upenn.edu)
15.	Anat Shoshani, Sarit Steinmetz (2014). *Positive Psychology at School: A School-Based Intervention to Promote Adolescents ́Mental Health and Well-Being*: positivepsychology.pdf (internationalprofessor.com)

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Ališauskienė, S.; Kaminskienė, L.; Miltenienė, L. ; Melienė, R.; Rutkienė, A.; Kazlauskienė, A.; Siriakovienė, A; Kontrimienė, S; Venslovaitė, V; O'Mahony, C; Lee, L; Guðjónsdóttir, H; Kristinsdóttir, J. V; Wozniczka, A. K. *Innovative teacher education through personalised learning: designing teaching and learning scenarios* // INTED 2021: 15th international technology, education and development conference, 8-9 March, 2021 : conference proceedings / edited by L. Gómez Chova, A. López Martínez, I. Candel Torres. Valencia : IATED Academy, 2021. ISBN 9788409276660. ISSN 2340-1079, p. 58095818. Prieiga per internetą: < https://library.iated.org/view/ALISAUSKIENE2021INN >.
2.	Gedvilienė, G., Kankevičienė, L. (2014). *Informacinės visuomenės technologijos ir jų kaita švietimo sistemoje.* Mokslo monografija.
3.	Rakap, S. (2010). *Impacts of learning styles and computer skills on adult students ̕learning online. Turkish Online Journal Of Educational Technology*, 9(2), 108-115. https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ898008.pdf
4.	Bray B., McClaskey K. (2013). *A step-by-step guide to personalise learning.* https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1015153.pdf

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Lina Kaminskienė	VDU	Prof. dr.	lina.kaminskiene@vdu.lt

2.	Stefanija Ališauskienė	VDU	Prof. dr.	stefanija.alisauskiene@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD010	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofija ir didaktika

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Philosiphy and Didactics of the Higher Education and Vocational Education and Training

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalyku siekiama įgalinti holistiškai ir kritiškai reflektuoti bei vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofijos ir didaktikos paradigmas bei jų kaitą. Pabaigę šį dalyką doktorantai gebės vertinti aukštąjį mokslą ir profesinį rengimą kaip filosofinio pažinimo objektus ir sistemas, sistemiškai ir holistiškai tyrinėti ir vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo procesus, kritiškai vertinti filosofines pažinimo teorijas ir jų taikymą edukologijos tyrimuose, kritiškai vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofines paradigmas, atsižvelgiant į jų istorinį, socialinį, politinį-ekonominį ir kultūrinį kontekstą.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject aims to enable holistic and critical reflection and evaluation of the paradigms of philosophy and didactics of higher education and vocational training and their change. Upon completion of this subject, doctoral students will be able to evaluate higher education and vocational training as objects and systems of philosophical cognition, systematically and holistically research and evaluate higher education and vocational training processes, critically evaluate philosophical theories of cognition and their application in educational research, critically evaluate higher education and vocational training philosophical paradigms, taking into account their historical, social, political-economic and cultural context.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Dalyko poreikį lemia būtinybė holistiškai ir kritiškai reflektuoti ir vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo misiją bei reikšmingumą žmogaus ir visuomenės raidai. Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofinių pagrindų ir didaktinių-metodologinių prieigų kaita reikalauja iš edukologijos mokslininkų holistiškai ir kritiškai suprasti filosofinių ir aksiologinių aukštojo mokslo studijų ir profesinio rengimo pagrindų kaitą bei jos implikacijas mokymusi bei studijoms.

Dalyko tikslai

Dalyko tikslas yra įgalinti holistiškai ir kritiškai reflektuoti bei vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofijos ir didaktikos paradigmas bei jų kaitą.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Išmanyti ir plėtoti savo tyrimų tematikos sritį ir jos raidą, pagrindines problemas ir tyrimo metodus bei socialinę ir kultūrinę reikšmę, kritiškai taikyti įgytas teorines žinias ir tyrimo metodologijos įgūdžius atliekant mokslinius tyrimus savarankiškai ir / ar tyrėjų komandoje etiškai tvariu būdu prisidedant prie savo tyrimų srities mokslinės plėtros ir raidos.	Vertinti aukštąjį mokslą ir profesinį rengimą kaip filosofinio pažinimo objektus ir sistemas.	Aukštasis mokslas ir profesinis rengimas holistiškai suvokiami kaip filosofinio pažinimo objektai ir sistemos.
	Sistemiškai ir holistiškai tyrinėti ir vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo procesus.	Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo procesai tyrinėjami ir vertinami sistemiškai ir holistiškai.
	Kritiškai vertinti filosofines pažinimo teorijas ir jų taikymą edukologijos tyrimuose.	Kritiškai vertinamos filosofinės pažinimo teorijos aukštojo mokslo studijų ir profesinio rengimo kontekstuose.

2.Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas reikmingais, teisėtais ir patikimais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje.	Kritiškai vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofines paradigmas, atsižvelgiant į jų istorinį, socialinį, politinį-ekonominį ir kultūrinį kontekstą.	Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofinės paradigmos vertinamos kritiškai ir holistiškai, suvokiant jų istorinį, socialinį, politinį-ekonominį ir kultūrinį kontekstus bei jų implikacijas esamiems aukštojo mokslo ir profesinio rengimo procesams bei sistemoms.
	Kritiškai reflektuoti epistemiologiją ir mokymosi santykį aukštojo mokslo ir profesinio mokymo kontekstuose.	Kritiškai vertinami žinių ir jų kūrimo bei mokymosi santykio vaidmenys aukštojo mokslo ir profesinio mokymo kontekstuose.
	Kritiškai reflektuoti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo turinio (angl. *Curriculum)* projektavimo ir plėtros procesus.	Kritiškai įvertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo turinio (angl. *Curriculum)* projektavimo ir plėtros procesai atsižvelgiant į jų filosofinius, ideologinius ir metodinius pagrindus bei reflektuojant jų implikacijas.
	Holistiškai vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo kaitą.	Holistiškai įvertinta aukštojo mokslo ir profesinio rengimo institucinė, technologinė ir politinė kaita, įvertinant jos filosofinius, ideologinius ir vertybinius aspektus.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
Vertinti aukštąjį mokslą ir profesinį rengimą, kaip filosofinio pažinimo objektus ir sistemas.	1. Aukštasis mokslas ir profesinis rengimas kaip filosofinio pažinio objektai ir sistemos: ontologinė esmė; visapusiškumas ir universalumas; socialinės prielaidos (laisvė, prievarta, kokybė, standartai); dominuojančios materialaus ir santykių pasaulio vertybės (hedonizmas, utilitarizmas, instrumentalizmas, eudemonizmas).

Sistemiškai ir holistiškai tyrinėti ir vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo procesus. Kritiškai vertinti filosofines pažinimo teorijas ir jų taikymą edukologijos tyrimuose. Kritiškai vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo filosofines paradigmas, atsižvelgiant į jų istorinį, socialinį, politinį-ekonominį ir kultūrinį kontekstą. Kritiškai reflektuoti epistemiologiją ir mokymosi santykį aukštojo mokslo ir profesinio mokymo kontekstuose. Kritiškai reflektuoti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo turinio (angl. *Curriculum*) projektavimo ir plėtros procesus. Holistiškai vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo kaitą.	2. Edukologijos mokslo sistemos struktūrinės dalys: žmogaus natūralus gyvenimo būdas, psichika, kultūrinė aplinka ir socializacija, dvasingumo raiška, kaita ir vertybių internalizacija. 3. Trys žmogaus koncepcijos: natūralistinė, teistinė, antropologinė; žmogaus esmė, būtis, individualumas, socialumas. 4. Bendrojo filosofinio lygmens pažinimo teorijos edukologijoje: empirizmas, racionalizmas, pragmatizmas. Redukcionizmo mados švietime kritinis vertinimas. Kritinis mąstymas, kaip epistemologine, ontologine ir aksiologine prieiga grįstas visuminio pažinimo ir kognityvinių galių tobulinimo procesas. 5. Aukštojo mokslo studijų filosofinių paradigmų kaitos implikacijos aukštųjų mokyklų misijai ir studijoms: nuo Humboldt'o universitetinių studijų, *Artes liberales* iki taikomųjų studijų modelių. 6. Profesinio rengimo filosofinių paradigmų kaitos implikacijos profesinio mokymo įstaigų misijai ir veiklai: Kerchensteiner'io, Don Bosco, J. Dewey. Darbo vertybių vaidmuo profesinio rengimo misijai ir jos įgyvendinimui. 7. Aukštojo mokslo studijų ir profesinio rengimo epistemiologijos kritika: žinių vaidmuo ir jo kaita. 8. Mokymosi santykio aukštojo mokslo ir profesinio rengimo kontekstuose reflektavimas. Besimokančiojo vaidmens kaita ir jos implikacijos. Į besimokantįjį orientuoto mokymosi filosofijos implikacijos ir kritika. 9. Aukštojo mokslo studijų ir profesinio rengimo curriculum filosofinė kritika: mokymosi rezultatais kompetencijomis grindžiamas curriculum. 10. Bendrųjų kompetencijų konceptualizacija ir transformacija aukštojo mokslo studijose ir profesiniame mokyme. 11. Aukštojo mokslo ir profesinio rengimo kaitos (technologinės, institucinės) filosofinės ir aksiologinės nuostatos. 12. Humanistinėmis vertybėmis, interaktyviu poveikiu ir inovacijomis grįsto mokymosi perspektyvos (aktyvuoto ir probleminio mokymosi modeliai): Howard'o E. Gardner'io, V.Frankl'io, K.Ille'io, J.Mezirow, R. Kegan'o).

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Studijų metodai: paskaitos, seminarai, savarankiškas mokslinės literatūros studijavimas, diskusijos.

Studijų pasiekimų vertinimas

Atsiskaitoma kaupiamojo balo principu (kriterinis, sumuojamasis vertinimas). Rengiama aukštojo mokslo studijų arba profesinio rengimo tyrimų filosofinė refleksija, jos pagrindu rengiamas pranešimas ir diskusija.

Vertinimu siekiama atskleisti, ar doktorantai:

1. Interpretuoja filosofinius ir metodologinius aukštojo mokslo studijų ir profesinio rengimo aspektus, diskutuoja.
2. Geba kritiškai ir holistiškai vertinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo procesus ir jų kaitą.
3. Kritiškai reflektuoja svarbiausius didaktinius aukštojo mokslo ir profesiniuo rengimo parametrus ir ju sąsajas.
4. Holistiškai vertina studijų ir profesinio rengimo formų bei metodų kaitą.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) Parengta aukštojo mokslo studijų arba profesinio rengimo tyrimų filosofinė refleksija – 60%;
2) Refleksijos pagrindu parengtas pranešimas ir diskusija – 40 %.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Dewey, J. (2014). *Demokratija ir ugdymas. Įvadas į ugdymo filosofiją*. BPH, Klaipėda.
2.	*Journal of Philosophy of Education*. Internetinė prieiga; http://www.philosophy-of-education.org/about/journal-of-philosophy-of-education.html
3.	Siegel, H. (ewd.). (2009). *The Oxford Handbook of Philosophy of Education*. Oxford University Press.
4.	Siegel, H. (2017). *Education's Epistemology Rationality, Diversity, and Critical Thinking*. Oxford University Press.
5.	Warhurst, C., Mayhew, K., Finegold, D., Nuchanan, J. (eds.). (2017). *The Oxford Handbook of Skills and Training*. Oxford University Press.
6.	McGrath, S., Mulder, M., Papier, J., Suart, R. (Eds.). (2019). *Handbook of Vocational Education and Training: Developments in the Changing World of Work*. Springer.
7.	Mulder, M. (Ed.). (2017). *Competence-based Vocational and Professional Education Bridging the Worlds of Work and Education*. Springer.
8.	Illeris, K. (2009). *Contemporary Theories of Learning*. Routledge:Taylor and Francis Group, London and New York.
9.	Gardner Howard E. (2020). *A Synthesing Mind: A Memoir from the Creator of Multiple Intelligences Theory*.

10.	Gedvilienė G. ,Tūtlys V. ir kt. (2015). *Suaugusiųjų bendrųjų kompetencijų plėtra*. Versus Aureus. Prieiga per Internetą: http://sbk.vdu.lt/wp-content/uploads/2014/05/2015_Suaug_bendr_komp_pl_vidaus-lankai.pdf

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Reich, K., Garrison, J.; Neubert, S. (2016). Complexity and Reductionism in Educational Philosophy--John Dewey's Critical Approach in 'Democracy and Education' Reconsidered. *Educational Philosophy & Theory*. Sep 2016, Vol. 48 Issue 10, p. 997-1012.
2.	Allais, S. (2014). *Selling Out Education: National Qualifications Frameworks and the Neglect of Knowledge*. Sense Publishers.

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Sigitas Daukilas	VDU	Prof. dr.	sigitas.daukilas@vdu.lt
2.	Genutė Gedvilienė	VDU	Prof. dr.	genute.gedviliene@vdu.lt
3.	Georg Spöttl	Bremeno universitetas	Prof. dr.	spoettl@uni-bremen.de
4.	Vidmantas Tūtlys	VDU	Prof. dr.	vidmantas.tutlys@vdu.lt

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Akademija	Institutas
EDUD011	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Lyderystės teorija, praktika ir plėtra švietime procesuose

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Leadership Theory, Practice, and Development in Educational Setting

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.

Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas skirtas plėtoti doktorantūros studijų studentų kritinį ir konstruktyvų požiūrį į lyderystės fenomeno tyrimus švietimo sektoriuje. Konceptualiai ir interdisciplininiškai tyrinėti lyderystės fenomeną pasirinktoje mokslinėje srityje ir savo tyrimu prisidėti prie tyrimų srities mokslinės plėtros bei raidos. Studijų dalyko metu didžiausias dėmesys skiriamas patyriminiam, refleksyviam ir tinklaveika grįstam procesui plėtojantis savo kaip mokslininko asmeninę lyderystę.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

This course is designed for the purpose of studying the phenomenon of leadership through critical and constructive perspectives in the education sector, providing a holistic conceptual and interdisciplinary overview. Furthermore, the course is dedicated for doctoral students, researching leadership in the chosen scientific field. During the study period students will be engaged in the study of leadership through the experiential, reflexive, and network-based process of developing one's personal leadership as a researcher. Content and method of the course enables students to contribute to their respective research fields through students 'own research activity.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Dalyko poreikį ir aktualumą lemia būtinybė edukologijos mokslininkui plėtoti asmeninę lyderystę suprantant skirtingų lyderystės proceso elementus ir kritiškai bei reflektyviai juos vertinant. Tai įgalins vykdyti įrodymais grįstus sprendimus, nukreiptus į švietimo proceso efektyvinimą tiek organizaciniu, tiek asmeniniu lygmeniu.

Dalyko tikslai

Studijų dalyko tikslas – gilinti doktorantūros studijų studentų žinias ir gebėjimus atlikti kritiškus lyderystės fenomeno tyrimus bei plėtoti jų asmeninę lyderystę.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Demonstruoti intelektinį atvirumą, lyderystę, kūrybiškumą, socialinę atsakomybę sėkmingai plėtojant karjerą akademiniame-moksliniame,	Identifikuoti lyderystės proceso skirtinguose švietimo sektoriuose veikėjus ir pasirinkti efektyvias jų įgalinimo strategijas.	Geba identifikuoti skirtingus lyderystės proceso veikėjus. Geba numatyti ir pasirinkti skirtingų proceso veikėjų įgalinimo strategiją.

vadybiniame, politiniame, verslo kontekstuose priimant lanksčius, kūrybiškus sprendimus gebant pateikti tyrimų rezultatais ir moksliniu kritiniu mąstymu grįstus objektyvius nešališkus argumentus, prisidedančius prie etiško, oraux, lygiaverčio dialogo ar polilogo	Analizuoti, refleksyviai kritikuoti ir vertinti lyderystę skirtinguose švietimo kontekstuose.	Geba kritiškai ir sistemiškai vertinti lyderystės procesą skirtinguose švietimo sektoriuose.
2.Prisiimti atsakomybę organizuojant ir vadovaujant tyrimams, jų įgyvendinimui suburiant profesines grupes, tyrėjų grupes, institucijas ar kitas suiteresuotas puses, formuojant tikslinius tyrimų tinklus ar komandas, ir skleidžiant tyrimo rezultatus švietimo ir kitose bendruomenėse, skatinant švietimo, akademinės, profesinės, socialinės bei kultūrinės pažangos pokyčius.	Reflektuoti savo patirtį ir formuoti nuostatas asmeninės lyderystės plėtotei.	Geba modeliuoti savo veiksmus ir reflektuoti savo patirtį.
	Analizuoti, kritiškai vertinti ir kurti lyderystės procesą skirtinguose švietimo sektoriuose taikant veiksmingas veiklos strategijas.	Geba analizuoti ir vertinti vykstančius procesus švietimo sektoriuje lyderystės aspektu. Geba reflektuoti ir pagrįsti savo veiklą lyderystės aspektu. Geba numatyti, kritiškai vertinti ir pasirinkti veiksmus, nukreiptus lyderystės proceso kūrimo link.
3.Tirti ir vertinti kompleksinius edukacinius reiškinius monodisciplinių, tarpdisciplinių, multidisciplinių ir interdisciplinių požiūriais aktualias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos, sporto edukologijos problemas ir iššūkius pateikiant tyrimų rezultatais grįstas išvadas.	Analizuoti, reflektyviai kritikuoti ir numatyti lyderystės skirtinguose švietimo sektoriuose perspektyvas.	Geba apibūdinti lyderystės fenomeno ir sampratų skleidimąsi bei įvairovę. Geba kritiškai vertinti ir holistiškai numatyti galimas lyderystės perspektyvas.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
	Sekėjystė: įgalinimas ir efektyvios lyderystės prielaida.

Identifikuoti lyderystės proceso skirtinguose švietimo sektoriuose veikėjus ir pasirinkti efektyvias jų įgalinimo strategijas.	Įtaka lyderystėje: kontekstualus diadinis procesas.
Analizuoti, kritiškai vertinti ir kurti lyderystės procesą skirtinguose švietimo sektoriuose taikant veiksmingas veiklos strategijas.	Tikslas lyderystės procese: nuo strategijos iki agile kasdienybės
	Lyderystės procesas: nuo kontekstualių iki universalių valdymo metodų.
Reflektuoti savo patirtį ir formuotis nuostatas asmeninės lyderystės plėtotei.	Lyderis: savireflekcija lyderio-centriškoje ir sekėjo-centriškoje perspektyvoje.
Analizuoti, reflektyviai kritikuoti ir numatyti lyderystės skirtinguose švietimo sektoriuose perspektyvas.	Lyderystės fenomeno istorinė raida ir jos implikacijos švietimo procesuose.
	Lyderystės teorijų kritinė refleksija ir perspektyva dirbtinio intelekto konstekste.
Analizuoti, refleksyviai kritikuoti ir vertinti lyderystę skirtinguose švietimo kontekstuose.	Lyderystės fenomenas skirtinguose švietimo sektoriuose: nuo organizacinio iki asmeninio veikimo.
	Lyderystė dėl besimokančiųjų mokymosi sėkmės: sprendimai ir kritika.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Naujoji amerikietiškoji paskaita, patyriminis mokymasis, veiklos tyrimas, atvejo analizė, diskusija, refleksija.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimas grįstas kaupiamuoju vertinimu **(**kriterinis, sumuojamasis vertinimas). Atliekamas veiklos tyrimas, nukreiptas į asmeninės lyderystės plėtotę ir laikomas egzaminas. Doktorantai, studijuodami dalyką, atlikdami veiklos tyrimą ir laikydami egzaminą, pademonstruos pasiekimus, remiantis įgytais gebėjimais:

1. Identifikuoti lyderystės proceso skirtinguose švietimo sektoriuose veikėjus ir pasirinkti efektyvias jų įgalinimo strategijas.
2. Analizuoti, kritiškai vertinti ir kurti lyderystės procesą skirtinguose švietimo sektoriuose taikant veiksmingas veiklos strategijas.
3. Reflektuoti savo patirtį ir formuoti nuostatas asmeninės lyderystės plėtotei.
4. Analizuoti, reflektyviai kritikuoti ir numatyti lyderystės skirtinguose švietimo sektoriuose perspektyvas.
5. Analizuoti, refleksyviai kritikuoti ir vertinti lyderystę skirtinguose švietimo kontekstuose.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Studijų rezultatai vertinami taikant kaupiamojo balo sistemą. Galutinį pažymį (100 proc.) sudaro:

1) Veiklos tyrimas – 60 %;
2) Egzaminas – 40 %.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Hargreaves, A., Fullan, M. (2012). *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. Routledge.
2.	Dugan, J. (2017). *Leadership theory: Cultivating critical perspectives*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
3.	Carsten, M. K., Uhl-Bien, M., & Huang, L. (2018). Leader perceptions and motivation as outcomes of followership role orientation and behavior. *Leadership*, *14*(6), 731-756.
4.	Uhl-Bien, M., Riggio, R. E., Lowe, K. B., & Carsten, M. K. (2014). Followership theory: A review and research agenda. *The leadership quarterly*, *25*(1), 83-104.
5.	Komives, S. R., Dugan, J. P., Owen, J. E., Wagner, W., Slack, C., & Associates. (2011). *Handbook for student leadership development.* San Francisco, CA: Jossey-Bass.
6.	Žydžiūnaitė, V. (2019). *Mokslininko intelektinė lyderystė aukštajame moksle: poreikis, veiksniai ir iššūkiai*. Kaunas: Vitae Litera.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Harris A., Jones M. (2019). Teacher leadership and educational change. *School Leadership and Management, 39*(2), 123,126.
2.	Van Vugt, M. (2006). Evolutionary origins of leadership and followership. *Personality and Social Psychology Review, 10*(4), 354-371.
3.	Dinh, J. E., Lord, R. G., Gardner, W. L., Meuser, J. D., Liden, R. C., & Hu, J. (2014). Leadership theory and research in the new millennium: Current theoretical trends and changing perspectives. *The Leadership Quarterly*, *25*(1), 36-62.

Studijų dalyko rengėjai / dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Rasa Nedzinskaitė-Mačiūnienė	VDU	Doc. dr.	rasa.nedzinskaite-maciuniene-@vdu.lt
2.	Inga Minelgaitė	Islandijos universitetas	Prof. dr.	inm@hi.is

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Institutas
EDUD023	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Akademinis diskursas ir komunikacijos modeliai

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Academic Discourse and Models of Communication

Studijų būdas	Valandų skaičius
Paskaitos	20 val.
Konsultacijos	15 val.
Darbas grupėje ar komandoje	10 val.
Individualus darbas	108 val. iš jų savarankiškam literatūros studijavimui – 50 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 10 val.; pirmo savarankiško darbo parengimas – 20 val.; antro savarankiško darbo parengimas - 28 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas padeda doktorantams atrasti ir įprasminti savo individualų mokslininko ir mokslinio konteksto dialogą. Vadovaujamasi nuostata, kad minčių suvokimas, raiška ir dėstymas turėtų formuoti patikimos ir aiškiai iškomunikuotos informacijos tinklą, kuris įgalintų bendradarbiauti su visomis suinteresuotomis grupėmis. Dalyko metu dėmesys skiriamas reikšmių suvokimui moksliniuose tekstuose, jų konstravimui ir perteikimui, taip pat komunikacijos modelių akademiniame diskurse taikymui.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject is designed for doctoral students to discover and actualize the dialogue between their individual researcher's identity and the scientific context. The guideline is that the perception, expression and teaching of ideas should form a reliable and clear network of communication information that enables collaboration with all stakeholders. During the subject, attention is paid to perceived, constructed, and conveyed significant in scientific texts, to use the communication models in academic discourse.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Reikšmės kūrimas ir komunikacija akademiniame diskurse yra tyrinėjama sritis, kurios nemaža dalis tyrimų nurodo reikšmių nesutapimą ir negebėjimą komunikuoti bei išreikšti savo minčių kaip vieną iš svarbesnių aspektų, trukdančių mokslininkams rengti mokslinius tekstus, suprasti kolegų mintis ir lengviau bendradarbiauti. Studijų dalykai, kuriuose yra gerinamos mokslinio teksto suvokimo, konstravimo ir perteikimo žinios, trečiosios pakopos studijų metu dėstomi aukštesniuoju lygiu įvairių programų studentams. Pasaulio universitetai ir mokslininkai pripažįsta tokio dalyko poreikį, naudingumą; skirtinguose universitetuose šis poreikis atliepiamas vis kitaip: kuo labiau pripažintas pasaulyje universitetas, besiorientuojantis rengti aukščiausią mokslinę produkciją, atlikti reikšmingiausius tyrimus ir ugdyti labiausiai patyrusius mokslininkus, tuo daugiau dėmesio skiria mokslinio teksto rengimui - nuolat ir sistemingai organizuojami plačios aprėpties kursai, steigiami centrai, skiriami resursai, siekiant suteikti mokslininkams nuolatinę taip reikiamą pagalbą ir plėtoti mokslinio teksto kultūrą.

Dalyko tikslas

Įgalinti doktorantus tinkamai suvokti teksto reikšmę ir pačiam ją išreikšti raštu bei žodžiu tikslingo savipozicionavimo ir sėkmingo aukščiausio lygio mokslinės produkcijos rengimo metu.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
1.Kritiškai ir konstruktyviai vertinti mokslo projektus ir mokslo produkcijoje iškomunikuojamus tyrimų rezultatus edukologijos tyrimuose ir konkrečiame tyrimo lauke ir / ar temoje fokusuojantis į taikytų teorinių žinių ir tyrimo metodologijų dermę, metodologinį patikimumą, tyrimo etiškumą ir rezultatų indėlį į edukologiją, kaip mokslo ir praktikos pusiausvyra besiremiančią discipliną.	Dekonstruoti akademinį diskursą ir mokslinių tekstų reikšmes.	Studentas geba rasti moksliniuose tekstuose sukonstruotas reikšmes, jas dekonstruoti ir pasitelkęs vaizdines priemones bei ekstralingvistinius elementus atskleisti mokslinio teksto prasmes.
2.Projektuoti originalius edukologijos tyrimus ir juos vykdyti pagrindžiant pažangiomis kiekybinėmis, kokybinėmis ar mišriomis tyrimo metodologijomis, plėtojančiomis didaktines,	Konstruoti teksto reikšmę ją suvokiant, kuriant ir perteikiant moksliniuose straipsniuose, monografijose ir kituose tekstuose.	Studentas geba taikyti teksto (sakinio, pastraipos, žodžio) komponavimo principus ir rengti mokslinius darbus

technologines- skaitmeninimo, vadybines žinias ir intelektinius įgūdžius, nukreiptus į gebėjimus valdyti ir organizuoti mokslo projektus ir lyderiauti inicijuojant tyrimus, valdyti informaciją ją atrenkant ir analizuojant, naudoti atvirus šaltinius, komunikuoti tyrimo rezultatus raštu ir žodžiu.	Komunikuoti tekstą įvairiais formatais rengiant mokslinius pranešimus, kalbas ir kitus tekstinius mokslo aktus.	Studentas parengia mokslinį tekstą pagal leidyklos, konferencijos, renginio reikalavimus visus juos atliepdamas ir paaiškindamas šią atlieptį.
	Dalyvauti akademinėse diskusijose atliepiant naujų reikšmių kūrimo poreikį.	Studentas geba vesti, įsitraukti ir dalyvauti mokslinėje diskusijoje.
3.Demonstruoti intelektinį atvirumą, lyderystę, kūrybiškumą, socialinę atsakomybę sėkmingai plėtojant karjerą akademiniame-moksliniame, vadybiniame, kontekstuose priimant lanksčius, kūrybiškus sprendimus, gebant pateikti tyrimų rezultatais ir moksliniu kritiniu mąstymu grįstus objektyvius nešališkus argumentus, prisidedančius prie etiško, lygiaverčio dialogo ar polilogo.	Pozicionuoti tekstuose kuriamą reikšmę mokslo bendruomenės sambūriuose rengiant projektus ir plečiant akademinius tinklus.	Studentas suvokia pasaulinių mokslo, krypties, srities tinklų ir savo mokslinių objektų atitiktį bei geba paaiškinti bei atskleisti naujumą ir aktualumą, poreikį ir ištirtumą.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)
1.Dekonstruoti akademinį diskursą ir mokslinių tekstų reikšmes.	1. Akademinis diskursas ir komunikacijos modeliai.
	2. Mokslinių tekstų skaitymas ir konkrečios informacijos atranka.
	3. Kokybinių ir kiekybinių duomenų analizavimas.
2. Konstruoti teksto reikšmę ją suvokiant, kuriant ir perteikiant moksliniuose straipsniuose, monografijose ir kituose tekstuose.	4. Kūrybiškas ir kritinis mąstymas.
	5. Mokslinių tekstų rengimas.
	6. Mokslinių tekstų redagavimas ir anotacijų ruošimas.
3. Komunikuoti tekstą įvairiais formatais rengiant mokslinius pranešimus, kalbas ir kitus tekstinius mokslo aktus.	7. Mokslinių tekstų pateikimas įvairiais įrankiais.
	8.Konferencijų pranešimų, kalbų simpoziumuose ir kt. rengimas.
	9. Mokslo darbų pristatymo raiška.

4.Dalyvauti akademinėse diskusijose atliepiant naujų reikšmių kūrimo poreikį.	10. Žodinis argumentavimas, girdimos informacijos atrinkimas ir klausymas.
	11. Mokslinė diskusija.
5.Pozicionuoti tekstuose kuriamą reikšmę mokslo bendruomenės sambūriuose rengiant projektus ir plečiant akademinius tinklus.	12. Mokslininko portfelio kūrimas.
	13. Mokslo tinklai.
	14. Mokslinių projektų rašymas.
	15. Mokslinė komunikacija ir etika.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

- Temos aiškinimas.
- Atvejų analizė, aptarimas.
- Problemos sprendimas
- Įrodymais grįstas ugdymas.
- Pateiktos informacijos konspektavimas
- Savarankiškas literatūros studijavimas, problematikos konstravimas ir pristatymas.
- Rašto darbų ir pristatymų rengimas.
- Diskusija.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų vertinimo kriterijai yra šie:

1. Studentas geba rasti moksliniuose tekstuose sukonstruotas reikšmes, jas dekonstruoti ir pasitelkęs vaizdines priemones bei ekstralingvistinius elementus atskleisti mokslinio teksto prasmes.
2. Studentas geba taikyti teksto (sakinio, pastraipos, žodžio) komponavimo principus ir rengti mokslinius darbus.
3. Studentas parengia mokslinį tekstą pagal leidyklos, konferencijos, renginio reikalavimus visus juos atliepdamas ir paaiškindamas šią atlieptį;
4. Studentas geba vesti, įsitraukti ir dalyvauti mokslinėje diskusijoje.
5. Studentas suvokia pasaulinių mokslo, krypties, srities tinklų ir savo mokslinių objektų atitiktį bei geba paaiškinti bei atskleisti naujumą ir aktualumą, poreikį ir ištirtumą.

Studijų vertinimo kriterijų vertinimas atliekamas šiais būdais:

- Studentui atliekant savarankišką darbą Nr. 1 (mokslinio teksto analizę ir pristatymą; vertinamas kriterijus Nr.1 ir Nr. 2).
- Studentui atliekant savarankišką darbą Nr. 2 (parengiant mokslinį tekstą ir publikavimo planą; vertinamas kriterijai Nr. 3 ir Nr. 4).
- Studentui laikant egzaminą (parengiant detalų pozicionavimo planą ir vedant mokslinę diskusiją; vertinami kriterijai Nr. 4 ir Nr. 5).

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

30 proc. – savarankiškas darbas Nr. 1 (mokslinio teksto analizė ir pristatymas), 30 proc. –savarankiškas darbas Nr. 2 (mokslinio teksto parengimas, pristatymas ir publikavimo planas), 40 –proc. egzaminas (detalus mokslinio pozicionavimo planas ir mokslinė diskusija).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Apostolova, G. (2015). *A Rhetoric of Meanings: Exploring the Frontiers of Language Usage.* Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
2.	Barthes, R. (1989). *The Empire of Signs*. New York: Noonday Press.
3.	Barthes, R. (1991). *Teksto malonumas.* Vilnius: Vaga.
4.	Charles, M., Hunston, S., Pecorari, D. (2009). *Academic Writing: At the Interface of Corpus and Discourse.* London: Continnum.
5.	Cinsey, Vernon, W. (2018). *Deleuze and Derrida: Difference and the Power of the Negative.* Edinburgh: EUP.
6.	Koženiauskienė, R. (2001). *Retorika: iškalbos stilistika.* Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
7.	Lynn. S. (2010). *Rhetoric and Composition: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
8.	Murray, R. (2013). *Writing for Academic Journals.* Maidenhead: McGraw-Hill Education.
9.	Nietzsche, F. (1996). *Apie moralės geneologiją*. Vilnius: Pradai.
10.	Platonas. (2019). Gorgijas. Vilnius: Žara.
11.	Sword, H. (2012). *Stylish Academic Writing*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
12.	Zemach, D., E., Rumisek, L., A. (2005). *Academic Writing: from Paragraph to Essay.* Oxford: Macmillan.
13.	Žydžiūnaitė, V. (sud. / red.), Jurgilė, V., Rutkienė, A., Tandzegolskienė, I. (2017). *Intellectual Leadership on a Scientist in Higher Education Schools of Lithuania. Mission, Activities, Values, Roles, Visibility.* Vilnius: Vaga.
14.	Weigand, E. (2008). Dialogue and Rhetoric. Amsterdam: John Benhamins Publishing Co.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda
1.	Alexander, J., Jarrat, S., C., Welch., N. (2018). *Unruly Rhetorics: Protest, Persuasion, and Publics.* Pittsburgh: University of Pittsburgh Press.
2.	Andrijauskas, A. (1996). *Grožis ir menas. Estetikos ir meno filosofijos idėjų istorija. (Rytai–Vakarai).*Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla.
3.	Auger, G., A., Waters, R., D. (2020). An Analysis of Discussions on Academic Dishonesty in „Jounralism & Mass Communication Educator“. *Journalism and Mass Communicator Educator*, 75(4), 305-320.

4.	Bendrat, A. (2019). Rhetoric in Digital Communication: Merging Tradition with Modernity. *Res Rhetorica.* 6(3), 111-124.
5.	Culler, J. (2002). The Pursuit of Signs: Semiotics, Literature, Deconstruction. New York: Cornell University Press.
6.	Cutri, J., Amarpreet, A., Yeni, K., Vijaykumar, S., P., Mehdi, M., Sharou, Z., Elham, M., Lynette, P. (2021). Academic Integrity at Doctoral Level: the Influence of the Imposter Phenomenan and Cultural Differences on Academic Writing. *International Journal of Educational Intergity, 17 (1), 1-16*
7.	Crider, S., F. (2000). Office of Assertion: An Art of Rhetoric for Academic Essay. Wilmington: ISI Books.
8.	Dolzhikova, A., Kurilenko, V., Biryukova, Y., Baryshnikova, E., Scherbakova, O., & Glazova, O. (2021). Why did they keep silent? Some Peculiarities of Intercultural Academic Communaction. *Intercultural Education.* FEB2021, 32(1), 197-217.
9.	Jonkus, D. (2015). Kūrybiškumo psichologija ir fenomenologija Vosyliaus Sezemano estetikoje. *Filosofija, Sociologija,* 1, 55-63.
10.	Schmied., J., J., Dheskali, J. (2019). *Credibility, Honesty, Ethics & Politeness in Academic and Journalistic Writing.* Gottingem: Cuvillier Verlag.
11.	Sezemanas, V. (1970). Estetika. Vilnius: Mintis.
12.	Spinoza, B. (2001). Etika. Vilnius: Pradai.

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Laura Kamandulytė-Merfeldienė	VDU	Doc. dr.	laura.kamandulyte-merfeldiene@vdu.lt
2.	Antony Bryant	Leeds Beckett University, JK	Prof. dr.	A.Bryant@leedsbeckett.ac.uk

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra
EDUD020	5	VDU	Švietimo akademija	Edukologijos tyrimų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Žmogaus teisių perspektyvos švietime

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Human Rights Perspectives in Education

Studijų būdas	**Valandų skaičius**
Paskaitos	30 val.
Konsultacijos	25 val.
Komandinis darbas	25 val.
Individualus darbas	73 val. Iš jų savarankiškam literatūros studijavimui –20 val.; diskusijos ir darbai Moodle aplinkoje (individualus darbas) – 23 val.; savarankiško darbo parengimas – 30 val.

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Švietimas, kaip apibrėžta Jungtinių tautų ir UNESCO tarptautinės žmogaus teisių teisės instrumentuose, yra viena esminių žmogaus teisių. Vis dėl to, nepaisant tarptautinių žmogaus teisių standartų ir valstybių įsipareigojimų jiems, žmogaus teisių įgyvendinimas švietime vis dar yra didelis iššūkis švietimo sistemoms. Orumas ir laisvė, lygybė ir nediskriminavimas, tapatumas ir įvairovė, dalyvavimas ir įtrauktis, šie iš kiti žmogaus teisių konceptai ir jų įgyvendinimas švietimo srityje analizuojami studijų metu. Šio dalyko studijose taikomas kritinio dialogo būdas, kuomet, remiantis konceptualiais, teisiniais ir patirtiniais argumentais, diskusijoje ugdomas studentų suvokimas apie švietimą kaip žmogaus teisių erdvę.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

Education, as defined within the international human rights instruments of the United Nations and UNESCO, is one of fundamental human rights. Despite obligations by the States, the domestication of international human rights standards in education is still challenging for educational systems. The issues of prioritization and implementation of the main human rights concepts such as dignity and freedom, equality and non-discrimination, identity and diversity, inclusion and participation in education are analysed within this course within the. Within this course the students' awareness about education as a space of / for human rights is raised by applying critical dialog and cultivating conceptual, legal and experiential arguments.

Dalyko poreikis bei aktualumas

Studijų dalyko poreikis ir aktualumas kildintinas iš Lietuvos ir kitų valstybių įsipareigojimų Jungtinių tautų ir UNESCO tarptautinės žmogaus teisių teisės instrumentuose nusakytuose švietimo tiksluose, kuriuose žmogaus teisės užima centrinę vietą. Tiek Jungtinių Tautų žmogaus teisių konvencijos, kurios yra teisinis valstybių įsipareigojimas, tiek Jungtinių tautų Darnaus vystymosi tikslas Nr 4, UNESCO pasaulinė švietimo programa ŠVIETIMAS 2030, kurie visi nusakomi pasauliniu švietimo tikslu kurti lygiateisį, įtraukų, kokybišką švietimą ir mokymąsi visa gyvenimą visiems. Tuo tarpu nacionaliniu lygmeniu tokie žmogaus teisėmis grįsti tikslai vis dar nėra tapę strategine, teisine nei praktine realybe, žmogaus teisių įgyvendinimas švitimo srityje yra daugiau numanomas, nei realus. Studijų metu siekiama, kad studentai suvoktų žmogaus teisių prioritetiškumą esant švietimo tikslų ir realybės prieštaravimams bei gebėtų projektuoti švietimo sprendimus žmogaus teisių aspektu.

Dalyko tikslai

Studijomis, taikant kritinio mąstymo metodus, siekiama ugdyti studentų suvokimą apie švietimą kaip žmogaus teisių erdvę ir gebėjimą projektuoti švietimo sprendimus žmogaus teisių aspektu, taikant atitinkamus konceptualius, teisinius ir patirtinius argumentus.

Studijų programos ir dalyko rezultatų, studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų sąsajos

Studijų programos rezultatai	Dalyko rezultatai	Pasiekimų įvertinimo kriterijai
Taikyti ir vystyti pažangias edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų koncepcines prieigas, principus ir metodologijas etiškai atliekant originalius tyrimus, interpretuojant įvairias perspektyvas sąsajoje su naujomis ir sudėtingomis švietimo konteksto situacijomis ir problemomis, ir kuriant naujas validžiais tyrimo rezultatais grindžiamas edukologijos mokslo žinias, prisidedančias prie švietimo inovacijų kūrimo ir valdymo, mokymosi bendrakūra grįstų organizacinės švietimo institucijų kultūros kūrimo sparčios skaitmenizacijos amžiuje. (žinių kompetencija)	Gebėti analizuoti žmogaus teises švietime kaip visuotiną, neatimamą ir nedalomą pilietinių, politinių, socialinių, ekonominių ir kultūrinių sistemą švietimo ir ugdymo aspektu	Tinkamai įvertinti švietimo sistemą/procesą/situaciją žmogaus teisių visumos aspektu.
	Žinoti tarptautinių žmogaus teisių instrumentus ir jų komponentus, užtikrinančius žmogaus teisių ryšį su švietimo ir ugdymo idealais, politika ir praktika	Panaudoti tinkamus žmogaus teisių instrumentus švietimo sistemai / procesui / situacijai vertinti
	Gebėti susieti žmogaus teisių idėją ir standartus grindžiančias teorijas su švietimo ir ugdymo idealais, politika ir praktika.	Panaudoti tinkamus teorinius argumentus sistemos / proceso / situacijos vertinimui žmogaus teisių aspektu
	Gebėti panaudoti esminius žmogaus teisių konceptus ir savokas.	Prasmingai pritaikyti žmogaus teisių konceptus ir savokas konkrečiai švietimo sistemai / procesui / situacijai analizuoti
Kurti edukacines, organizacines, technologines ir socialines inovacijas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio rengimo, aukštojo mokslo, suaugusiųjų mokymosi, neformalaus švietimo, specialiosios pedagogikos ir sporto edukacijos srityse, prisiimant atsakomybę už šių inovacijų ilgalaikį poveikį besimokantiesiems, visuomenei ir aplinkai. (funkcinė / veiklos kompetencija)	Gebėti atpažinti problemines švietimo sritis ir jas kritiškai vertinti žmogaus teisių aspektu.	Identifikuoti ir kritiškai įvertinti švietimo sistemas / procesus / situaciją žmogaus teisių aspektu
	Gebėti projektuoti švietimo inovacijas žmogaus teisių aspektu.	Pagrįsti švietimo sistemų / procesų / situacijų tobulinimo ir pokyčių kryptis žmogaus teisių aspektu.

Dalyko rezultatų ir turinio sąsajos

Dalyko rezultatai	Turinys (temos)

Gebėti analizuoti žmogaus teises švietime kaip visuotiną, neatimamą ir nedalomą pilietinių, politinių, socialinių, ekonominių ir kultūrinių sistemą švietimo ir ugdymo aspektu	Švietimas kaip asmenį, bendruomenes ir visuomenę įgalinanti žmogaus teisė. Lygių galimybių principas suteikiant vienodas galimybes visiems prasmingai dalyvauti visuomenės gyvenime, ypač labiausiai ekonomiškai, socialiai, kultūriškai pažeidžiamiems vaikams, jaunuoliams ir suaugusiems. Įvairių ir labiausiai pažeidžiamų socialinių grupių, žmogaus teisių turėtojų, atpažinimas: moterys ir mergaitės, vieną ar kitą negalią turintys asmenys, LGBTQI+, etninės mažumos (Romai).
Žinoti tarptautinių žmogaus teisių instrumentus ir jų komponentus, užtikrinančius žmogaus teisių ryšį su švietimo ir ugdymo idealais, politika ir praktika	*Magna Carta* – žmogaus teisių pradžia. Visuotinė žmogaus teisių deklaracija. Pilietinių – pilietinių teisių paktas. Socialinių, ekonominių ir kultūrinių teisių paktas. Jungtinių tautų konvencijos: vaiko teisių, Neįgaliųjų teisų, Dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo *moterims.* Europos Tarybos konvencija dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija). Darnaus Vystymosi Tikslai. UNESCO Konvencija prieš diskriminaciją švietime. UNESCO Švietimas 2030.
Gebėti susieti žmogaus teisių idėją ir standartus grindžiančias teorijas su švietimo ir ugdymo idealais, politika ir praktika.	Kritinis požiūris į socialinio teisingumo teorijas: John Rawls socialinio kontrakto teorijos privalumai ir ribotumai. Egzistencialistinė Jean-Paul Sartre laisvės teorija. Lygių galimybių teorijos: Amartya Sen ir Martha Nussbaum Lygių galimybių (*Capability*) teorija. Egzistencialistinės laisvės ir Lygių galimybių teorijų prasmingumas ir vertingumas vertė švietimo sistemų/procesų/situacijų analizei žmogaus teisių aspektu atlikti.
Gebėti panaudoti esminius žmogaus teisių konceptus ir savokas	Konceptai, sąvokos, sampratos: orumas, lygybė ir nediskriminavimas, lygybė prieš įstatymą, teisių apsauga, įvairovė ir tapatumas, pagarba besivystantiems vaiko gebėjimams, visiška socialinė įtrauktis ir socialinis dalyvavimas, prieinamumas prie bendro naudojimo paslaugų ir tinkamas sąlygų pritaikymas, asmeninė pagalba, pozityvi diskriminacija.
Gebėti atpažinti problemines švietimo sritis ir jas kritiškai vertinti žmogaus teisių aspektu	Švietimo sistemų/procesų/situacijų refleksija. Probleminių laukų žmogaus teisių aspektu identifikavimas ir kritinis vertinimas. Švietimo politikos ir teisinės bazės kritinė refleksija žmogaus teisių aspektu. Mokslinės literatūros apžvalga ir tyrimų rezultatų Lietuvoje ir užsienyje panaudojimas. Probleminių klausimų naujiems tyrimams kėlimas.
Gebėti projektuoti švietimo inovacijas žmogaus teisių aspektu	Inovatyvių sprendimų spręsti švietimo sistemų/procesų/situacijų probleminiams klausimams spręsti projektavimas. Įtraukaus, lygiateisio ir kokybiško ugdymo pritaikymo galimybių identifikavimas individualiai disertacijos temai. Individualios disertacinės temos projektavimas įtraukaus, lygiateisio ir kokybiško ugdymo aspektu.

Studijų metodai (dėstymo ir studijavimo)

Mokslinių šaltinių žmogaus teisių ir švietimo sankirtos srityje analizė. Žmogaus teisių tarptautinių dokumentų ir švietimo strategijų sankirtos analizė. Diskusijos ir refleksija grupėje. Sprendimų projektavimas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Švietimo sistemos/proceso/situacijos analizė žmogaus teisių aspektu ir inovatyvių sprendimų projektavimas.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

1. Konceptualių teorinių šaltinių prasmingas panaudojimas projekte, pagrindžiant žmogaus teisių teoriniais argumentais projekte siūlomus inovatyvius edukacinius sprendimus (20%)
2. Tarptautinių žmogaus teisių instrumentų prasmingas panaudojimas, pagrindžiant projekte siūlomus inovatyvius edukacinius sprendimus (20%)
3. Mokslinės literatūros apžvalga, identifikuojant problemines žmogaus teisių aspektu švietimo sistemų/procesų/situacijų sritis ir susiejant su inovatyvių edukacinių sprendimų projektu (20%)
4. Specifinės, pagal individualią temą, švietimo sistemos/proceso/situacijos apibūdinimas žmogaus teisių aspektu (20%)
5. Inovatyvių edukacinių žmogaus teisių aspektu sprendimų projektavimas (20%)

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Bernstein N. (2014). Human Rights & Education (Comparative and International Education). Pergamon.
2.	Cole, M. (ed.) 2017. *Education, Equality and Human Rights: Issues of Gender, 'Race', Sexuality, Disability and Social Class.* Routledge.
3.	Detmer D. (2005). Sartre on Freedom and Education. *Sartre Studies International*. 11, 1/2, Sartre Today: A Centenary Celebration, pp. 78-90, Published By: Berghahn Books
4.	Meix-Cereceda P. (2020). Educational Values in Human Rights Treaties: UN, European, and African International Law. *Human Rights Review* 21:437–461
5.	1. Melanie Walker M., Unterhalter, E. (2007). *Amartya Sen's Capability Approach and Social Justice in Education*, edited by Melanie Walker, and Elaine Unterhalter, Palgrave Macmillan US,. *ProQuest Ebook Central*, https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.vdu.lt:2443/lib/vmulib-ebooks/detail.action?docID=307584.
6.	Oaler, A. Solhaud T. (2018). Children's human rights and diversity in schools: Framing and measuring. *Research in Comparative & International Education*, 13(2) 276–298
7.	Ruškus, J. (2020). Inclusive education as the turning point for the dignified life course of children with disabilities. In: Brown M.A. (Ed.). *International Perspectives on Inclusion within Society and Education*. London: Routledge, pp. 117-130.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	**Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai, internetinė nuoroda**
1.	Gilabert P. Human Dignity & Human Rights.Oxford University Press. 2018
2.	Jungtinių Tautų Žmogaus teisių jurisprudencija (paktai, konvencijos: https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/HumanRightsBodies.aspx

3.	Nussbaum M. (2011) Creating Capabilities. The Human Development Approach. Harward University Press
4.	Ruškus J. (2020). Klausimai ir iššūkiai dėl negalią turinčių vaikų teisės mokytis įtraukiojo ugdymo sąlygomis Lietuvoje / Right to inclusive education for children with disabilities at stake in Lithuania. *Specialusis Ugdymas / Special Education* 1 (41), 10-52

Studijų dalyko rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Institucija**	**Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis**	**Elektroninio pašto adresas**
1.	Jonas Ruškus	VDU	Prof.dr.	jonas.ruskus@vdu.lt